

magyar

31. ÉVFOLYAM

2021. JÚLIUS

ASZTALOS

KÜLÖNLEGESEN
SOKOLDALÚ ÉS PRECÍZ
AZ ÚJ FESTOOL
OF 1010 R FELSŐMARÓ

FESTOOL
Kompromisszumok nélkül

Furni Tour 2021

Tisztelt Partnerünk!

Szeretettel meghívjuk a REHAU saját szervezésű bútorigazlatására, melyet autóipari gyárunkban tartunk Újhartyánban. Hosszú ideje nem volt alkalmunk találkozni a bútorigazlati piac szereplőivel, ezért reméljük, hogy minél többen eljönnek megnézni legfrissebb termékfejlesztéseinket, újdonságainkat standunkra, amely egy európai turné keretén belül érkezik Magyarországra.

A 100 négyzetméteres kiállítási stand témái

- 50 éves a RAUKANTEX élzáró – forradalmi újításokkal ünnepeľjük a jubileumot;
- Bútorfelületek teljes egysége: amikor a front, a munkalap, az élzárás és a bútorredőnyök tökéletesen összeillenek;
- Nemes matt elegancia: REHAU nemes matt kollekció monolitikus bútorokhoz, Red Dot Award 2021 díjjal kitüntetve.

2021. szeptember 13. és 17. között minden nap két időpontban tartunk vezetést a látogatók számára.

Délelőtti vezetés: gyülekező 9:30–10:00-ig,
a program 10:00–13:30 óráig tart.

Délutáni vezetés: gyülekező 13:30–14:00-ig,
a program 14:00–17:30 óráig tart.

Helyszín: REHAU Automotive Kft., 2367 Újhartyán, Japán fasor 9.

A program tartalmaz egy ebédet, a stand megtekintését és egy **gyárlátogatást** Európa egyik legkorszerűbb autóipari gyárában, amely jelenleg a Mercedes és a Skoda számára gyárt alkatrészeket.

Jelentkezését a látogatás napjának megadásával, a délelőtti vagy a délutáni időpont megjelölésével legyen szíves elküldeni a **marketing-butoripar@rehau.com** e-mail címre!

Az egyes vezetéseken a résztvevők száma korlátozott, ezért kérjük, hogy minél előbb küldjék el jelentkezésüket!

Jelentkezési határidő: augusztus 22.

50 Jahre
RAUKANTEX

 REHAU

KÉT EMBER, EGY CÉL, EGY ÚT

Este már nem tudott aludni a fiatalember, még a szerszámokon gondolkodott, hogy mire lehet szüksége. Pár dolog beugrik: egy mérőszalag, még két ceruza, tartalék póló... Emlékeztetőt ír a telefonjába. Egy pillanatra megnyugszik, aztán kételyek kezdik gyötörni. Eleget készültem? Lehet, hogy azt a beeresztést még egyszer meg kellett volna csinálnom? De a mesternek is leesett az álla... Aztán sorra veszi a stratégiát. Izgul, reménykedik, tervez, elemez. Majd, mint egy magatehetetlen krumplicsász, álomba dől.

Másnap már a mesterével reggeliznek. Némák, kerülnek egymás tekintetét. Mintha mindketten ugyanazokat a kérdéseket tennék fel maguknak pillanatról pillanatra. „Készen állok? Egy éve erre készülünk.” Aztán egy mosoly érkezik a semmiből és két szó: „menni fog!” Szedelődzködnek, közben ismerősök jönnek. Kisebb párbeszédnek zajlanak. A feszültség vibrál! Verseny van ma. Négy fiatal asztalos közül fog kikerülni az az egy, aki a Távol-Keleten képviseli az országot, a szakmát – és mindent, ami fontos ebben az életben. A semmire nem lehet alapozni! A tét nagy, a feladat sem könnyű, és a résztvevőket is megelőzi a hírük. Ha egy laikus meghallja, hogy asztalosverseny, visszakérdez: „időre gyalulnak?” Mintha főzőversenyen időre kellene julienne vágással cukkinit darabolni... Sokkal összetettebb a dolog. Adott időn belül kell a lehető legjobb minőségben, pontossággal és szakszerű fogásokkal egy komplex terméket elkészíteni. Miközben vannak közös eszközök, technológiai szünetek és egyéb környezeti tényezők, melyekhez alkalmazkodni kell. Ez a rövid magyarázat.

Míg a versenyző teszi a dolgát a gyalupadnál, a mentora lopva figyel. Nem mondja, de izgul. Izgul, hogy valóban elegendő segítséget adott, s hogy a ládában megtalálja-e azt a papírdarabot, amit reggel csempészett bele titokban. Egy mondat, amit csak ketten értenek, de a legnehezebb pillanatokban is, ha valamelyikük kiejtette a száján, alpári röhögés tört ki kettejük közül. Nem mondták gyakran, ettől olyan értékes. Érték. Fura fogalom. Valakiknek vagyont, pénzt jelent. Másoknak tudást, műveltséget, tapasztalatot és becsületet. A két oldalnak vannak közös metszéspontjai, és egyik sem zárja ki a másik oldalt, csak ritka.

A verseny egy út, melynek végén egy cél áll. A cél fontos, hiszen az indukálja azt a munkát, amely

alkalmassá teszi majd a versenyzőt a versenyen való részvételre. Munka, áldozatok, tanulás, fejlődés. Ezt jelenti a verseny. Nem az a pár nap, amikor hősként ünnepelnek, vagy az a pár hét, amikor azon tépelődik az ember, mit hibázott. Lehet, hogy semmit. A vereség nem szégyen, és a győzelem is csupán egy állapot. Egy ideiglenes helyzet, amit folytatni kell. Nincsenek vesztesek, halljuk sokszor, de a társadalom valahogy mindig az elsőkre emlékszik. Az út a lényeg, a kaland, a felismerések, a kis győzelmek egy készség elsajátítása során. Ezek belénk ivódnak, mint itatóspa-

pírba a petróleum, ami többé már nem fog onnan kiválni. Ami még nagyon, de nagyon fontos az út során, az a mentor, a barát, aki támogat és segít, s ha kell, lelket önt a tanítványba. Nem egyszerű műfaj a versenyzés – és a győzelem pár perce nem adja vissza a többévnnyi munkát, erőbedobást, az esetenkénti kudarcot.

Mindenki versenyzik valamivel, valakivel. Idővel, pénzzel, ajánlatokkal. Olykor álljunk meg az úton, s várjuk be a lelkünket, mert néha lemarad. Nézzük meg, honnan, hová jutottunk! Kikkel jutottunk el oda, és mit adott nekünk ez az utazás. Függetlenül attól, hogy nyertünk, vagy veszítettünk.

Délután fél háromkor óriási alpári röhögés hallatszik a műhelyből. Kicsit fáradt a hang, de vidám felharmonikus van. Pár ember beszélget a folyosón, és az egyik felkapja a fejét... Mindenki feszült, de az egyik felkészítőnek csillog a szeme. „Megtalálta, rendben leszünk!” ■

Hauch Tamás
főszerkesztő

56

KÜLTÉRI FELÜLETKEZELÉS
ÉS KARBANTARTÁS

14

ÖRÖMPROJEKT

22

A SZÉPSÉG A NYUGALOMBAN REJLIK

- 3 Két ember, egy cél, egy út – Editorial
- 6 Ácsdöntő a 2022-es sanghaji világbajnokságra – Akik nélkül nincs élet
- 9 WorldSkills Sanghaj 2022 – épületasztalos-válogató – Kis különbségek, nagy verseny
- 14 **ÖRÖMPROJEKT: EGY ASZTAL SZÜLETÉSE**
- 22 **A SZÉPSÉG A NYUGALOMBAN REJLIK** – A REHAU SZEM ELŐTT TARTJA A TÁROLÓHELYET
- 24 **SZÁVULY JÓZSEF – SZAKMAI ALÁZAT MELLÉ KÜZDÉS ÉS KITARTÁS**
- 29 Vincze Jancsi Ferenc beszél a szakmájáról – Kalotaszegi mintakincs őrzője és továbbadója
- 34 A pirográfia mesterei – Fókuszban a hazai művészek (1. rész)
- 40 Építész- vagy építőmérnök? – Mitől más a belsőépítész a lakberendezőtől? Jobb-e az egyik a másiknál?
- 46 Égből hulló lócitrom – A titokzatos narancseper
- 5 Faanyagpiac, mi lesz veled? – És mi lesz velünk?

24

MESTERPORTRÉ

62

AZ ÚJ FESTOOL OF 1010 R FELSŐMARÓ

FELÜLETKEZELÉS – MELLÉKLET

56 MILESI – KÜLTÉRI FELÜLETKEZELÉS ÉS KARBANTARTÁS

FELSŐMARÓ – MELLÉKLET

62 KÜLÖNLEGESEN SOKOLDALÚ ÉS PRECÍZ
– AZ ÚJ FESTOOL OF 1010 R FELSŐMARÓ

64 Vállalkozási praktikák, érdekességek, hasznos tanácsok

66 A Soproni Egyetem hírei

72 A Fabunió hírei

74 Apróhirdetés

HIRDETŐI INDEX

ALAPANYAG

Rehau Kft. 2

FELÜLETKEZELÉS

M.L.S. Magyarország Kft. 75

Fénylakk Kft. 76

GÉP-SZERSZÁM

Festool Tooltechnic 1

Alba-Cell Szociális Szövetkezet 71

KAPCSOLODÓ TECHNOLÓGIA

JG-Max Kft. 71

EGYÉB

XM 60

IMPRESSZUM

KIADÓ: X-Meditor Lapkiadó, Oktatás- és Rendezvényszervező Kft.
9023 Győr, Csaba u. 21. Tel.: 96/618-075
Fax: 96/618-063. E-mail: faipar@xmeditor.hu

FELELŐS KIADÓ: Pintér-Péntek Imre

EGYÜTTMŰKÖDŐ SZAKMAI SZERVEZET:
Fagazdasági Országos Szakmai Szövetség,
Fabunió Magyar Fa- és Butoripari Unió
FŐSZERKESZTŐ: Hauch Tamás

SZERKESZTŐ: Ódor Eszter

ÉRTÉKESÍTÉS/HIRDETÉSFELVÉTEL:

Ódor Eszter; tel.: 06-30/453-7796
e-mail: odor.eszter@xmeditor.hu

ELŐFIZETÉS

www.faipar.hu/elofizetes • faipar@xmeditor.hu

SZÁMLÁZÁS

penzugy@xmeditor.hu

NYOMÁS: Palatia Nyomda és Lapkiadó Kft.

- Példányszám: 3000 db
- ISSN 2063-1138
- Ára előfizetéssel 1216 Ft (14 600 Ft - 2021 évre).

A kiadó a hirdetések tartalmáért felelősséget nem vállal.

OLVASSON MINKET ONLINE IS!

www.faipar.hu

A weboldallal kapcsolatos észrevételek:

itsupport@xmeditor.hu

Lapunkat rendszeresen szemlézi az
IMEDIA, az üzleti élet médiafigyelője

Folyamatosan frissülő hírek • bútordesign • nyílászárók • felületkezelés • új alapanyagok • vasalatok • fafajleírások • rendezvények

Ácsdöntő a 2022-es sanghaji világbajnokságra

AKIK NÉLKÜL NINCS ÉLET

Hauch Tamás

A szakmák világbajnokságára történő felkészülés egyik állomása a leendő versenyzők toborzása, a legjobbak kiválasztása. Nem egyszerű ez, mivel a világversenyegek feladatainak bonyolultsága nagyban eltér a mindennapokban alkalmazott ácsszerkezetektől. Forró Mátéval és Piltman Miklóssal beszélgettem erről egy forró, júniusi hétfőn. A Nagyvázsonyban élő Piltman Miklós ácsmester műhelye szerencsére kellően hús és tágas. Meglepetésemre két versenyzővel találkoztam csupán, akik pont a zsinórpadról vették fel a méreteket. A műhelyben egyébként évről évre megrendezik a Shifter Partyt, ami egy igazi ácsünnep. A Szent József névnapjához közeli hétfőn több csoport dzsemboriját tartják itt. Előadásokkal, feladatokkal és szakmai kérdéseket érintő workshoppal találkozhat itt a szakma iránt érdeklődő.

A nagyvázsonyi műhelyt nevezhetjük az ácsszakma Roxfortjának.

Forró Mátét kérdeztem a verseny menetéről és a fiatal szakemberekről. – *Hogyan kerülhet be versenyző a döntőbe? Van egy előválogató, ahonnan az első három továbbjut, vagy máshogy működik a kiválasztás módja?*

– Az előválogatóra öt versenyző nevezett. Nekik egy közepesen bonyolult tetőmakettalaprাজот küldtünk. Ez alapján kellett elkészíteniük a zsinórpádot és abból a teljes gyártmányterv rajzait.

– *Ez elsőre komoly feladatnak tűnik. Milyen tudásszinttel kell rendelkeznie a jelentkezőnek?*

– Ez szakmunkásszint felett álló tudást igényel. Ez azért is fontos, mert le tudjuk szűrni, hogy segít-e valaki a tanulóknak, versenyzőnek a felkészülésben. Itt az a jobb, ha áll mögötte valaki: egy mentor, egy mester. Az alkalmazott síkra forgatások, kiforgatások bonyolultak. Természetesen mi is segítünk irányt mutatni, ha valaki elakad és segítséget kér.

– *A vírushelyzet miatt van két tanuló a döntőben, vagy ők tudták hozni azokat az indikátorokat, melyek kellenek a döntőn való részvételhez?*

– Az öt jelentkezőből ők ketten bizonyultak alkalmasnak a végső megmérettetésre.

A tanulók közben már fűrészelnek. Én is ismerkedek a feladattal. Nem egy szokványos, kontyolt tetőszer-

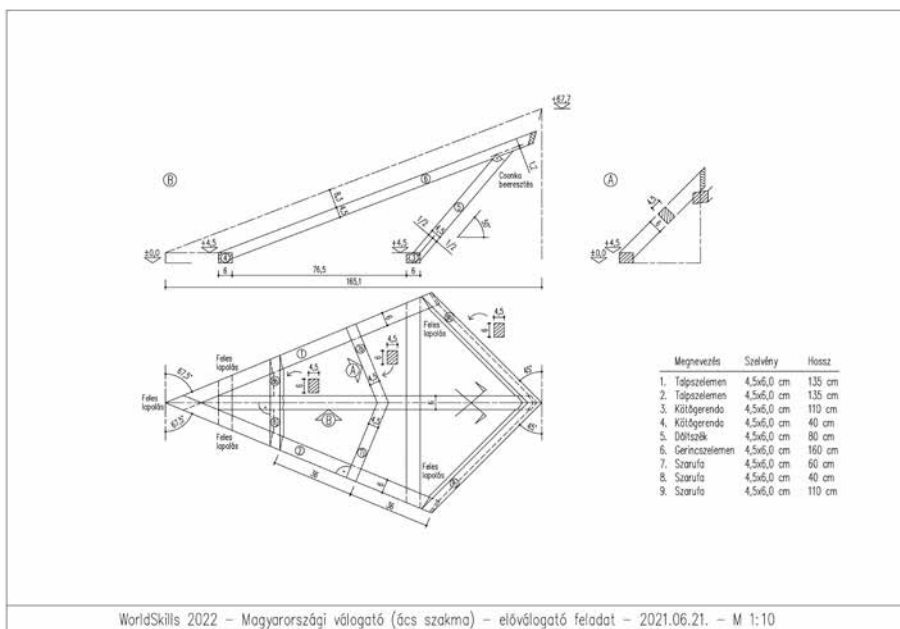

A két ácsmester: Piltman Miklós (balra) és Forró Máté.

kezetről van szó. A változó gerincmagasság már önmagában komoly kihívás, de a szaruzat kialakítása is komoly fejtörést okoz.

– *Mi az előnyösebb, ha még frissen végzett tanulók vannak a nevezők között, vagy már aktívan dolgozók?*

– Ez egy jó kérdés. Ezekben a versenyeken a feladat teljesen elrugaszodik attól, hogy egy ács a mindennapokban milyen tetőszerkezetet készít. Sokkal összetettebb dolgokat kell elkészíteniük. Térben „összevissza” álló szarufákat kell legyártani és a helyükre illeszteni. A jelen oktatási rendszerben, ha a legjobb ács iskolákat is nézzük, kb. 20 százalék az, amit használni lehet a szakiskolában megszerzett tudásból. A munka világából nagyon nehéz versenyzőket behívni, mert így is szakemberhiány van. Az értelmesebb, ügyesebb, feltörekvő fiatalokat a cégek két kézzel kapkodják el, amikor felszabadulnak. Örülnek a fiatal, jó szakembereknek és ugyanazt a bért adják, amit a felkészülés során is kapnának. Ugyanakkor nincs akkora pszichés teher rajtuk a mindennapokban, mint a felkészülés és a verseny alatt.

A döntőn elkészítendő feladat rajza

Nincsenek szavak...

” A legnehezebb, amikor szembesülnek a feladattal. Többségük azt mondja, hogy „ilyet nem csinált és még nem is látott”. Ám világszinten nem lehet egy sátoertetős maketten lemérni, hogy ki a világ legjobb ácsa.

– *Mi a reakciójuk a versenyre nevezőknek egy-egy feladat láttán?*

– A legnehezebb, amikor szembesülnek a feladattal. Többségük azt mondja, hogy „ilyet nem csinált és még nem is látott”. Ám világszinten nem lehet egy sátoertetős maketten lemérni, hogy ki a világ legjobb ácsa.

– *Ki fogja hazánkat képviselni az ácsszakmában 2022-ben Sanghajban?*

– Lampert Benedek munkája lett a legjobb. Ő végzett ács és jelenleg építész mérnök-hallgató a győri Széchenyi István Egyetemen. Teljesen más készségekkel, szem-

léttel rendelkezik, mint egy szakközépiskolát végzett szakember. Ezzel persze nem szeretnék semmiféle falat emelni. Ez egy más felállítás. Aki sakközépiskola után megy egyetemre egy szakmával, az tényleg komolyan gondolja, s megbirkózik fejben a többletterhe-

Pár instrukció. A képen Forró Máté és Németh Levente versenyzők.

Lampert Benedek munka közben.

léssel, hiszen egy versenyszituáció hasonlít a vizsgaidőszakokhoz. Persze, kevesebb végzett ács megy továbbtanulni, pedig a sokrétű tudás csak a javukra válna.

– Megvan a kiválasztott, mik a tervek a jövőre nézve? Tudomásom szerint Grazban nem lesz ács skills-verseny.

– Minél több nemzetközi versenyen szeretnénk részt venni! Az európai ácsszövetség versenye is jó a felkészülésre. A feladatok és a környezet is szolgál plusz hozadékkal, hogy Benedeket megfelelően trenírozzuk a világbajnokságra. A második helyezettnek is lehetőséget kínálunk arra, hogy tőlünk tanulhasson, ha

van rá hajlandósága. Az ácsszakma alapvetően csapatmunkára épül és versenyből is akad olyan, ahová többen mehetnek.

Közben a versenyzők szorgosan dolgoznak. Mindenki tudja a dolgát, sercegnék a japánfűrészek. Külön öröm volt látni, ahogyan lapos vésővel illesztik a csapokat. Bármerre nézek a műhelyben, mindenhol egy-egy makett. Piltman Miklós a házigazda. Ő sem ússza meg a kérdéseimet.

– Miklós! A Shifter Party egy különleges kezdeményezés. Mióta szervezik meg ezt a családi rendezvényt?

– 2012 óta. Szent József az ácsok védőszentje, és ezért József-nap környékére igyekszünk megszervezni a kétnapos eseményt.

– Ezen felül a skills-felkészülések is önnél zajlanak. Ez részben technikai „sport”, mely szponzorok nélkül nehezen művelhető. Kik segítik a felkészülést?

– Sajnos, az ács szakma megbecsülése idehaza kicsi. Ezért a szponzorok sem látnak akkora fantáziát a versenyekben. A JAF Holtól tudunk kedvezményesen faanyaghoz jutni. Fő támogatónk az ÉVOSZ, illetve a kamara, de jó volna, ha még pár komolyabb cég beállna a sorba, mely részben az ő érdekük is lenne, hiszen az ácsok olyanok, mint a méhek. Nincs nélkülünk élet.

– Ön hogyan látja a szakma jelenét?

– Kevesen vagyunk és kevés az igazán jól felkészült szakember. Külföldön az ácsszakma egy elismert foglalkozás. Biztos egzisztenciát és jó kereseti lehetőséget biztosít. Természetesen ezért tenni is kell. A folyamatos önképzés elengedhetetlen, de a hagyományok ismerete is rendkívül fontos.

– Ön ács- és tetőfedőmester, illetve bádogos is. Ez a három, alapvetően eltérő szakma egyetlen közös metszésponttal. Ami a tető. Lehet ez egyfajta cél egy leendő ácsnak, hogy mindhárom szakmát profin művelje, mert ezzel keresetesebb a piacon?

– Abszolút. A komplett tető kivitelezése, egy kézben összefogva, mindig jobb üzleti pozíciót jelent.

Ezúton is gratulálunk a résztvevőknek és a szervezőknek! A jövőre nézve pedig jó felkészülést és versenyzést kívánunk! ■

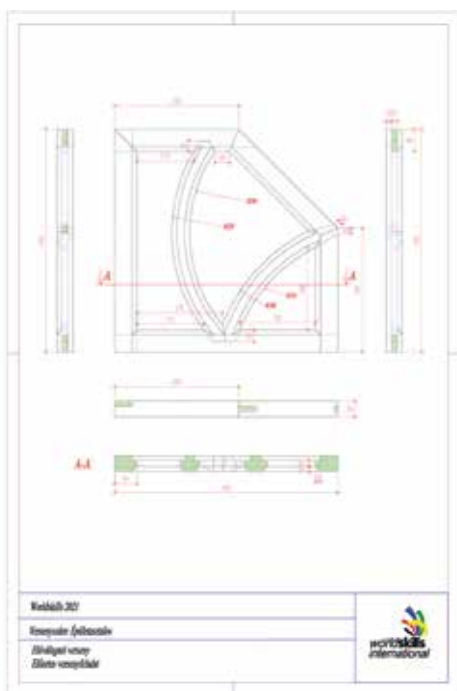
WorldSkills Sanghaj 2022 – Épületasztalos-válogató

KIS KÜLÖNBSÉGEK, NAGY VERSENY

Hauch Tamás

Az asztalos Skills-válogatók már csaknem egy évtizede zajlanak hazánkban. A felkészítéseknek és a válogatóknak helyet adó Budapesti Komplex SzC Kaesz Gyula Faipari Technikum és Szakképző Iskola mára az egyik legkomolyabban felszerelt Skills-bázisnak tekinthető. Az itt folyó munka nemzetközileg is elismert. Ez az elért eredményeknek és a versenyeket szervezők kitartó munkájának köszönhető. Ehhez tartozik egy erős támogatói háttér is, ami nélkül lehetetlen lenne a fiatal szakemberek felkészítése. A Babanecz Csaba és Fekete Zoltán által irányított szakértőkből és segítő teamből álló gárda már évek óta dolgozik a minél jobb eredmények elérése érdekében. A versenyszabályzat értelmében a WorldSkills Sanghaj 2022 versenyre szükségessé vált egy új épületasztalos versenyző felkutatása. A kiválasztáshoz kétfordulós versenyt szerveztek.

Az elődöntő feladata egy komplex keret elkészítése volt. Az előzetes feladatkiírás a verseny napján 30 százalékban módosult.

ELŐZMÉNYEK

Miután Simon Krisztián aranyérmes szerzett bútorasztalos-szakmában 2019-ben Kazanyban, szükségessé vált egy új versenyző kiválasztása és felkészítése. A válogatók után Krisztiánt Sajtos Dániel váltja. Épületasztalos vonatkozásban Fekete Martin Kazanyban debütált, jelenleg a pandémia miatt elmaradt grazi Európa-bajnokságra készül. Azonban a szabályok értelmében Martinnak is ez lesz az utolsó ilyen versenye. Ezért 2020 őszén elkezdődött az utód kiválasztása.

AZ ELŐVÁLOGATÓ

Az előválogatót 2020. szeptember 30-án, 17 versenyző részvételével rendezték meg a Kaesz-iskola tanműhelyeiben. A feladat évről évre nagyobb kihívásokat tartalmaz. A feladatok lényege, hogy a jelentkezők olyan tudásról adjanak tanúbizonyosságot, mely szükségeltetik a döntőn való eredményes szerepléshez, illetve felismerjék a résztvevők

az esetleges hiányosságait. Mivel kimondottan elméleti próbatétel nincs, ezt is a feladatokba integrálják a verseny során. A rajzolás és -értelmezés elsőrendű szerepet kap. Az anyag- és szerszámismeret ugyanúgy, de ezek összehangolása, a saját stratégia és műveleti sorrend összeállítása, mind magára a versenyzőre és a felkészítőjére hárul. Ez utóbbi a későbbiekben is hatalmas szerepet játszik. Ha a versenyző és a felkészítője között nincs meg az a szoros, szakmai kapcsolat és bizalom, akkor a versenyen hátrányból indul. Tudni kell, hogy a pontozás is objektív szempontok alapján zajlik, illetve a szakértők csak egy-egy csomópontot, vagy csomópontcsoportokat pontoznak, s nem az egész munkát. Ezzel és még pár apró kitételrel a pontozás csaknem kizárja a részrehajlás, illetve a szubjektív megítélés minden fajtáját. Az egész megméréstetés során nagy hangsúlyt kap a munka- és balesetvédelem. A megfelelő ruházat, az egyéni védőfelszerelések

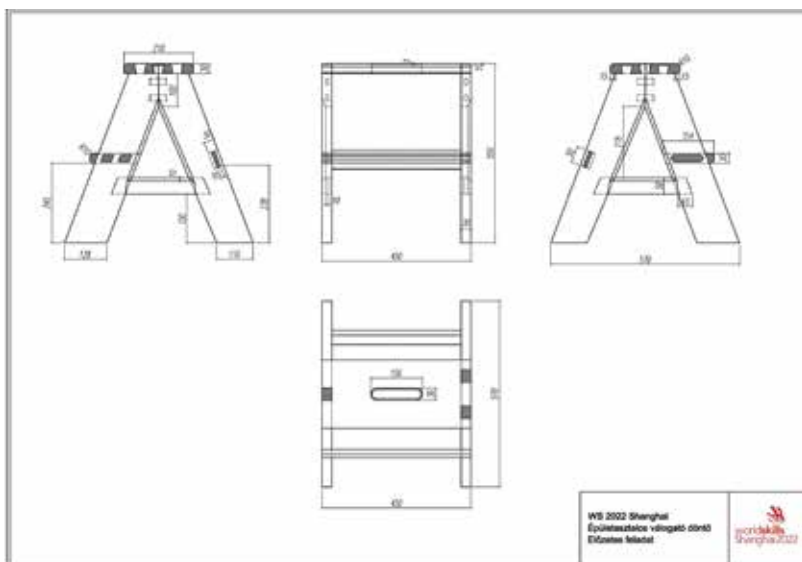
használata reflektorfénybe kerülnek, ahogyan a közös gépek használata is. Korábban a kisgépes technológiák ismeretének hiánya komoly hátrányt jelentett pár versenyzőnek. Hiába készítették el időre és jó minőségben a feladatot, pár ponttól ezen ismeret hiánya miatt elestek. És pár pont annyit jelent ebben a műfajban, hogy „lenni, vagy nem lenni”... A nap végére hat továbbjutó várhatta a következő fordulót. Továbbjutottak: Izsák Márton, Szűcs Bence, Németh Zoltán, Molnár Dominik, Zalányi Bence Ferenc, Nagy Dániel.

A COVID

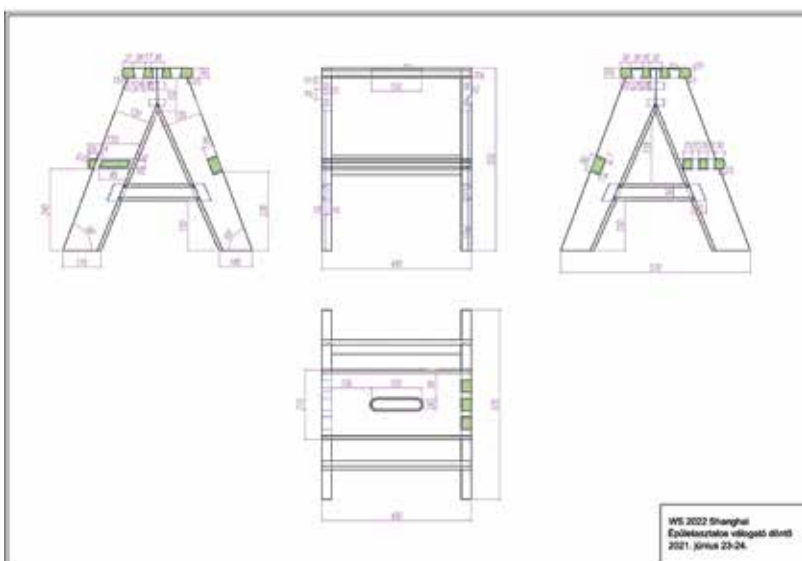
A pandémia a világversenyekre is rányomta bélyegét. A korábbi sztenderd úgy nézett ki, hogy minden páratlan évben világbajnokságot, míg páros években Európa-bajnokságot rendezett egy-egy ország. A 2020-as évben ez megfordult, bár a grazi versenyt elhalasztották 2021 szeptemberére. A döntő előtt pár héttel rendezik meg az előválogatót. Sajnos, ezt határo-

A „8-as” a döntő alatt.

Az előzetes feladat a döntőre.

A végleges feladat.

többől ugyanis csak négy versenyző vállalta a megmértetést. Sejthető, hogy ketten a járvány miatt nem tudták a felkészülést hatékonyan megoldani.

A DÖNTŐ

Június végén rendezték meg a döntőt. A kétnapos megmértetésnek már többéves hagyománya van. A versenyzőket hasonló körülmények közé helyezik, mint amilyen a Skillsen is várja őket. A feladat szintén többféle fakötést tartalmazó fellépő volt. Egy dolgot mindenképpen el kell ismerni, az pedig Babanecz Csaba fantáziája, amellyel a feladatokat megalkotja. Ezzel kicsit az örületbe is kergeti a felkészítőket és a versenyzőket egyaránt. Ezt még kiegészíteném azzal, hogy a feladat dokumentációját a verseny előtt megküldik a diákoknak. Majd a verseny napján ezt a dokumentációt 30 százalékkal módosítják. Ez a világvversenyeken is bevett szokás. Ezzel még komplexebb lesz az egész feladat, de mérni lehet a versenyzők alkalmazkodóképességét is. A verseny mindkét napján 38 fok volt – árnyékban. Ez nem éppen optimális, de ettől még izgalmasabbá válik a történet. Itt azért meg kell jegyezmem, hogy mi is – akik

zatlan időre felfüggesztették. Ennek több oka is volt, de a tanulókat eleve nem lehetett tanműhelyi körülmények között felkészíteni és versenyeztetni sem, hiszen a középfokú oktatásban is digitális oktatás zajlott. Ez óriási probléma, hiszen akik nem rendelkeznek otthonukban vagy környezetükben gyakorlási lehetőségekkel (a gépeket is ideértve), azok eleve a völgyből indultak volna a hegyre. Természetesen a grazi versenyre történő felkészülés is megsínylette a járványügyi intézkedéseket. Így vágtak neki a továbbjutottakból négyen a döntőnek. A hat továbbju-

A „nagy vasak” is szerepet kaptak...

A klasszikus félig takart fecskefarkú fogazás, kis nehezítéssel.

Köztes értékelés, melynek merev szabályai vannak.

csupán beszélgettünk, jöttünk, mentünk – komoly diszkomfortérzettel küzdöttünk, hát még a versenyzők, akik komoly fizikai és szellemi terhelésnek is ki voltak téve.

A „nyolcas” műhely ad helyet a Skills-felkészülésekre. Kis túlzással ez egy szentély, ahol a hagyományos és a korszerű technológiák ugyanúgy szerephez jutnak azzal a céllal, hogy minél jobban támogassák a versenyzők felkészülését.

A verseny szabályai szigorúak. Felkészítő nem teheti be a lábát a terembe, közvetlenül nem adhat instrukciót. A szünetekben termé-

szetesen nincs akadálya az egyeztetésnek. Az adott etap sípszótól sípszóig tart.

A FELADAT

A feladat összetett és nincs két egyforma kötés. Alapanyagát tekintve bükkfa. A manuális megmunkálások mellett sok kigép használatára is mód nyílt, amit a versenyzőknek kellett adaptálniuk az adott helyzetre. Izgalmas volt látni, hogy a négy fiatal asztalos milyen tudatos munkát végzett. Mindenki tisztában volt azzal, mit csinál – és nem volt elfecsérelt idő sem. Az idő a versenyzők második

ellenfele. Az első saját maguk. Ebben a műfajban hatványozottan érvényes, hogy aki ilyen versenyeken trenírozza magát, az nagyon nagy tapasztalatot szerez többek között önnön magáról, az adott szituációk megoldásáról és úgy összességében mindarról, ami a feladattal és készítőjével összefügg. A levegőt átjárja az akarat, a hit és a szakmai elhivatottság. Hagyományos értelemben véve nincs díjazás. Nem kap a győztes gépet, könyvutalványt, wellnesshétvégét. Semmit! Vagyis mindent megkap. Egy óriási lehetőséget. Lehetőséget kap, hogy a felkészülés során a legjobbakkal készülhessen, s részt vegyen egy jól szervezett csapat mindennapjaiban, akik támogatják, segítik a majdani nagy versenyen történő minél jobb szereplésért. Azt gondolom, ez a legtöbb, amit egy fiatal asztalos nyerhet. De ehhez tenni kell – és nem is keveset! Időt kell áldozni a gyakorlásra, kell egy mentor, aki segíti a jelöltet az elindulásban, majd a felkészülés közben támogatja is. Óriási munka ez és ebből csak a végeredmény az, ami a médiákban megjelenik. A többéves erőfeszítés csak az ismeri, aki átéli ezt az egészet. Én mindenkinek javaslom, hogy aki teheti, mérettesse meg magát, mert érdemes!

A nap végén az értékelésre vártunk a folyosón. Mindenki fáradt, türelmetlen és izgatott volt. Mint kiderült, olyan nűánsznyi különbségek voltak

Nagy Dániel munka közben.

Zalányi Bence Ferenc

Németh Zoltán próbaillesztést végez.

Molnár Dominik

1. helyezett:
Nagy Dániel

Felkészítője:
Nemes Zoltán

Iskola:
BKSzC Kaesz Gyula
Faipari Technikum és
Szakképző Iskola

Pontszám: 79,81

2. helyezett:
Zalányi Bence Ferenc

Felkészítője:
Hamar Zoltán

Iskola:
BKSzC Kozma Lajos
Faipari Technikum

Pontszám: 79,72

3. helyezett:
Németh Zoltán

Felkészítője:
Viasz-Kádi Tibor

Iskola:
Kisalföldi ASzC Roth
Gyula Mezőgazdasági
Technikum, Szakképző
Iskola és Kollégium

Pontszám: 75,99

4. helyezett:
Molnár Dominik

Felkészítője:
Gálpál Viktor

Iskola:
Congradus Kft.

Pontszám: 68,31

Szervezők, versenyzők, támogatók és felkészítők egy képen

a pontok között, hogy többször is átnézték a munkákat, a pontokat, melyeket újra is számoltak.

A VÉGEREDMÉNY

Szoros verseny alakult ki. Hazánkat 2022-ben a BKSzC Kaesz Gyula Faipari Technikum és Szakképző

Iskola volt tanulója, Nagy Dániel képviselheti. Ezúton is gratulálunk a résztvevőknek és a szervezőknek! Jó felkészülést és sikeres versenyzést kívánunk a jövőre nézve! Igyekszünk követni a felkészülés további szakaszait is.

A verseny támogatói:

- Tooltechnic System kft.,
- H-Didakt kft.,
- Budapesti Komplex Szakképzési Centrum,
- Magyar Kereskedelmi és Iparkamara.

Balra Kameniczki Attila, jobbra Sepovics Attila és a büszkeségük.

ÖRÖMPROJEKT: EGY ASZTAL SZÜLETÉSE

Hauch Tamás

Műgyantás asztalnak indult az a „kis” műhelyprojekt, melyről az alábbiakban számolunk be a készítővel, Kameniczki Attilával. Öt hónapja pihent a műhelyben az a tölgyfa palló, amely az alapját képezi az asztalnak. Első ránézésre nem volt makulátlan a fűrészáru, de Attila elkezdett vele foglalkozni. A lap egyengetése után nem a klasszikus vastagolás következett, hanem egyfajta rusztikálás. – Kis esztétikai tisztogatás és széles drótkoronggal megdolgoztam az alját. Nem éreztem úgy, hogy meg kellene gyalulnom. Nekem így tetszik – mesélte Attila.

” Sokan azt gondolják, hogy asztallapot nehéz elkészíteni. Ez részben itt is igaz, de ahogy kiteljesedett az alkotói szabadság, úgy kezdett bonyolódni a lábszerkezet is, ami szintén fából készült, ellentétben a sok acélmegoldással.

A lapokat példátlan módon (már mint a nem asztalosok körében készített RiverTable koncepcióhoz képest) masnikkal merevítette. Sok masnival. Nyilván ezzel egyfelől a formavilág kapott egy markáns vonulatot, másfelől az alapanyag is „szorult” helyzetbe került. És ami mellett nem mehetek el szó nélkül: a sok masni sok marással járó szituáció. Ezt Attila

sablonokkal és vezetőgyűrűvel oldotta meg. Aki készített már hasonló sablont, az tudja, hogy nagyon pontosnak kell lennie, de ezen túl egy jó marógép és egy megfelelő marószerszám is szükséges hozzá. Ha ez mind megvan, akkor már csak a gyakorlat kell. A marásokkal nem fejeződik be a masnizás, hiszen a fogadó fészkek sarkait ki kell

tisztítani, a marókés ívét sarkosra kell vésni. Mindezt 35 mm mélyen, tölgyfában...

Sokan azt gondolják, hogy asztallapot nehéz elkészíteni. Ez részben itt is igaz, de ahogy kiteljesedett az alkotói szabadság, úgy kezdett bonyolódni a lábszerkezet is, ami szintén fából készült, ellentétben a sok acélmegoldással. A lábak, kötők egytől egyig hajlítva és

Ötletelés

Az alapanyag

Felsőmaró és sablon akcióban.

Masnikra várva.

Még egyenesek...

Az ívek nem könnyítik meg a munkát, de ettől válik többé a termék.

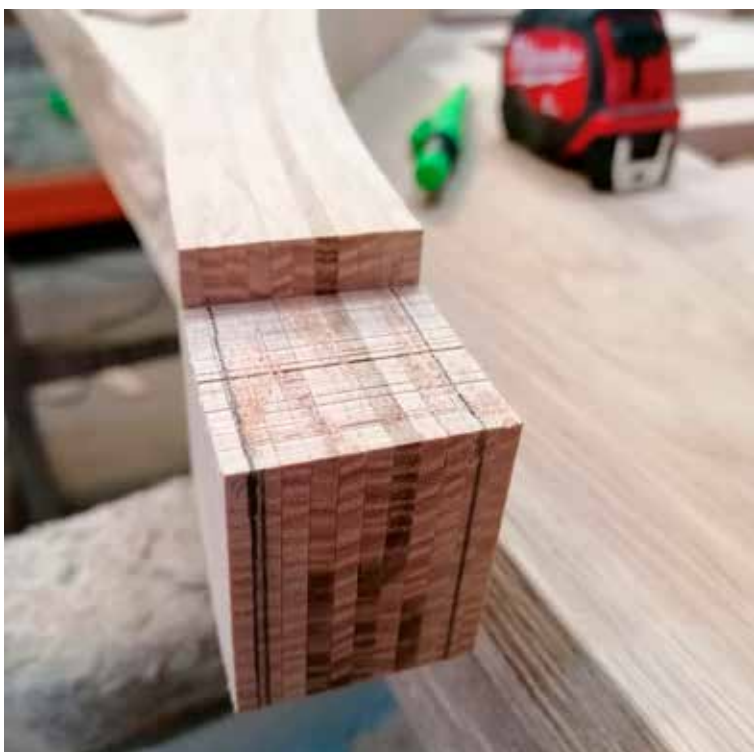

Lassan a helyére kerülnek a dolgok.

” A lapokat példátlan módon (mármint a nem asztalosok körében készített RiverTable koncepciókhoz képest) masnikkal merevítette. Sok masnival. Nyilván ezzel egyfelől a formavilág kapott egy markáns vonulatot, másfelől az alapanyag is „szorult” helyzetbe került.

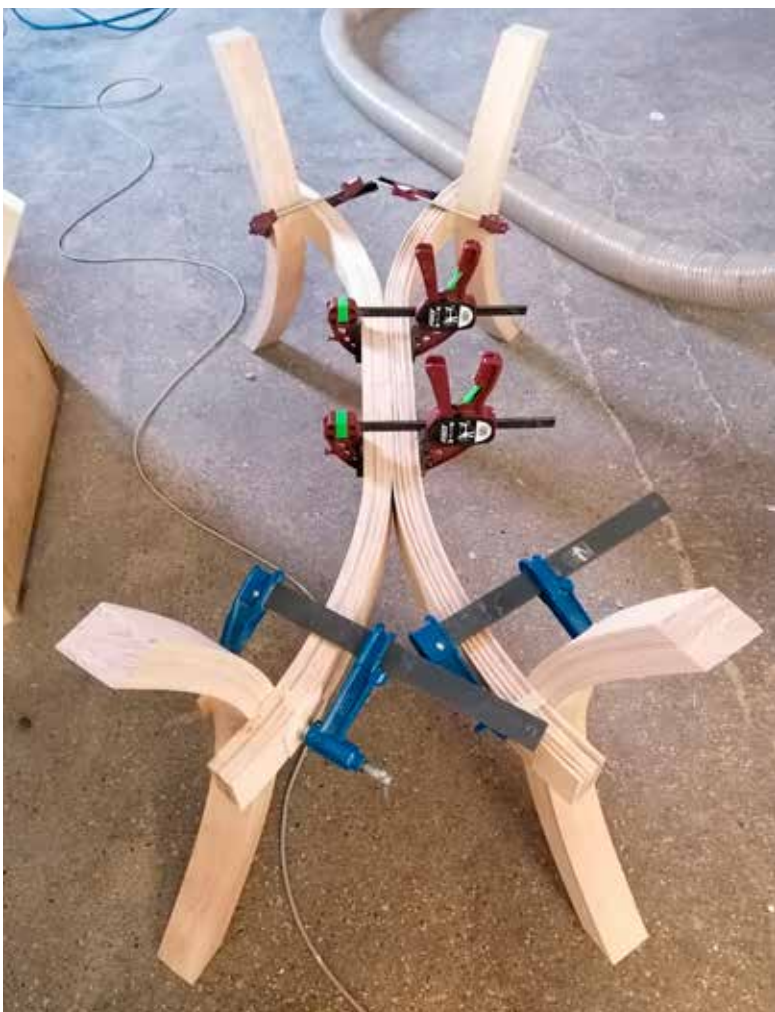
A jó ívekhez a legszükségesebb egy jól átgondolt sablon.

A sört csapolják, a kötőket csapozzák.

A végső lábszerkezet kitalálását megelőzte pár próba.

Masnik. Sok masni.

” A sablonok elkészítése után jöhetett a ragasztás. Ehhez D3-as PVAC ragasztót használt, normál nyitott idővel.
... A présbontás után minimális volt a visszarúgás, így közel azonos lábakat és kötőket kapott. Ezeket saját csappal építette össze.

ragasztva vannak. Ehhez sablont kellett készíteni és térben gondolkodni. A kőrispallókat 80x6 milliméteres csíkokra szelte fel. Ezek a vastagolást követően 4 milliméter vastagok lettek, hogy viszonylag könnyen idomuljanak a présbe, de ne legyenek túl vékonyak sem, mert az több szempontból is nehezíti a ragasztást. Sajnos, több lécs is a gyalogép áldozata lett, a repedések miatt. Aki vastagolt már vékony léceket, tudja, hogy az egyenetlen szálfutások és az esetleges fahibák nagyon megnehezítik a műveletet. Ezért ilyen esetben gondoskodni kell tartalék alkatrészekről.

A lábszerkezet minden eleme hajlítva és ragasztva.

Az elkészült asztal.

”

Hátravan még a csiszolás és az olajozás. Még hozzá lenolajjal történik a színezés, a fedőréteg narancsolaj lesz a keménység miatt.

A sablonok elkészítése után jöhetett a ragasztás. Ehhez D3-as PVAC ragasztót használt, normál nyitott idővel. Ez szintén hiba forrása lehet. 15 perc ilyen esetben nem feltétlenül jelent sok időt, hiszen a ragasztót több alkatrésze kell felhordani, azokat ideiglenesen tárolni, majd lehetőleg rövid időn belül összerakni és préselni.

A présbontás után minimális volt a visszarúgás, így közel azonos lábakat és kötőket kapott. Ezeket saját csappal építette össze. – A lábakat a kötőkkel saját csapos kötéssel oldottam meg, igen mókás volt! Nagyjából ez az asztal törté-

nete. Hátravan még a csiszolás és az olajozás. Még hozzá lenolajjal történik a színezés, a fedőréteg narancsolaj lesz a keménység miatt. Minden elfogultság nélkül a legfontosabb persze az, hogy legyen egy „jó fej” főnök az egészhez, aki ezt finanszírozta – mondta Attila, aki reméljük, hogy még sok ilyen igazi örömmunkával fog előrukkolni.

Ottlétemkor megismerhettem Sepovics Attilát is, aki az egész projekt háborítatlan körülményeiről gondoskodott, s mindvégig támogatta, s mi több, segédkezett is az asztal elkészítésében. ■

KEDVES OLVASÓ!

Ha ön is megosztaná velünk egy-egy munkáját, arra kérjük, keressen minket! Nagy örömmel adunk hírt hasonló egyedi munkákról. Mindössze annyit kérünk, hogy a munkafázisokról kapjunk egy rövid leírást és fényképeket. A jelentkezéseket a faipar@xmeditor.hu címre várjuk. Előre is köszönjük.

A szépség a nyugalomban rejlik

A REHAU SZEM ELŐTT TARTJA A TÁROLÓHELYET

A rend korunk aktuális témája. Emberek milliói merítenek ihletet olyan tanácsadók iránymutatásaiból, mint Marie Kondo, hogy képesek legyenek személyes környezetükben nagyobb rendet teremteni. Általános igazság a téma kapcsán: minél nagyobbak a szabad felületek, annál nagyobb nyugalmat áraszt a helyiség. Ehhez tárolóhely szükséges. A konyhában is. A tervezők a konyhabútorokat előszeretettel rejtik nagy felületű ajtók mögé. Így a konyhai gépek és az épp nem használt kisebb tárgyak eltűnnek a látótérből. Az anyag- és színváltások elkerülése, valamint a tárolóhely gyors és könnyű hozzáférhetősége érdekében, optimális megoldást jelentenek a felülettel egységes designkonceptiót alkotó, redőnyös szekrények, amelyek az aktuális trendek szempontjából is telitalálatnak bizonyulnak. Az azonos anyagból készült frontok, fogantyúk és vezetősínek a monolitikus bútorok gyártóinak kedvencei. A REHAU RAUVISIO crystal üveglaminát és a 2021-es Red Dot-díjjal jutalmazott Edelmatt-kollekció felületi anyagaival párosítva a nemes megjelenés és a kiváló minőségű mechanika tökéletes összjátéka jön létre.

RAUVOLET: AZ EGYSÉGES SZÍN- ÉS FORMAVILÁGÚ REDŐNYRENDSZER

Az optimális designkonceptió a tervező, a kivitelező és a felhasználó számára egyaránt előnyös. Ezért a REHAU mindig ügyel arra,

hogy tökéletesen összehangolt termékválasztékot kínáljon – az egyöntetű alkatrészek érdekében. Ilyen például a RAUVOLET redőnyrendszer és annak crystal-line termékcsoportja, amelyek a RAUVISIO crystal üveglaminátból készült felületi anyagkollekcióval alkotnak összehangolt egységet. A REHAU kazettás rendszerének köszönhetően a RAUVOLET crystal-line egyszerűen és kényelmesen beépíthető.

A RAUVOLET crystal-line complete termékcsalád száz százalékban a monolitikus bútortervezésre törekszik. Vezetősín és takaróprofil azonos színben és anyagból kapható a RAUVISIO crystal termékcsaládon belül. Az új Complete változat gondoskodik az optimális designkonceptióról – nemkívánatos anyag- és színváltások nélkül. A különleges színigényű projektekhez a RAUVOLET crystal-line vario változatban is elérhető.

Ennek segítségével egyéni színigények (RAL-árnyalatok) akár már kis beszerzési mennyiségekhez is megadhatók egyedileg, a saját projektekhez. Lehet akár magassfényű vagy matt, rozé, napsárga vagy fenyőzöld, a RAUVOLET crystal-line vario abszolút rugalmasságot kínál a belsőépítészetben.

<https://www.rehau.com/hu-hu/rauvolet-crystal-line-butoredony>

A MATT AZ ÚJ FÉNYES: RAUVOLET NEMES MATT

A matt felületek kiváló minőségű, kontrasztos anyagokkal való izgalmas kombinációja időtálló eleganciát visz a divatos otthonokba. Az új nemes matt kollekcióval a REHAU épp ezt a trendet erősíti. A front és a munkalap, az élzáró és a tárolóhely optimális designkonceptiójával az asztalosok, a tervezők és az ipari partnerek teljesen egységes bútorokat és helyiségeket hozhatnak

Gyönyörű megjelenés, bársonyos tapintás.

RAUVOLET crystal-line complete, a bútorredőnyök a bútorelőlapokkal azonos designkonceptiót képviselnek.

Minden elem része a dekorkonceptiónak.

A FLIPDOOR a tárolást művészi szintre emeli.

létre. Természetesen a megszokott, kiváló minőségben. A kollekción a „The touch of beauty” szlogennel száll be a versenybe, hiszen a gyönyörű megjelenéshez kellemes, bársonyos tapintás társul. Még lapos szögben nézve is alig látható fényvisszaverődés. Az ujjlenyomat-mentességnek és a Soft Touch megmunkálásnak köszönhetően a felületek megérintése minden alkalommal ünnep az érzékeknek, a komponensek pedig a minőséget tekintve a legmagasabb igényeket is kielégítik. A matt megjelenés mellett a „kis terek” témája is népszerű a belsőépítészetben: a rendelkezésre álló teret okosan kell használni, lehetőleg kompromisszumok nélkül. Az új RAUVOLET nemes matt redőnyrendszer a szekrény tartalmához való gyors hozzáférés érdekében optimális helykihasználást kínál olyan megjelenéssel, amely tökéletesen illeszkedik a modern, matt bútorokhoz – anyag- és színtörések nélkül, könnyed használhatósággal.

www.rehau.hu/nemesmatt

**A TÁROLÁS MŰVÉSZETE:
FLIPDOOR A REHAU INNOVATÍV
TÁROLÁSI MEGOLDÁSA**

A tárolóhely művészi kiemelésével és a megszokott megoldásoktól eltérően megtervezett funkcionalitással egy bútor hirtelen többet fog jelenteni, mint csupán egy egyszerű konyhai felső szekrény. A folyamatos mozgás, az intuitív működés, a korpuszba süllyesztett mechanika és a keret nélküli kialakítás vonzó megjelenésének kombinációjával, a lamellás ajtóval ellátott bútor üdítően új stílusú bútort eredményez, és így alternatívát jelent a manapság szokásos rendszerekkel, például a felnyitható ajtókkal szemben. A felhasználás helye nem korlátozódik a konyhára, a FLIPDOOR egyedi bútoroként is használható üzletekben vagy lakóhelyiségekben.

A FLIPDOOR a kialakítás szempontjából a lamellarendszerrel vívta ki a népszerűségét, amely látható vezetőelemek, mechanikus alkatrészek vagy ütközőlélek nélkül dolgozik – akár zárt, akár félig nyitott vagy teljesen nyitott állásban. A rendszer előnyei az anyag és a beépítés tekintetében is nyilvánvalóak: a lamellák billenő mozgásának köszönhetően a rendszer kinyitva csak kis helyet igényel. Ez minimálisra csökkenti a kiálló élek okozta ütés vagy sérülés kockázatát. A szabadalmaztatott nyitószervezet különösen simán működik, és akár egy ujjal is működtethető. További információk a konfigurációs és rendelési lehetőségekről a következő címen érhetők el: www.rehau.hu/flipdoor.

A REHAU cég készre szerelt szekrényeket szállít. A lamellák RAUVISIO crystal üveglaminátból készülnek. Ez a tökéletes dekorkonceptió alapja – a teljes konyhafronton –, ugyanakkor az anyag ismert termékfajtáival, például a karc- és ütésállósággal, a könnyű tisztíthatósággal és a puha tapintású felülettel is jó pontokat szerez.

**ÁTFOGÓ SZOLGÁLTATÁSOK
A RAUVOLET RAKTÁRI
PROGRAMMAL**

A REHAU átfogó raktári programmal rendelkezik. Legyenek akár egy konyhában, irodában, nappaliban vagy üzlethelyiségekben, a redőnyös szekrények igényes formatervezésükkel és egyszerű kezelésükkel tűnnek ki. A REHAU moduláris felépítésének köszönhetően a redőnyprofilok, vezető sín-variációk és a kívánt tartozékok rendkívül egyszerűen kombinálhatók egymással. ■

Fotó: REHAU

Szávuly József

SZAKMAI ALÁZAT MELLÉ KÜZDÉS ÉS KITARTÁS

Hauch Tamás

Szávuly József a húség városában, Sopronban született. Gyökereit sosem hazudtolta meg. Fiatalon vált mesterré, vagy ahogy akkoriban mondták, mészé. Sokat megélt szakemberről van szó, akiről a beszélgetésünk során még az is kiderült, hogy egyazon utcában nőttünk fel, csak pár év különbséggel. Igazából azóta szerettem volna vele beszélgetni, mióta a volt iskolámban vizsgaelnöki minőségében találkoztunk majd' minden évben. Kicsit úgy voltunk, mint János vitéz és Iluska kapcsolata, félszavakból... Csak éppen nem romantikus, hanem szakmai vonalon.

Szávuly József 1955-ben született. Szülei semmilyen pártvonalon nem mozogtak, apja három műszakból tartotta el az öttagú családját. Józsefnek egy leány- és egy fiútestvére is van. A pályaválasztásnál apja megkérdezte, hogy mi szeretne lenni. Mivel addigra már egy kicsiny műhelyben próbálgatta a szárnyait, rávágta, hogy asztalos. – Maszekhoz vislek, ott látsz majd mindent – javasolta az apja. Azon a nyáron három mester műhelyét járta meg. A harmadiknál egy hónapot töltött, és szeptembertől fel is vette. Rozmán Vincének, a mesterének egy kikötése volt: reggel héttől este ötig dolgoznia kellett.

INASÉVEK

A heti elméletet a soproni 403-as számú Pesti Barnabás Ipari Szakmunkásképző Intézetben végezte, de kicsit különc módjára a Jókai utcában lévő Rozmán Vincénél volt gyakorlaton. Akkoriban nem minden asztalosnál voltak meg az alapgépek. Így a fiatal József hamar bejáratos lett a soproni asztalosműhelyekbe. Weidinger Ernőhöz a Móricz Zsigmond utcába szalagcsiszolni, míg Bendlihez az Újtelekibe gyalulni járt – és így tovább. Az előkészületek után a műhelyben, színlappal, melegenyvvel furnéoztak fabakban. – Nem ám hőprés, meg „mittomén” – mondta József lelkesen.

A maszek mesterekhez bejárása lett. Mindenhol figyelt, kérdezett és ez a mesterének is imponált, hiszen látta, hogy tanítványát érdekli a szakma, s hogy nem alibizésből van nála. Közben elhunyt Joó Rudolf asztalosmester. József jóban volt a családdal. Megkérték, hogy a félkész munkákat fejezze be. A műhely adott volt, kapott kulcsot is hozzá. Ez egy óriási megtiszteltetés és izgalmas feladat volt számára.

Aztán eljött a vizsga ideje. A gyakorlati feladatot a Soproni Bútoripari

Szövetkezet tanműhelyében kellett elkészíteni. Ez idegen helyzetet teremtett. A feladat a klasszikus stokedli elkészítése volt. Az ülőlap fugalásával és melegenyvvezésével kezdődött, majd az alkatrészek kigyugalulása és a szerkezeti kötések kialakítása következett. Az ülőkét nem kellett összeragasztani. József idő előtt végzett, takarított, majd leült tízóraizni. – Korfein, az akkori szövetkezeti elnök megjelent, majd – kissé dühösen – rám mordult: maga mit csinál?” Tízóraizok – válaszoltam. Mivel tiszta volt a gyalupad, a számszámokat elpakoltam és a terméket se látta, azt gondolta az elnök, hogy még el sem kezdtem a feladatot. Aztán hamar kiderült, hogy a fiatal vizsgázó a saját stokiján majszolgat. Korfein el is kérte a terméket, de nem boldogult a szétszedéssel. Miután József szétszedte, a szokásos 8 forintos órabér helyett 10-et ajánlott, ha a szóbeli vizsga és a szakmunkás-bizonyítvány is meglesz. Egy másik mester, Lajter Miklós is munkát ajánlott. El is újságolta az édesapjának, hogy ő már 11 forintot ajánlott. Apja

javaslatára itt kezdett el dolgozni, mivel közel is volt (szomszéd utca), s mert nem szériamunkái voltak, többet is lehetett tanulni. – Tízóraizni persze hazajártam – tette hozzá mosolyogva.

SORKATONAI SZOLGÁLAT

Aztán persze Józsefet sem kerülte el a katonaság. 24 hónapra vonult be Nyírbátorba, sofőrnek. A területparancsnok első nap feltette a kérdést, hogy van-e a bevonulók közt asztalos. Jelentkezett. Abban a farmernadrágban, amiben bevonult, három napig dolgozott a segédekkel az új tisztai kábel berendezésén. Ezt több, kisebb-nagyobb munka követte. Ennek eredménye hírnév és tisztelet lett. Innen Adyligetre vezényelték, ahol már egy asztalosműhelyben dolgozott. A harmadik állomáshelye a Sopronhoz közeli fertőrákosi határőrőrs lett. Az akkori őrsparancsnok ismerte Lajter Miklóst, így, mivel szükség volt pár bútorra (60 darab legénységi szekrény stb.), úgymond kihelyezett szolgálatot teljesített. Pár hónapig ez így ment.

Katonaság idején. Balra Szávuly József.

Munka közben

ÖNÁLLÓVÁ VÁLÁS

A katonaságot követően minden ott folytatódott, ahol abbamaradt. Mesterével, Lajter Miklóssal úgy egyezett meg, hogy lényegében önállóan teszi a dolgát, de az idejével úgy gazdálkodik, ahogyan akar. A legfontosabb, hogy a munka legyen meg, becsülettel elvégezve. Mozgalmas évek voltak ezek. Korábban apja segítségével telket vásároltak Sopronban. Házépítés lépésről lépésre – ahogy az idő és

az anyagiak engedték. 1979-ben megnősült. Egy évre rá –nagyon fiatalon – mestervizsgázott Győrben. – Még szinte taknyos gyerek voltam. Nem volt könnyű, de megcsináltam – mondta büszkén. A mesterlevél megszerzése után felkereste munkaadóját és így szólt hozzá: – Figyelj Miki, az a helyzet, hogy azt mondd, menjek ide fölmérni. Fölmérem. Megveszem az anyagot. Megcsinálom. Leszállítom. Te meg elmész a pénzért. A pénzért

én is el tudok menni... Harag ne legyen, de én kiváltom az ipart – foglalta össze József. Miklós erre csak annyit mondott, hogy megérti. Barátságban váltak el, így aztán továbbra is tudtak együtt dolgozni, ha szükség volt rá – illetve, sok más asztalossal. Egymásra voltak utalva, volt összetartás és hiába volt két tucatnál is több „maszek” a városban, nem zavarták egymás köreit. Az ipar kiváltása azért ütközött némi akadályba. Az akkori tanácsi vezetők nem nézték jó szemmel a fiatal mester ambícióit. Szeptembertől decemberig tartott a bürokratikus procedúra.

ANYAGBESZERZÉS A DÜBÖRGŐ SZOCIALIZMUSBAN

Felmerült bennem a kérdés, hogy az átkosban hogyan lehetett alapanyaghoz, szerszámhoz, géphez jutni. Ez alapvetően még az én inaskoromban is problémás volt. És József sorolja, hogy mit, honnan. Az ember esze megáll. Barkassal mentek Kapuvárra kivetőpántért (1000 darab, mert ki tudja, mikor lesz újra), élfóliáért. Balatonfűzfőre meg műgyantáért. A faanyagot éveken előre megvette, hogy száradni tudjon. Az Ipartestület

A világítótornyó összeállítás. A toronyban József felügyeli a munkát.

” Az Ipartestület szakosztályának tagjaként, fiatal kora ellenére hamar népszerű lett. Alig múlt harminc, amikor szakosztályvezető lett. 28 asztalos érdekeit képviselte, s igyekezett olyan ötletekkel segíteni a mindennapokat, amivel az akkori nehézkes anyagbeszerzéseket lehetett megkönnyíteni.

szakosztályának tagjaként, fiatal kora ellenére hamar népszerű lett. Alig múlt harminc, amikor szakosztályvezető lett. 28 asztalos érdekeit képviselte, s igyekezett olyan ötletekkel segíteni

a mindennapokat, amivel az akkori nehézkes anyagbeszerzéseket lehetett megkönnyíteni. Helyi iparosokkal gépeket építettek, mivel a nagygépeket is nehéz volt beszerezni.

HATÁRON INNEN ÉS TÚL

A rendszerváltást követően Ausztriában is kapott munkákat. Közel 13 évig idehaza és külföldön is párhuzamosan tevékenykedett. A

A világítótorony és a flotta napjainkban

szombatok és a vasárnapok megszűntek. – Egy ruszti vendéglős keresett meg, hogy szaunát kellene készíteni. Alig végeztem, már vitt bele a másikba – mesélte az épület- és bútorasztalos-mester. Ezekben az időkben még regisztrációs lappal a határon lehetett átlépni, komoly határellenőrzés volt mindkét oldalon. Az osztrák megbízó minden szükséges papírt elintézt, így József már munkavállalási engedéllyel, vízummal tudott a két ország között utazni és külföldön dolgozni. Ez akkortájt nem volt megszokott, sőt, kifejezetten irigylésre méltó volt. Bár látni fogjuk, ennek ára is lett. Hotellek berendezését a Fertő tó osztrák oldalán, apartmanok és hajók készítését irányította és végezte.

A HÉT HAJÓ

Nyolc méter széles, 26 méteres, 280 személyes sétahajó volt a legnagyobb, amit tervezett és épített Ausztriában. A mörbischi

hangárból kétfévente engedték vízre a flotta tagjait. Hallgatom és próbálom elképzelni, micsoda munka és felelősség jár ezekkel a projektekkal. Nagy lelkesedéssel mesélte az építés részleteit, a méretek okozta korlátokat, a részegységek összeszerelésének módját. Igazi élmény volt figyelni a mestert. Olyan átéléssel és büszkeséggel beszélt, mint egy kisgyerek. Az egyik hajójának a keresztapja Franz Vranitzky egykori osztrák kancellár volt. A Drescher cégnek pedig még világítótornyot is épített.

Öt éve hagyta abba az aktív munkát. A térdei szétkoptak. Négy műtét sem segített. Sántikál, de a mai napig jön-megy. Vizsgaelnöki feladatokat továbbra is vállal. Reggeltől estig a „ranchen” tartózkodik, gazdálkodik. Körbevezet a hétvégi telken. Egy igazi mintagazdaságot látok. Baromfik, nyulak, paprika, paradicsom, minden precízen művelve.

Hihetetlen, milyen gazdaságot tart fenn. József a szocializmus közepén kezdte pályáját. Háttéré nem volt. Csak a saját küzdeni akarása, kitartása és szakmai alázata tette azzá, ami. Az évek alatt kinevelt egy tucat asztalost is és a mai napig, ha megkéri, segít másoknak pár alkatrészt elkészíteni. Aranykoszorús mester, illetve megkapta a Soproni Kereskedelmi és Iparkamarától a Szakképzésért emlékérmét is. A műhelye még megvan, de nincs kire hagyja. Két felnőtt lányának is segített építkezni. Unokáival tölti az időt, és a birtokát műveli. Számomra külön megtiszteltetés, hogy 2015-ben egy ilyen szakmai múlttal rendelkező épület- és bútorasztalos aranykoszorús mester volt a bútorasztalos mestervizsgám elnöke, s hogy a mesterlevelelem Szávuly József aláírása szerepel. ■

Forrás:

busreisebox.com

Vincze Jancsi Ferenc ffaragó beszél a szakmájáról

KALOTASZEGI MINTAKINCS ŐRZŐJE ÉS TOVÁBBADÓJA

dr. habil Gerencsér Kinga
c. egyetemi tanár

Kalotaszeg: művészeti fogalom – állapította meg Kós Károly Erdély e sajátos tájegységéről, amit többek között így indokolt: „Igaz, hogy Kalotaszeg zárt vidék, művészetében a XIV. és XV. század művészeti stílusát vállalta magáénak és ezt konzerválta. Bár mindig nagy forgalmú országutak szeltek egész hosszában meg keresztben, és Erdély legnagyobb városának, Kolozsvárnak a tövében fekszik, földje mégis jobban megtartotta és önállóan fejlesztette, építette ki – talán minden minden más magyar népcsoportnál gazdagabb, eredetibb, egyénibb, magyarabb művészetét.... Egyedülállóan gazdag és változatos díszítőművészetét elsősorban varrottasai, szöttesei, bútorai, faragásai és fazekasmunkái tették híressé.

Vincze Jancsi Ferenc

mellett - a fafaragó hímeségekkel - a kalotaszegi magyarság páratlan művészi érzékéről tanúskodik. Különös figyelmet érdemelnek a kalotaszegi utcaajtók, mind teljes egészükben, mind pedig részleteinek egymáshoz való méretbeli viszonyaiban nemes arányúak és pompásan aránylanak közvetlen környezetükhöz is. A kalotaszegi faragómesterek úgy ontották díszítéseiket az utcaajtókra, mint a székyek kapuikra – olvashatjuk Csete Balázs Kalotaszegi fafaragások című könyvében.

KEZDETEK

Vincze Jancsi Ferenc ennek a kalotaszegi mintakincsnek őrzője,

mintákhoz alkalmazott vésőket és fogásokat.

Először a bánffyahunyadi bútorgyárban dolgozott, mint gépházás asztalos. Szakszervezeti képviselő volt a gyárban és a rendszerváltás után az új svédországi tulajdonos kirúgta 20 év után. Kiváltotta a kisipart és ráállt a fafaragásra. Magyarországon árulta vásárokon termékeit. Faragott kulcstartókat, faliképeket, dobozokat, fogast, bútort. Aztán egyszer megkeresték, hogy tudna-e hagyományos kalotaszegi faragott kaput készíteni. Elvállalta, aztán az egyik munka hozta a másikat, mert nem volt, aki kapukat faragjon a környéken. Szívesen csinálta, mert kis

” A formagazdagság és alkotói leleményesség tekintetében a férfiak által őrzött fafaragás sem marad el a női kézimunkák mögött. Kalotaszeg a faépítkezés és a fafaragó-művészet jeles területe.

A formagazdagság és alkotói leleményesség tekintetében a férfiak által őrzött fafaragás sem marad el a női kézimunkák között. Kalotaszeg a faépítkezés és a fafaragó-művészet jeles területe. Fából épülnek a házak és a csűrök, a templomok és a haranglábak. És minden, ami fából épül, tökéletes építészeti szerkezete

ápolója és továbbadója. Mindig is szeretett a fával foglalkozni, már egészen kisgyerekkora óta. Elvégeztet egy 3 éves fafaragó-tanfolyamot, amit Bánffyahunyadon a kultúrházban tartottak, és ahol több mint húszan voltak. Közben kitanulta az asztalosszakmát is, és járt régi mesterekhez ellesni a mintákat, a

munka kis pénz, nagy munka nagy pénz. Egyre jobban belemélyedt a kalotaszegi mintakincs és az úgynevezett „utcaajtók” szerkezetének tanulmányozásába. Felkutatta a régi szakirodalmat és tudatosan elkezdte alkalmazni a vidékre jellemző mintákat munkáin. Állítja, hogy a kalotaszegi a leggazdagabb mintakincs.

ALAPANYAG ÉS SZERKEZET

Az utcaajtók minden elemét külön-külön tökéletesen elkészíti s csak azután illeszti össze alkatrészeit a helyén. Mindenekelőtt a félfához választja ki a tölgyfát, legalább 5-6 évig száradt anyagból dolgozik. Ezalatt a fa megreped, amit be kell „fódozni”, vagyis ékeket üt a repedésekbe. A fát méretre vágja és a két végén elkészíti a szemöldökfába és a küszöbbe illeszkedő csapot. Ugyanígy készül a szemöldökfa és a küszöb is szintén tölgyfából, megfelelő csapokkal az egymásba illesztéshez. A szemöldökfa lehet igényes, vagyis vízszintes alsó lapú

vagy bóthajtásos, amikor az alsó lapja íves. Ez utóbbit jobban szeretik, mert szebbnek tartják. A szemöldökfa rá is feküdhethet a két félfára és általuk közrefogott is lehet, ami a csapolásoknál követel különbséget.

A kalotaszegi utcaajtók szerkezeti arányai megkapó összhangban vannak. A helyes arányok logikája nyilvánul meg abban, hogy a vékonyabb (10-12 cm vastag) ajtófelekre alacsonyabb és keskenyebb fődél kerül, mint a vastosabbra. Az meg a tömeg és erőegyensúly következetessége, hogy a tölgyfa ajtófelekre fenyőfából készül a tetőszerkezet, s hogy cserépfedés alá alacsonyabb és keskenyebb te-

tőszerkezet kerül. A könnyebb súlyú zsindeletetű szélesebb, magasabb, büszkébb, impozánsabb. A régebbi utcaajtók általában kissé zömökebbek, vastosabbak, az újabbak karcsúbbak – magyarázza Ferenc.

Készít szimpla és dupla ajtót, a szimpla ajtó egyrétegű deszkáit az udvar felőli részen három heveder tartja össze Z alakban. A dupla ajtó úgy készül, hogy a szimpla ajtó deszkáira az utca felől bélelést rak, ami díszítő céllal, különböző irányban elrendezett párkányozó gyaluval párkányozott szélű s újabban felső felükön lombfűrészsel díszesen kivágott, betétes deszka. Az utcaajtófödél monumentális jelleggel koronázza meg az alépítményt. A fődélszerkezetet a szemöldök- vagy az ajtófélfába csapolt két-három fenyőgerenda tartja. Szereti a fenyőt alkalmazni erre a célra, mert könnyen megmunkálható és nem vetemedik. Ezekre helyezik azt a 4-5 darab fenyőfadesztkát, amelyek az utcaajtó padlását alkotják. Az utcaajtók fődése régebben deszka volt, ezt követőleg zsindeley, újabban pedig cserép és pala.

DÍSZÍTÉS ÉS FELÜLETKEZELÉS

Az alkatrészek elkészítése után – egybeillesztésük előtt - következik azok díszítése. A díszítés helye a két

az alapmezőt. Az alapmezőnek a vésők tisztogató munkája után még megmaradó egyenetlenségeit eltüntesse, az alapmezőt végükön csillagos, körös vagy hegyes vasrudacsákkal béveri, azaz csillagozza, karikázza vagy pontozza. A mintázó vasrudacskákat is maga készítette. A díszítmények faragásuk szerint négyfélék lehetnek: a sima alapmezőbe finoman enyhén karcoltak (betűvésővel készülnek), a sima alapmezőbe mélyen bevésettek (a mértanias rózsafarmák mindig ékrovással) többnyire bévert alapmezőből reliefszerűen kidomborodnak és végül a sima alapmezőbe bemélyítetten domborítottak. Ez utóbbi összetett kettős technika (mélyítés és domborítás). Az ajtófélfák függőleges irányát a széleiken végigfutó, mértanias szalagdíszek hangsúlyozzák, finom és változatos tagoltságukkal pedig ez irány merevségét szelídítik. Keretbe zárják a díszítőelemeket, hogy akkor se hulljanak szét, ha csak mozaikszerűen, belső összefüggés nélkül kerültek egymás mellé. A hullámos szárra tulipánokat, rózsákat és margarétát farag, kinyílt és bimbós állapotban. A legegyszerűbb a hatágú csillagformaként jelentkező rózsamotívum, amely lehet horgas, cikkes, szilvماغos, barackماغos. A rózsamotívumok közé több más növényi elem is kerülhet a leveleken

ajtófélfá és a szemöldökfa. A díszítmény minden részletét előrajzolja. Legelőször is a kompozíció vázát, a szárazakat vagy indákat rajzolja meg

szabályosabb legyen a forma s hogy gyorsabban menjen a munka, a szimmetrikus formákat papírral másolja át. A falevelet egyszerűen

” A kalotaszegi utcaajtók szerkezeti arányai megkapó összhangban vannak. A helyes arányok logikája nyilvánul meg abban, hogy a vékonyabb (10-12 cm vastag) ajtófelekre alacsonyabb és keskenyebb fődél kerül, mint a vaskosabbra.

szabad kézzel. Ez már a díszítmény elhelyezését, motívumainak elrendezését is jelenti. Ezután következik a virágok s térkitöltő elemként a levelek rajza. Általában, hogy szebb,

a fára teszi és úgy rajzolja körbe. Az előrajzolt díszítmény minden részletét először betűvésővel körülvágja, azután különböző szélességű egyenes vésőkkel kitisztítja

kívül, pl. gyümölcsök. A református vallás sugallta díszítőelemek: kehely, kígyó, szőlőtőke, kalász. A megrendelő kérésének megfelelően alakítja ki a díszítés elemeit.

A felületet lazúrokkal kezeli, nem szereti a lenolajat, mert „genyészedik”, feketedik. Ha kéri, akkor festi is, bár neki natúr színben tetszik a legjobban, de festette már zöldre és sötétbarnára is. A karbantartás a tulajdonos feladata, de rendelésre ő is elvégzi, ami azt jelenti, hogy legalább 5 év után a felületét újra be kell kenni. A kerítésíveket horganyzott lemezborítással védi az eső ellen, hogy időtállóbb legyen. A kapufélfát beton alapban lévő vasra szereli, hogy ne érintkezessen a nedves talajjal.

PIAC ÉS JÖVŐKÉP

Örömmel újságolja, hogy a régi vasoszlopokat egyre többen kéri, burkolja be fával, és cserélik le a régi kaput, kerítést újra, fából készült egyedire. Egy háromszlopos kapu elkészítése kerítéssel két hónapig is eltart, ami 3000 euróba kerül, de egy kiskapu 900 euró. Kalotaszéken a falufelirat is az ő munkája, valamint a faluban lévő 5 db információs táblát tartó szép, stílusos állványt is ő tervezte és faragta. Szép számmal vannak zsúrizott munkái, nemcsak használati tárgyak, hanem kapuk és kerítések is. A kalotaszegi nép művészete egyetemes, ugyanakkor sajátos is, a reá jellemző jegyekkel, amelyeket földrajzi környezete, az életforma alakított és alakít. Használati tárgyai, eszközei nemcsak rendeltetésükben, hanem formai megjelenésükben is tükrözik a közösség igényeit, ízlésvilágát. A kapuk, vagy ahogy itt mondják, az utcaajtók ugyanazon otthon szeretetből szépek és tartósak, mint a kalotaszegi porta minden alkotmánya. Szenvédélyes gondossággal szépítik és gazdagítják házukat és házuk táját kívül-belül. Kalotaszeg falvaiban ma is nagy gonddal és szeretettel készül-

nek az utcaajtók, az ősi szerkezeti és díszítő hagyományok jegyében, ami többségében Vincze Ferenc keze munkája, aki több faluból is kap megrendelést, ezenkívül ő készítette Kolozsváron a botanikus kert kapuját, az inaktelki kultúrház és több templom bejáratát. Zsobokon Gál Potyó István is készít még ilyen kapukat. Ők ketten terjesztik tudományukat, művészetüket, kedvenc díszítményeiket, egyéni stílusukat. Két lánya sajnos nem viszi tovább ezt a szép mesterséget, de talán majd az unoka, Márk, csillan fel a mester szemébe, amint kimondja. Kár lenne veszni hagyni Kalotaszeg díszítőművészetét, amely tiszta magyar népművészet, a faragott plasztikus magyar díszítmények és díszítési módok kiapadhatatlan forrása. ■

Gerencsér Kinga (2020):

Faműves mesterségek

Soproni Egyetem Kiadó p. 159-163.

Forrás:

Csete Balázs:

Kalotaszegi fafaragások,

Budapest, 1990

Fotó: Héjj Botond

FÓKUSZBAN

A HAZAI MŰVÉSZEK – 1. RÉSZ

Bitter Mónika

STÍLUSOS HARMÓNIA

Van Magyarországon egy kicsi közösség. Tagjai az ország különböző pontjain élnek, eltérő az érdeklődési körük, más-más szakmában dolgoznak, de egy valami összeköti őket: a pirográfia iránti rajongásuk, a szabadkézi faégetés művészetének kimagasló művelése. A teljesség igénye nélkül mutatkoznak most be a nemzetközi szinten is elismerésnek örvendő alkotók.

Boros Zoltán Nógrád megye székhelyén, Salgótarjánban él. A falfestéstől az airbrush technikáig szinte mindent kipróbált a művészetek terén. Egy internetes videó hatására végül a faégetés ejtette rabul, ami az ő esetében egy irigylésre méltó választás, hiszen leendő asztalosként is igyekszik igényes munkákat készíteni – és kiválóan kombinálja a megszerzett tudást munkái során.

– Melyik famegmunkálási technika érkezett előbb az életébe?

– A famegmunkálások közül talán a faragás volt, amivel először próbálkoztam. Ezek egyszerű motívumok, feliratok, használati tárgyak voltak. Ez a technika egy kicsit háttérbe szorult mostanában, de a későbbiekben még elképzelhető, hogy újra próbálkozom.

– Milyen tervei vannak az asztalos szakma és a pirográfia kapcsán?

Pirográfia rétegelt nyírfán

Pirográfiával díszített bükkbát

Pirográfia hársfán

– Terveim között szerepel, hogy az asztalos szakmában szerzett tapasztalatokat ötvözzöm a pirográfiával. Gyakran kérnek tőlem népies motívumokkal díszített ajándéktárgyakat. Egy-egy ízléses díszítés, egy szép hímzés minta nagyon jól érvényesülhet akár egy lakberendezési tárgyon is. Az asztalos vizsgaremekemet is ennek jegyében alkottam meg. Egy hokedlit készítettem, melynek

lábazata cseresznyéből, ülő része fehér bükkből készült, rajta egy pirográf technikával készített matyó motívum látható. Figyelemfelkeltő és stílusos harmóniát alkot a faégetés a különböző, fából készült használati tárgyakkal.

zartdekor@gmail.com

www.facebook.com/zartdekor

https://zart-dekor.webnode.hu/

ÚJ KIHÍVÁSOK VONZÁSÁBAN

Az Őrség – Göcsej – Hetés néprajzi tájegység találkozási pontjánál, Lentiben találkozhatunk Kaszás Attilával. Autodidakta alkotónak vallja magát, aki többféle témát dolgoz fel, s különböző technikákkal készít alkotásokat. Attila pár évvel ezelőtt fedezte fel a pirográfiát, melynek natúr szépsége azonnal rabul ejtette.

– Sokféle művészeti ágba képviselteti magát és kamatoztatja az önnel született tehetséget. Számtalan festmény is a kézjegyét hordozza a pirográf alkotások mellett. Mi alapján dönti el az ábrázolt témát, s hogy választja ki, hogy milyen technikával fogja elkészíteni?

– Vannak általam nagyra becsült tehetséges művészek, akiknek állandó a témájuk, de nekem a monotonitás nem megy. A felkérésre készült munkáimon kívül inkább azokat a témákat ábrázolom szívesen, melyeknek megfog a látványviláguk. Kedvelem

Will Smith papírra égetve, 20x30 cm

Csimpánz portré nyírfa lemezre égetve, 21x30 cm

Rhodesian Ridgeback juharfára égetve, 38x55 cm

Alpes hársfára égetve, 47x85 cm

” Vannak általam nagyra becsült tehetséges művészek, akiknek állandó a témájuk, de nekem a monotonitás nem megy.

a karakteres, fotórealisztikus ember- és állatportrékat, de a természet és a vadak ábrázolása is közel áll hozzám. Kedvenc technikát nem tudnék kiemelni, mert mindegyiknek más a varázsa, ezért is alkotok velük időközönként felváltva. A pirográfia natúr természetessége magával ragadóan ötvözi a tűzzel rajzolást egy egyedi technikával, s ez a szoros összefüggés kicsit háttérbe is szorította a grafitceruzával történő rajzolást. De az akril-, akvarell- vagy olajfestés is egy szerelem. Mindig új kihívások vonzásába kerülök, de egyelőre ennyi fér az időmbe. Valószínű az is, hogy nem ezek lesznek az utolsó technikák, melyekkel a jövőben alkotok. Érdekel

például a fa- és fémszobrászat is. A különböző technikák elsajátítása és megtapasztalása, ha a hobbinkká válik, akkor annak gyakorlásával idővel egyre magabiztosabban és egyre több sikerélménnyel tudunk alkotni, s ezt egy örömteli folyamat megélni.

– A kézi famegmunkálás méltánytalanul háttérbe szorult hazánkban, holott a környező országokban virágkorukat élik a minőségi kézzel készült tárgyak, alkotások. Hogyan látja a faművészet, az emberi kéz alkotta művek, termékek magyarországi helyzetét és jövőjét?

– A pirográfiával kapcsolatban az a tapasztalatom, hogy míg a többi

földrészen számos országban tradicionális művészetként tartják számon, addig a Magyarországon bejegyzett művészeti ágak mellett sajnos valóban háttérbe szorul. A magyar pirográfus művészeket felölelő közösség a közelmúltban kísérletet tett a pirográfia önálló művészeti ágként való elismertetésére, de sajnos az ez irányú próbálkozás falakba ütközött, pedig az egyik legősibb ábrázolási formáról beszélünk. Ugyanakkor azt látom, hogy a pirográfia újra reneszánszát éli, s egyre népszerűbb alkotási forma. Öröm látni a mára művészi szintre emelkedő, jobbnál jobb alkotásokat.

.....
www.facebook.com/atikaszas

MUNKA LETT A HOBBI

Kőszegi Zsanett a harmadik gyermeke születése után kezdett el autodidakta módon újra rajzolni, festeni, új művészeti technikákat kipróbálni, melynek eredményeképpen már kilenc éve „tűzzel hímezi” a Marcaliban és Kaposváron is kiállított alkotásait. Hobbija mára munkájává nőtte ki magát.

– Zsand'Arts FAntázia néven nyitott kézműves ajándékboltot városában, Marcaliban. Milyen ötlet, elv vezérelte a megvalósításában?

– Szerettem volna egy tucatmentes, egyedi kézműves ajándékboltot. Fontosnak tartom, hogy egy ajándék legyen személyes. Aki kapja, érezze, hogy gondoltak rá, amíg készült. Jelenleg 18 kézműves munkája van jelen az üzletben a sajátomon kívül, így közelebb hozva a kézművességet a vásárlókhöz, egyúttal teret és lehetőséget adva a valódi, kézzel készült tárgyak alkotóinak a termékeik, alkotásaik színvonalas környezetben való bemutatására, az érdeklődő közönséghez való eljutásra.

La Casa De Papel pirográfia égerfán

Kutyaportré pirográfia égerfán

– Sokoldalú alkotóművész, ami a különböző kézműves ajándéktárgyaktól a Duna Tv Balatoni Nyár című műsorában is bemutatott kavicsképein keresztül a művészi pirográfiáiban is megnyilvánul. A fa mellett számos más alapanyagot is használ a pirográfiához. Melyik nyerte el leginkább a tetszését?

– Sok mindent kipróbáltam már,

szeretek kísérletezni, anyagokat kombinálni. A fő vonal mégis a fa. Főként égerfára, hársfára készülnek képeim. Különlegességként égetek növényi cserzésű natúr bőrökre és kobaktökre, lopótökre is. Utóbbiból készülnek a különleges lámpások.

www.facebook.com/ZsandArts

www.facebook.com/zsandartsfantazia

Rétegelt nyírfalemezre, lopótökre és bőrre készült pirográfia

ATTENBOROUGH AJÁNDÉKA

Szilágyi-Somos Evelin több kiállításán is bemutatott alkotásain a természet és az élővilág iránti szeretete tükröződik. A pirográfiával 2016 óta foglalkozik a Győr-Moson-Sopron megyei Szárföldön élő grafikus. Minden alkotásának külön története van, témáit a természet mellett több kedvenc is inspirálja – főként a lovak, a zene és a sport.

– A képzőművészet mellett nagyon sok mindennel foglalkozik a mindennapokban. Kertépítő vállalkozást vezet, a futás szerelmese, mindemellett odaadó édesanya. De nagyon sokáig alapanyag áruházat is működtetett a faégetés művelőinek legnagyobb örömére. Nagyon alapos fajpári ismeretekkel is rendelkezik. Honnan ered ez a tudásvágy és szakismeret?

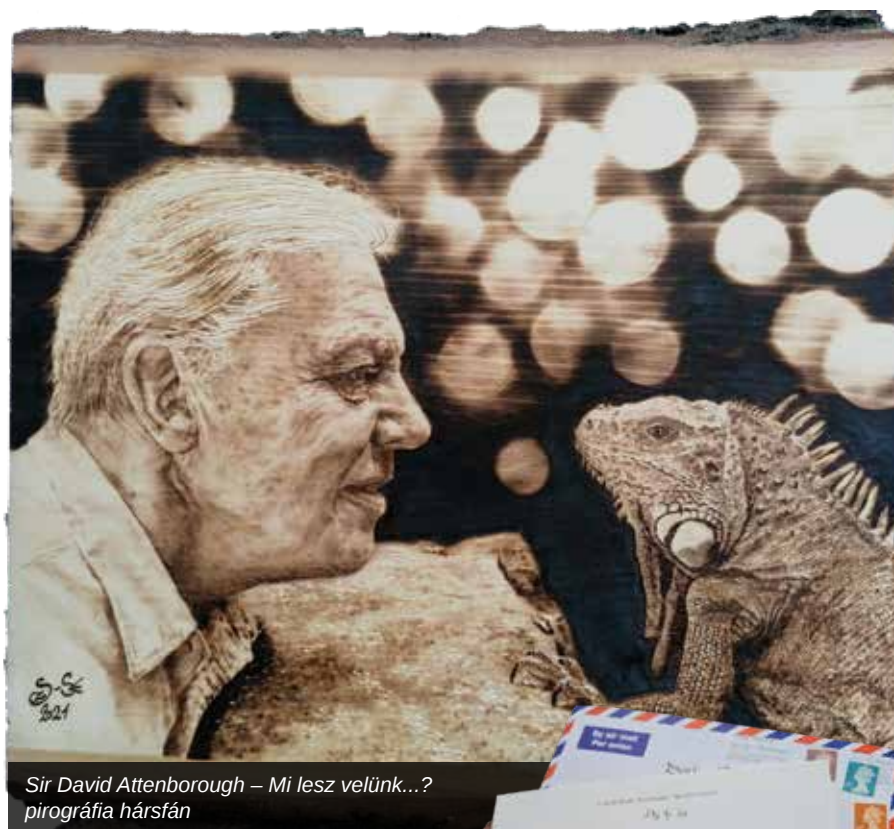
– A nálunk jellemző fajfajták tulajdonságai után kutattam a pirográfiához, s mivel az alapanyag, a technika és én magam is természetközeli vagyok, ezért ez a tudás inkább gyakorlati – és eltöpreng a tanult szakembereké mellett. A tökéletes alapanyag értékesítésének ötlete az alkotásból indult. Szerettem volna, ha művésztársaimnak is elérhetővé válik az a minőség, melyen én is dolgozom. Sajnos a vírushelyzet miatt akadozott a folyamatos forrás, ezért az értékesítést megszüntettem. Kertépítő vállalkozásunk miatt most pedig már időm sem engedi a többi elfoglaltságom mellett.

– Mindegyik pirográfiájának külön története van. Melyik alkotására a legbüszkébb közülük?

– Minden pirográfiám a kedvencem, legbüszkébb pedig mindig a legutóbbi alkotásomra vagyok. Sir David Attenborough – „Mi lesz velünk...?” című munkám foglalja el ezt a helyet a szívemben, melyet 95.

Arab telivér pirográfia hársfán

Sir David Attenborough – „Mi lesz velünk...?” pirográfia hársfán

születésnapjára ajándékként küldtem neki az Egyesült Királyságba. Gyermekkorom óta meghatározó a személyisége a természet iránti rajongásomban – és a legnagyobb megtiszteltetés akkor ért, amikor néhány hét múlva hálája jeléül egy saját kézzel írt köszönő levelet kaptam tőle. Ebből is látszik, hogy nemcsak tudósként példaértékű, hanem emberként is.

www.magmel.hu
 www.facebook.com/magmelhandcraft
 www.instagram.com/magmelhandcraft

HA HIÁNYZIK A SZÍV ÉS A LÉLEK...

Pete Móni Tata mellett, a Gerecse legnyugatibb peremhegyeinek lábánál fekvő Szomód hírnevét öregbíti tűzfestményeivel. Szomód „Arany kezű”-díjas alkotója 2015 óta hódol a pirográfia művészetének. 2019 augusztusában Tatán önálló kiállítás keretében ismerhette meg az érdeklődő közönség a különleges technikával készült műveit.

– *A pirográfia önmagában is egy páratlan faművészeti ág, ön azonban nem kizárólag pirográf pákával, hanem nyílt lánggal alkotja meg képeit. Szó szerinti értelemben tűzfestményeket készít. Honnan jött az ötlet?*

tippet, trükköt, eszközt ismertem meg neki köszönhetően. Sokat fejlődtem az elmúlt közel 1,5 évben, de még sokat kell tanulnom.

– *A faégetés kicsit kakukktojás a hazai művészeti formák körében. Sorolhatnánk akár a grafikák, így a képzőművészet körébe, de egyben iparművészeti szempontok szerint is kategorizálhatjuk. Mi a véleménye a magyarországi pirográf művészetről?* – Véleményem szerint Magyarországon magát a pirográfiát is két csoportba sorolhatjuk. Az egyik az emberek számára ismertebb egyszerű égetések, szöveges táblák, fakanalak, vágódeszkák, melyek hűen tükrözik, hogy milyen a tűzzel díszítés. A másik kategóriába – melyet tapasztalataim szerint kevesen

ezt a csodálatos technikát. Ez a mai gépesített világban egyre nehezebb, köszönhetően a számítógép-vezérléssel készített, kézművesnek egyáltalán nem nevezhető „tucat” termékek

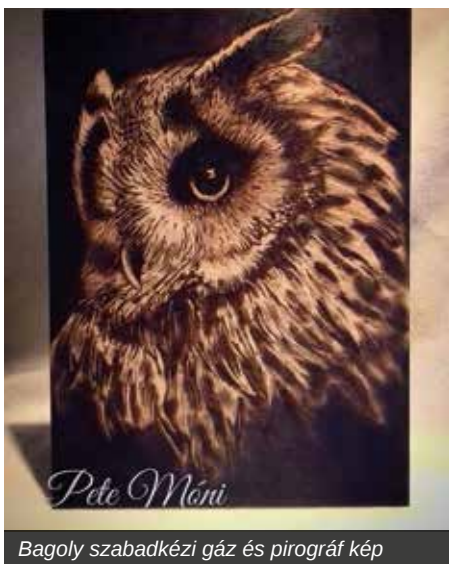
” Eme kategória bátran megállná helyét akár a képzőművészet, akár az iparművészet körében.

– Mintegy 3 évvel ezelőtt, az egyik képem háttérét égettem egy flambírozó pisztollyal. Akkor jutott eszembe, mi lenne, ha árnyaláshoz is használnám. Képről képre kísérleteztem, hogy bánjak a lánggal. Tavaly év elején botlottam egy spanyol pirográfusba. Rengeteg

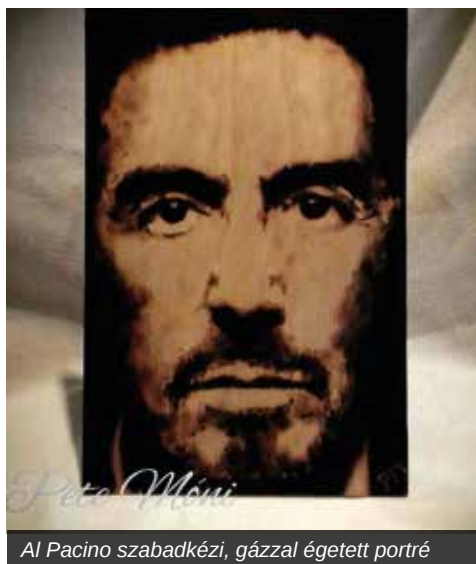
ismernek – a komolyabb, részletesen kidolgozott képek, portrék tartoznak, melyekről azt hinnénk, festmények vagy fotók. Eme kategória bátran megállná helyét akár a képzőművészet, akár az iparművészet körében. A cél, hogy ez egyszer megvalósuljon. Hogy minél több ember megismerje

piacának, melyeket előszeretettel árulnak kézműves pirográfiaiként. Holott azzal köszönőviszonyban sincsenek, mert bármennyire is szeretnék, hogy az legyen, hiányzik belőle a szív és a lélek.

.....
 pm.phyrographywoodart@gmail.com

Bagoly szabadkézi gáz és pirográf kép

Al Pacino szabadkézi, gázzal égetett portré

Tutanhamon szabadkézi pirográfia gázzal

ÉGETETT GITÁR

A sárospataki születésű Hardon Zoltán Rácalmáson él és alkot. A képzőművészetet és magát a rajzolást általános iskolai rajztanára, Ilnáth Mariann festő- és grafikusművész szeretettete meg vele. Mára már a pirográfia is a kedvenc alkotótevékenységévé vált, több kiállításon is bemutathatta a műveit.

– *Rajzol és ámulatba ejtő pirográfiákat készít. Hogyan talált rá a faégetés művészetére, milyen pluszt adott?*

– A pirográfiával a világhálón találkoztam, s rögtön beleszerettem! Különösen nagy hatással voltak rám Jean Bouick és Dino Muradian művészek alkotásai. Számomra a pirográfia az alkotás! Mert tűzzel rajzolni jó! Egy sima csiszolt fára vagy falemezre, esetleg papírra vagy bőrre beleégetni, amit más festene vagy rajzolna. A pirográfia megismertette velem a fa szépségét, alázatosságra és türelemre tanított, mert valljuk be, nem sok a hibázási lehetőség. Alkotás közben érezni az égett fa illatát, és látni, ahogy előbújik a natúr felületből az elképzelt alkotás!

– *Gitára is készített csodálatos pirográfiát. Miben volt más, mint a faliképek készítése?*

– A gitár a fiam első hangszeré volt. A test juhar, a fedlap lucfenyő. Teljes csiszolás után – amit nagyon finoman és még nagyobb türelemmel kellett elvégezni – kapta meg a jelenlegi grafikát. Komplex módon kellett megtervezni a rá kerülő grafikát, hogy a gitár különböző részein megjelenő minták, képek tökéletes összhangban legyenek egymással. Örömteli kihívás volt számomra, szeretem változatos felületeken alkalmazni a faégetést.

Facebook: Hardon Zoltán
Pirográfia & Rajz

(Folytatás
a következő számban.)

Építész- vagy építőmérnök?

MITŐL MÁS A BELSŐÉPÍTÉSZ A LAKBERENDEZŐTŐL? JOBB-E AZ EGYIK A MÁSIKNÁL?

Boros Eszter
okl. építéstervező-művész

Sokszor téma szakmai berkekben az építőmérnök és az építész közti különbség, vagy a belsőépítész lefokozása lakberendezővé. Gyakran összekeverik a fogalmakat, és sokszor még az ilyen irányú érdeklődéssel rendelkezők is csak abban látják a különbséget, hogy az építésztechnológiai szakhoz kell rajzfelvételi is. Valójában egymáshoz szorosan kötődő, de mégis önálló szakmákról van szó.

ÉPÍTÉSZ

A legáltalánosabb értelemben – az a szakember, aki az építendő igényeit a környezettől elhatárolt 3D-s elemekkel (falakkal, tetővel stb.) egy épületben megfogalmazza, kiegészítve ezeket a téregyütteseket díszí-

tőelemeik, szerkezetük jellemzőivel, amelyek a terek elhatárolására funkcionálisan alkalmasak, valamint esztétikai élményt is nyújtanak, egyúttal kényelmi szempontokat is figyelembe vesznek. Az építészeti oktatásról 2003-ban az Építészek

Európai Tanácsa (Architects Council of Europe) is kiadott egy állásfoglalást. Eszerint – az UIA (Union Internationale des Architectes) alapelveivel egyezően – az elméleti egyetemi képzésnek legalább öt-évesnek kell lennie. Ezt egy-három

éves szakmai gyakorlat kell, hogy kövesse. A gyakorlat célja hogy a végzett hallgató megtanulja az építészeti projektek menedzselését, megismerje a szakmagyakorlást, valamint vezetői és kommunikációs ismereteket szerezzen.

ÉPÍTÉSZMÉRNÖK

Az építész mérnök épületek tervezésével hivatásszerűen foglalkozó, egyetemi képzésű mérnök.

Az építész mérnök különböző rendeltetésű épületeket, épületszerkezeteket tervez és méretez, építéstechnológiákat dolgoz ki, a kivitelezést szervezi, koordinálja, ellenőrzi, valamint az épületek műszaki átadásával, fenntartásával, átalakításával, korszerűsítésével kapcsolatos teendőket látja el.

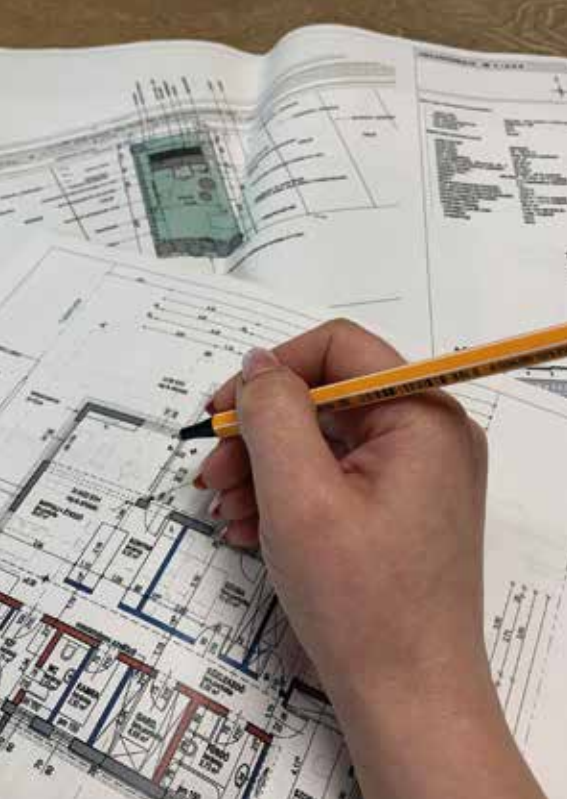
Az építész mérnök az Európai Unió besorolása szerint a felsőfokú képzettség önálló alkalmazását igénylő foglalkozások főcsoportjába, a műszaki, informatikai és természettudományi foglalkozások csoportjába, az ipari, építőipari mérnökök csoportjába tartozó foglalkozás.

A 19. század első feléig az építési projektek tervezésével és felügyeletével foglalkozó szakemberek nem feltétlenül végeztek felsőfokú iskolát. Ezt a feladatot az építőmesterek vagy földmérnökök látták el, akik sok év gyakorlati tapasztalat után kapták ezt a címet.

Feladatai:

- épületek tervezése, azok megvalósítására, illetve helyreállítására vonatkozóan részletes műszaki leírás és tervek készítése;
- építészeti elméletek, módszerek kidolgozása és alkalmazása;
- az építéssel kapcsolatos építéstechnológia megtervezése és megszervezése;

- a kivitelezés helyszínének szemrevételezése és felmérése;
- a kivitelezés szervezése és koordinálása, a minőség folyamatos ellenőrzésének megszervezése és végrehajtása, a kész épület műszaki átadása;
- kapcsolattartás és egyeztetés a műszaki területek szakembereivel.

Manapság az építészetben belül is kialakult több új szakmai irányvonal. Ha csak a számítógépes tervezőszoftvereket nézzük, ma már egyre ritkább, hogy kézzel rajzolunk, viszont a technika fejlődésének hála, képesek vagyunk élethű látványterveket is készíteni az ügyfeleink számára. Vannak, akik kimondottan ezen a területen fejlesztik tudásukat tovább és kizárólag 3D-s látványterveket, videókat készítenek az épületekről.

A kivitelezés során ma már legideálisabb esetben a generálkivitelezővel karöltve bonyolítják le az építések a kivitelezés szervezését, egyeztetéseket.

Sajnálatos módon a bürokrácia ezen a területen is sok felesleges és értelmetlen papírmunkát zúdít mindenki nyakába. Sok változás történt a tervek benyújtása terén is; eddig engedélyezési tervdokumentáció kellett, most egyszerűsített bejelentés van (sajnos nem egyszerű annyira, mint ahogy a neve sugallná). ÉTDR-rendszeren keresztül az ügyfélnek kell(ene) feltöltenie a saját dokumentumait, ez általában annyira „egyszerű”, hogy az építész kéri meg, hogy tegye meg a nevében. Legújabbban a kivitelező által elkövetett műszaki hibákért is az építész vonható felelősségre.

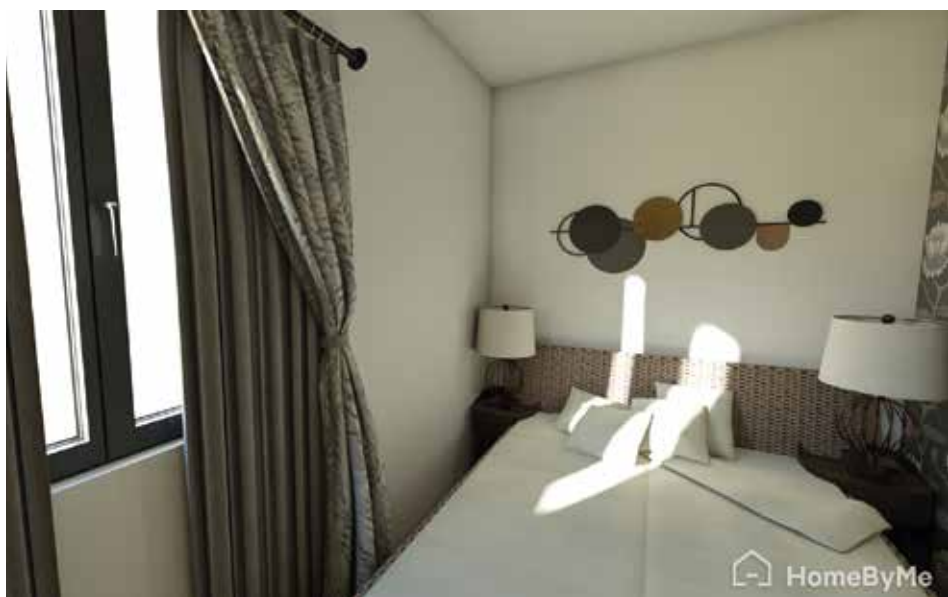
Megkülönböztetünk É-s és É/1-es építész. Az É-s kamarai besorolást azok az építészek kapják, akik letöltik a minimum két év gyakorlatot és ezt igazolni tudja nekik egy É-s vagy É/1-es építész. Leteszik a jogosultsághoz szükséges vizsgát és innentől kezdve tervezhetnek bizonyos korlátozásokkal. Az É/1-es építészek a vezető tervezők, akik nagyobb csapatokat, állami projekteket is levezényelhetnek, ehhez is vizsgát kell tenni.

Építésmérnök végzettséggel amellet, hogy építészként vagy bel-

sőépítészként dolgozunk, elhelyezkedhetünk projektmenedzserként, projektvezetőként, projektmérnökként, építésvezetőként, műszaki vezetőként, létesítményvezetőként is. Mivel az állami szerveknél szükséges az építésügyi ügyintéző és a városi főépítész is, ezért az állami szférában is van építésmérnök állás.

ÉPÍTÉSZTERVEZŐ-MŰVÉSZ/ ÉPÍTŐMŰVÉSZ

Ezzel kapcsolatban vannak személyes tapasztalataim is a Nyugat-magyarországi Egyetem berkein belül. A képzés során olyan széles körű ismereteket kaptunk, melyek lehetőséget biztosítanak, hogy építész- és belsőépítész-stúdiók, vállalkozások, hatóságok és egyéb intézmények alkalmazásában az épített környezet tervezésében, menedzselésében, az épített és tárgyi környezet alakításában kreatívan tudjunk részt venni és kritikai véleményt formálni. Az egyetemi éveim során belekóstolhattam a település-, belsőépítészeti, bútortáj- és kerttervezési feladatokba, valamint épületszerkezetek, épü-

letgépészet, kivitelezés bugyraiba ugyanúgy, ahogy volt mintázás/plasztika, festészet, kreatív tervezés stb. Az elméleti óráinkon építészet-történetet, antropológiát, filozófiát, ökológiát, ábrázoló geometriát és még sok más tanultunk.

A művészeti típusú építészképzés sajátossága, hogy szemléletben és tematikájában képviseli az építészet művészeti és műszaki aspektusainak egységét, segíti az ehhez szükséges alkotói készségeknek, műveltségnek és ismereteknek az elsajátítását.

MA végzettséggel okleveles építésztervező-művész diplomát ad és jellemzően a fentebb bemutatott építész mérnökként vagy belsőépítészként helyezkedhetünk el vele. Itt is vonatkozik mindenkire a jogosultság megszerzéséhez szükséges gyakorlati idő és vizsga letétele.

csatornák, építőanyagok, térképek, vízszabályozási rendszerek és ma már a környezettudatos mindennapi élet lehetőségei is ide tartoznak.

kel. Nincs olyan területe a civilizált életnek, ahol hétköznapi emberként ne profitálnánk az építőmérnökök munkájából.

” Manapság az építészetben belül is kialakult több új szakmai irányvonal. Ha csak a számítógépes tervezőszoftvereket nézzük, ma már egyre ritkább, hogy kézzel rajzolunk, viszont a technika fejlődésének hála, képesek vagyunk élethű látványterveket is készíteni az ügyfeleink számára.

ÉPÍTŐMÉRNÖK

Olyan műszaki foglalkozás, amely az ipari, építőipari mérnökök alcsoportjába tartozik. Szerkezeti vagy építéstechnológiai szempontból bonyolultabb építményeket, mint például ipari épületeket, hidakat, alagutakat, gátakat stb. tervez, kivitelez, építési módszereket, anyagokat és minőségi szabványokat határoz meg. Emellett építési munkákat irányít, koordinál, fenntartási és javítási munkákat szervez. Az építőmérnökök alkotásait nap mint nap használjuk: épületek, utak, vasutak, hidak, alagutak, vízellátás és

Az építőmérnökök felelőssége talán a legnagyobb a mérnöki tevékenységek közül, kisebb mérnöki hibák is emberéletet követelhetnek. Alkotásaik leginkább befolyásolják a természetet, mivel akár folyók útját is tudják befolyásolni, hegyekbe fúrni alagutakat stb. A természeti vagy ember által okozott katasztrófák elhárításában is fontos a szerepük.

Az építőmérnökök jellemzően nem magánszemélyeknek dolgoznak, hanem az egész társadalom problémáira találnak megoldást az általuk tervezett és készített építmények-

Amit az építőmérnöki munka ad a társadalomnak:

- Gátakkal és csatornákkal segítik az öntözést, ezáltal az embereket élelemmel ellátó mezőgazdaságot, egyúttal védik a lakott területeket az árvizektől.
- Utakat építenek, amelyek a legkisebb településeket is bekapcsolják a civilizációba, lehetőséget biztosítva ezzel az ott élő gyerekeknek az oktatás elérésére, a betegeknek az orvoshoz jutásra, vagy a termelőknek, hogy eladhassák a terményeiket.

- Hidakat építenek, amelyek segítenek abban, hogy gyorsabban és gazdaságosabban átjuthassunk a folyókon vagy árkokon, szurdokokon, valamint más utak fölött átívelő hidakat, amik egyszerűsítik a városi közlekedést.
- A vasúti sínekkel lehetővé teszik több ezer ember biztonságos közlekedését.
- Nekik köszönhető, hogy az épületek, amikben élünk, dolgozunk, vásárolunk, ügyet intézünk, megállnak, biztonságosak és ellájtják a feladataikat, amikre az építészmérnökök tervezték őket.
- Munkáikkal segítik a térképek, adatbázisok létrejöttét.

- vasútépítés
- vízépítés és vízgazdálkodás
- vízi közművek
- mérnöki környezetvédelem
- épületszerkezet-tervezés
- tartószerkezeti tervezés
- mélyépítés.

A jogosultságot itt is gyakorlati idő letöltéséhez és egy jogosultsági vizsgához kötik, az ehhez kapcsolódó kód a választott szakágtól függően változik (KÉ – közlekedési építőmérnök, T – tartószerkezeti építőmérnök stb.).

BELSŐÉPÍTÉS

Belsőépítésként ugyanazt a szakírányt kell elvégezni, mint ha építészek szeretnénk lenni, igaz, itt

elég a BA/BSC fokozat ahhoz, hogy belsőépítésként dolgozzunk. A belsőépítész alakítja a belső tereket. Meglévő épületek átalakítása során falakat mozgathat, helyiségeket helyez át, funkciókat cserél fel, majd megtölt tartalommal, színnel, anyagokkal, dekorációval, fénnel. Egyszerűsítve, otthonokat teremt. Ugyanezt teszi egy kávézó, múzeum, üzlet vagy szálloda esetében is, a különbség a megrendelői igény, funkció, célcsoport, lépték, és természetesen a felhasznált anyagok és a rá szánt összeg között van.

Új építésű házaknál az építésszel szorosan együttműködve készül az épület külső és belső designja, egymással párhuzamosan a vevői igényeket figyelembe véve. A belsőépítész munkája során elkészíti a belső terek falnézeteit, látványtervét, csempekiosztást, lámpatestek/kapcsolók helyét jelöli ki.

Építészeti alapismeret, a bútortervezéshez némi faipari ismeret, naprakész rálátás a hazai és nemzetközi stílusirányzatokra, termékekre nélkülözhetetlen ebben a szakmában. A termékek elérhetőségéről is mindent tudni kell, hogy honnan és mennyiért lehet beszerezni, a járólapoktól a lámpákon, tapétákon át az étkezőgarnitúrákig, mindent. Tudni kell alkalmazni a szakági tervezők tudását, hisz adott esetben a belsőépítész fogja össze az ő munkájukat is,

Építőmérnökként a következőkre lehet szakosodni:

- geoinformatika
- földmérés
- építőanyagok vizsgálata
- magasépítés
- fotogrammetria és térinformatika
- geotechnika
- hídépítés
- útépítés

hasonlóan az építészhöz. Adott esetben együtt kell dolgozni a gépész, statikus, elektromos tervező, grafikus, webszerkesztő kollégákkal is, ezért a projektmenedzseri véna sem árt. Ezenfelül már csak biztos stílusérzék, különböző stílusirányokban való jártasság, ügyfelekkel való remek kommunikációs készség kell ahhoz, hogy valaki jó belsőépítész legyen. Ennek ellenére sokan még ma is azt hiszik, hogy a belsőépítész „csak” berendezzi a lakást, ezért gyakran összekeverik a lakberendezővel.

Megszerezhetjük a B-s és B/1-es jogosultságot is, melynél ugyanaz a követelmény, mint az építészmérnökök esetében és itt is a B/1-es a vezető belsőépítészt jelenti.

LAKBERENDEZŐ

A lakberendező egyszerűen fogalmazva meglévő, kész termékekkel rendezi be a már elkészült tereket. Esetenként kellő szakértelemmel kisebb bútorokat is tervezhet. Ide is megfelelő térlátásra, forma-, szín- és stílusérzékre, termékismeretre van szüksége.

Naprakész termék- és stílusismerettel kell rendelkeznie, hiszen napjainkban a gyártók nap mint nap piacra dobhatnak újdonságokat. Ezenfelül emberismeretre és kommunikációs képességre is nagy szüksége van, hiszen fel kell deríteni, hogy az adott megrendelőhöz, térhez mi illik. Erről megfelelő tervdokumentációt is kell készítenie, amit a megrendelő felé prezentál.

Nincs jogosultsági vizsgához és gyakorlati időhöz kötve, hogy önállóan dolgozzunk ebben a szakmában.

ENTERIÓRSTYLIST/ENTERIÓRDESIGNER

Nagyon friss szakma, de hasonló munkát végez az enteriőrstylist/

enteriőrdesigner is, mint a lakberendező. Az ő feladata adott terek „felöltöztetése” adott stílus mentén a divatvilágból ismert stylisthoz hasonlóan, stílusosan egy vizuális koncepciót követve teljesítik a megbízást. Jellemzően reklámfilm, divatfotózás háttérre, lakás, üzlethelyiség, kávézó belső stb. kialakítása esetében alkalmazzák őket.

Az ő tudástárából sem hiányozhat a stílusérzék, anyag- és formaismeret, forgalmazók ismerete, aktuális nemzetközi trendek ismerete, és naprakész kell legyen a technikai-technológiai újdonságokban is.

Itt sincs jogosultsági vizsgához és gyakorlati időhöz kötve, hogy önállóan dolgozzunk ebben a szakmában.

OKLEVELES JELZŐ

Ez a titulus annak jár, aki egyetemi végzettséggel vagy MSC/MA végzettséggel rendelkezik.

Ahogy láthatjuk, fentebb a paletta nagyon széleskörűen árnyalt. Ezek a mérnökök és szakemberek egy-egy projekt során egymással is együttműködnek, egyszerre, hiszen mindenkinek megvan a saját területe, amiben tudásával és tapasztalatával hozzá tud járulni a feladat sikerességéhez. Vevői igényektől, a projekt milyenségétől függ, hogy a fentebb említett szakágakból kiket hívunk segítségül. Mindenkit megillet a tisztelet. ■

Forrás:

<https://hu.wikipedia.org/wiki/építészhöz>
<https://hu.wikipedia.org/wiki/építőmérnök>
<https://hu.wikipedia.org/wiki/építészmérnök>
<https://www.geppetto.hu/belsoepitesz-lakberendezo-epitesz>
<http://skk.uni-sopron.hu/catdoc/list/cat/715/id/746/m/2984>

A TITOKZATOS NARANCSEPER

Schlosser Mátyás

Asztalosműhelyünkben rönkhasító szalagfűrészsel is rendelkezünk, így néha bérfűrészeléssel is vállalunk. Jellemzően csak 1–2 rönk felfűrészeléséről van szó, melyek tulajdonosa komolyabb terveket sző, mint a téli tüzelőnek való előállítás. Legutóbb így került a látóterembe a narancseper, melyről ez idáig nem sokat tudtam, ami nem is csoda, hiszen mint faanyag, hazánkban ritka kincsnek számít.

Egy gyermekkori emlék azért rémlett ezzel a fával, legalábbis a termésével kapcsolatban: az Esztergom-Búbánatvölgy kerékpárút mentén van egy hosszú szakasz, mely narancseperfákkal szegélyezett. Amikor egy őszi időszakban kerékpározni tanultam (nem ma volt), félelmetes „aknamezőként” tárult elém a keskeny aszfaltcsík, az ökölnyi méretű zöld termésekkel „megszórva”. Rutintalanul, éppen hogy csak megtanulva az önálló haladást, halálos veszélynek tűnt ráhajtani egyre, ugyanakkor kicsit belejövve a tekerésbe már jó mókának tűnt kerülgetni ezeket a zöld labdákat. De mégis, minek a terméséről van szó?

A narancseper (*Maclura pomifera*) vagy vadnarancs – népies nevein pedig oszázsnarancs, majomagy(!), vagy lócitrom(!), – az eperfafélék (*Moraceae*) családjába tartozó fafaj. Látványos termése emberi fogyasztásra nem alkalmas, de egyébként nem mérgező. Az akáchoz hasonlóan Észak-Amerikában őshonos.

10–15 cm átmérőjű, akár 1 kg tömegű termésével már biztosan mindenki találkozott. (ndafoto.hu/sm33)

Tudományos meghatározásában William Maclure skót születésű amerikai geológus nevét őrzi. Példányai tövises ágúak, lombhullató cserje vagy éppen fa jellegűek. Szaporodása kétlaki, jellegzetessége pedig nem más, mint az úgynevezett csoportos álmérés, mely messziről

nézve narancshoz valóban nagyon hasonlatos – ez a hasonlóság a citromnál is meggyőzőbb, talán Pelikán elvtárs tetszését is elnyerte volna. Tehát termése 10–15 cm átmérőjű, kemény, fényes, ráncos-rücskös felületű, szabálytalanul gömb alakú, színében a lobkoronát követi, így ele-

inte zöld, később sárgászöld, éretten pedig narancsszínű lesz. A hazai éghajlaton nem érik be teljesen, megmarad sárgászöld színűnek. Keserű tejnedvet tartalmaz, pontosan ezért nem alkalmas emberi fogyasztásra. A növény kétlakisága miatt a „termések” értelemszerűen csak a női ivarú egyedeken találhatóak meg. Ezek a női ivarú egyedek csak 12–15 éves korban kezdenek teremni. Érdekes, hogy akkor is teremnek, ha nincs a közelben virágport adó „társuk”, ebben az esetben a gyümölcs egyszerűen nem tartalmaz magokat. A ma élő állatok nem szívesen fogyasztják, azonban egyes kutatók úgy vélik, hogy a kihalt, nagy termetű emlősök, például a mamutok számára

egyszerűen a nagy tömegük (akár 1 kg) és méretük miatt, gyerekekre ez akár veszélyt is jelenthet, főleg hogy vonzóak játék céljából. Az érdekes és egyedi termésén túl a narancseper, mint faanyag is tartogat meglepetéseket. Gesztje élénk narancssárga, keskeny és halvány szíjácscsal körülveve. Fajsűrűségének irodalmi értéke $773,6 \text{ kg/m}^3$, tehát nehéz, kemény, erős anyag, emellett rugalmas és hajlékony (melynek a felhasználási céloknál még jelentősége lesz). Megmunkálása nehéz, gépet és szerszámot próbáló feladat. Talajjal érintkezve is kiemelkedő tartóssággal bír, időjárásviszontagságokkal szemben is jól megállja a helyét. A kiemelkedő dinamikai és szilárdsági tulajdonságú fájából az

Tradicionális íj, mely oszázs narancsból készült. (primitivearcher.com)

Ősszel festői látványt nyújt a narancseperfasor. (Olláry Gabriella felvétele)

szolgálhatott táplálékul. Manapság nem sok rajongója akad, csupán a keleti szürkemókus fogyasztja a gyümölcsben rejlő magokat, illetve előfordul, hogy néhány háziállat, például a ló is megeszi a termést. Ősszel a lehulló gyümölcsök akár komoly sérülést is okozhatnak,

észak-amerikai indiánok csónakok far- és orrtőkéjét, íjakat és egyéb hasznos eszközöket készítettek. De nem kell ilyen messzire menni sem időben, sem térben, ugyanis itthon, napjainkban is használják ezt a fát íjkészítésre. Erre remek példák Németh Péter íjkészítő versenygyőztes

vadnarancs selfbow íjai. Ez az íjtípus egy anyagból kerül kifaragásra, amelynek alakja követi a facikk hosszanti szálirányát, ezért ezek a darabok mind egyedi kidolgozást igényelnek – nincs két egyforma közöttük! A művet finom kezett, türelmet igényel és nem csak a fizikai

A 7. számú hadifogoly-temetőt jelölő narancseperfák Esztergom mellett. (Schlosserné Rita felvétele)

” Magyarországra Mária Terézia idején hozták be először és az uradalmi birtokokon került telepítésre, mint látványelem. Hazájában gyakran telepítik szélfogónak; sorfának, innen ered amerikai angol köznyelvi neve, a hedge apple (sövényalma).

munka miatt! Péter a rönkvásárlás mellett a kertjében is nevel alapanyagot – ez nyilván hosszadalmas folyamat, de még azzal is számolni kell, hogy a vadnarancsfát kivágása után 3–5 évig pihentetni szükséges, csak ezután szabad megmunkálni, különben a késztermék „lusta lesz”. A türelemért cserébe a narancseper a hagyományos íjkészítés legstrapabíróbb fáját adja mestere kezébe. Ahol nagyobb mennyiségben és kellő minőségben, megfelelő dimenziókban rendelkezésre áll a narancseper pózna, vasúti talpfa és kerítésléc is készül belőle. Kerítésoszlopként általában zölden telepítik, mivel a száraz fájába komoly kihívás, mondhatni képtelenség szöveget verni, vagy kézi erővel csavart hajtani. Amerikában nem számít különlegességnek, fűrészárúként könnyen beszerezhető.

Festőnövényként is számon tartják, magas pigmenttartalma miatt: már az indiánok is használták a fájából kivonható sárga festékanyagot – erre a megmunkálás során keletkező harsány sárga fűrészpornóval jobb bizonyíték nem is kell. Korábban gyapjút és pamutot festettek vele, ezen felhasználási mód miatt is számos népies elnevezést kapott: sárgafa, sárga brazíliai fa, fustikfa, fustelfa, fisetfa... A szokásos eperfafajok mellett a narancseper leveleit is alkalmazzák selyemhernyók etetésére, például Japánban. Az indián népek a szem gyógyítására, sőt, rákbetegség ellen is használták. Bolíviában a növény levélét fogfájást, a kérgével és a levelével menstruációs fájdalmat is csillapítottak. Hosszú ideig mérgezőnek hitt terméséből

újabbán próbálnak lisztet vagy más élelmiszert készíteni. Antioxidáns-tartalma miatt felhasználható tartósításra. Olajával ízesítenek bizonyos likőrfélét, levéből szörpöket, üdítőket csinálnak. Főzete a fürdővízbe öntve selymesíti, fiatalítja a bőrt, erős narancsillata nyugtató, stresszoldó hatású.

Szárított fájának olyannyira kiemelkedő a fűtőértéke, hogy nyílt tűzrakó helyen, kandallóban szinte nem is használható a heves égése, és a felcsapó szikrák miatt. Például sövényvágás során keletkezett narancsepergallyakat égetve olyan elképesztő hőleadást tapasztalhatunk, hogy a tűz közelében sem lehetett megmaradni.

A fenti különleges tulajdonságai ellenére Európában nem ipari felhasználás céljából, hanem inkább

A Margitszigeten található, kistréti narancseperfa az 1938-as jeges ár nagy túlélője. (pestbuda.hu)

díszfaként került be. Ugyanis buja ágai, mutatós virágai és egyedi álművei, továbbá ősszel szépen sárgálló lombzata miatt is kedvelt dísznövénykertekben, parkokban. Mivel a nyírást, visszavágást és a szennyezett környezetet is jól viseli, városi fának manapság is ajánlható. A narancseper a nemzeti parkok területéről a mostani trendeknek megfelelően inkább eltávolítják, hiszen nem hazai faj, de védelmében elmondható, hogy nem is tekinthető

agresszív, invazív fajtának, így hátrásor- és jelölő fának véleményem szerint biztonsággal ültethető – a cikk elején említett rönköket például egy régi, elhagyott erdei lak mellől termelték ki, ahol ilyen funkcióval bírtak. Magyarországra Mária Terézia idején hozták be először és az uradalmi birtokokon került telepítésre, mint látványelem. Hazájában gyakran telepítik szélfogónak; sorfának, innen ered amerikai angol köznyelvi neve, a hedge apple (sövényalma). Funkciója

túlmutat a díszítésen: tüskés mivolta miatt a drótkerítések, szögesdrótok elterjedése előtt a haszonállatokat ezzel tartották vissza a szökéstől, vagy éppen védelmi vonalként alkalmazták a ragadozókkal szemben. Ez a funkciós alkalmazás később hozzánk is begyűrűzött. Egy év alatt akár egy-két métert képes nőni, ezért az ilyen sövényt rendszeresen metszeni kell. Figyelemre méltó ugyanakkor, hogy sem gombák, sem rovarok nem támadják meg.

A narancseper-ültetvény az erózió megállítására, illetve szélfogó sávok létesítésére is alkalmas. (gettingmoreontheground.com)

Érdekesség, hogy Franklin D. Rooseveltnak projektjében használták az éghajlat befolyásolására és talajerózió elleni védelemként. A projekt 1934-ben indult, és 1942-re 30 233 szélfogót telepítettek, bennük –220 millió fával. A szélfogók teljes hossza összesen 18 600 mérföld, azaz körülbelül 30 ezer kilométer lett. Nálunk ekkora telepítések nem történtek, de akkor hol találkozzunk ezzel a fafajjal? Például kastélyparkokban, arborétumokban biztosan, de sövényként, fasorként is számos helyen, egy idős, ismert példányával pedig a Margitszigeten! 1838. március 6-a és 18-a között a Margitsziget gyakorlatilag eltűnt.

A jégár következtében felduzzadt Duna majd két héten keresztül lepte el József nádor szigetét, miközben a zajló jég végül le is tarolta azt. Levonulás után az árvíz emlékeit a planírozás és a fokozatos átalakítás lassan eltüntette. Napjainkban egyedül egy idős narancseperfa emlékezteti a látogatókat a három várost elpusztító jeges árra. A szigetet mintegy 2,5 méterrel ellepő áradás a fiatal és középkorú telepítésekben rendkívül nagy károkat okozott, ennek mementója egy ma is élő narancseperfa, melynek az 1838-as események során még fiatal csemeteként törhetett el a törzse – és a szívós növény végül így fejlődött idős fává. Ez a margitszigeti narancseperfa majd' 200 éves! Ha a szigeten járunk, érdemes felkeresni! Budapesten egyéb helyeken is található narancseper, például a két háború közötti spanyolországi magyar nagykövet a budai villája kerítése mentén ültetett ószász-narancs sövényt. Dél-Amerikát a spanyolok gyarmatosították, talán innen volt ismerős, otthonos számúra és ezért döntött mellette? A sövény ma is megvan, több méter magas sűrű lombzatával szépen

A narancseper faanyaga kemény, szívós, nehezen megmunkálható és nagyon tartós, sárgás színe pedig különlegessé teszi. (A szerző saját felvétele.)

határolja a kertet, túlélve a háború viszontagságait és a számos tulajdonosváltást egyaránt.

Ahogy az Esztergom közelében fekvő Kis Strázsa-hegy környékén is megtalálható egy szép fasor. A Duna-Ipoly Nemzeti Park kezelésében álló terület kedvelt kirándulóhely – szerencsésnek érzem magam, hogy a közelében lakhatok. 1914–1918 között itt működött az Osztrák–Magyar Monarchia egyik legnagyobb hadifogolytábor. A nagy létszámok miatt sajnos természetes, hogy rövidesen tábori temetőket is kellett nyitni. Az összearátság és a siralmas egészségügyi viszonyok között kolera, majd tífuszjárvány pusztított. A 7-es számú temető a Strázsa-hegy déli lejtőjén húzódik. Napjainkra már csak ez az egy helyi hadifogoly-temető maradt meg az utókornak. 1538 orosz, szerb, olasz és román katona talált itt végső nyugalmat. Miután az '50-es években a szovjet hadsereg vette használatba a területet, egyre elhanyagoltabb lett a hely, az oroszok egyedül századosuk (Florov százados) jelölt sírját tartották rendben. Az 1970-es években elvéve még volt egy-egy kereszt a sírokon, azután azok is

eltűntek. A felhagyott területet lassan, de biztosan elborította a bozót, helyenként megjelentek a sírablók gödrei is, de nem világos, hogy milyen kincsekre számítva ástak... Véleményem szerint az, hogy nem merült végleg feledésbe a temető és nem tűnt el nyom nélkül, a lelkes kutatók, elhivatott történészek munkáját könnyítő, a helyet megjelölő narancseperfasornak is köszönhető. A környezetétől nem hivatkozandóan, de mégis markánsan eltérő növényzet ugyanis még a műholdfelvételeken is könnyen azonosíthatóvá teszi a helyszínt. 2008-ban a temetőkeretében megújulhatott, így négy nemzet visszakaphatta hősi halottait, eggyel több olyan ritka hely jött létre, ahol az egykori ellenségek kezét nyújthatnak egymásnak – immár a szépkorúvá vált fák árnyékában. ■

Felhasznált források:

Biológiai inváziók Magyarországon, Özönnövények – dr. Botta-Dukát Zoltán, dr. Mihály Botond
 dunaiszigetek.blogspot.com
 nagyhaboru.blog.hunature-longbow.com
 wikipedia.org/wiki/Narancseper

Faanyagpiac, mi lesz veled?

ÉS MI LESZ VELÜNK?

Schlosser Mátyás

Az utóbbi időszakban soha nem látott magasságokba jutott a faanyag ára, és semmi nem mutatja, hogy ez a trend megfordulna. Pompeius óta tudjuk, hogy „Navigare necesse est, vivere non est necesse”, azaz „hajózni szükséges, élni nem muszáj”. Hasonló összefüggést láthatunk a faanyagnál is: szükséges, nélküle ugyanis nincs építőipar és sok minden más sem!

Idén nagyot emelkedtek az üzemanyagárak is, ez pedig előbb-utóbb az élet összes területére kihat. A magasabb költségek első lépésként a mezőgazdasági termékek, a takarmány, majd az élő állat árában is megjelennek, majd a feldolgozási láncot követve, ezt előbb-utóbb a vásárlók fizetik ki a különböző szállítási, feldolgozási tevékenységek ugyancsak megemelt áraival együtt. A szállítási

láncok akadozó működése az élelmiszerek mellett az összes egyéb termék kereskedelmét nehezítette és drágította, természetes, hogy az építőanyag-piacot is „kigáncsolta”. Ez viszont önmagában nem indokolja a brutális változásokat! Aki beleásta magát a témába, az láthatja, hogy a legtöbb szakértő az USA felé mutogat, tisztára, mint a 2008-ban kirobbant gazdasági világválság idején...

De mégis, mi történt az Egyesült Államokban? Egyáltalán, miért befolyásolja az életünket, ami ilyen távol történik? Először is vizsgáljuk meg az ottani építőipart! Ha nem is személyesen, de a filmekből, vagy sorozatokból jól ismerjük az amerikai építési technológiát: az biztosan állítható, hogy ~80%-ban faalapú. Az általam is rendszeresen nézett amerikai Álomház (Property Brothers) sorozatból például minden

Amerika imádja a fát, elég csak a tapéta mögé nézni, hogy lássuk. (justwatch.com/hu/tv-sorozat/property-brothers-forever-home)

A kép egy sikeres alaszakai faipari vállalkozás telephelyén készült, sajnos nem mindenki bírja a versenyt és a munkaerőhiányt. (woodworkingnetwork.com/news/woodworking-industry-news/lumber-company-wins-business-competition-awarded-25000)

esetben a kúszópincétől a padlásig megismerjük a bemutatott épületet, annak problémáival együtt: tudják, ez az az ikerpáros műsor, amikor a szakai azbesztet talál a felújítás-

szok és korlátok cseréje általános. Ugyanakkor vannak köztük több mint százévesek is, tehát működik a dolog, csak más, mint amit megszoktunk. Az biztosan elmondható,

pandémia, mely a fűrészüzemekre is hatással volt, ugyanis számos vállalkozás ideiglenesen vagy véglegesen bezárt. A gazdasági visszaesés jellemzően az építőipart nagyon negatívan érinti, így ennek megfelelően, kisebb keresletre készültek. Azt is tudni kell, hogy a faipar világszinten munkaerőhiánnyal küzd, a fűrészüzemek pedig különösen nehéz helyzetben vannak, hiszen a megterhelő fizikai körülmények közé igen nehéz jó munkaerőt találni. Korszerűbb technológiára váltani pedig ebben a szakmában rendkívül nagy befektetéssel jár, a megtérülés pedig gyakran nagyon hosszú távú vagy kétséges. Sok vállalkozás döntött úgy, hogy most van ideje letenni a „lantot”. Tehát a koronavírus hatásai nem éppen a legjobb formáját mutató fagazdaságot ért utol és gyengített le talán végleg... Mindeközben egy párhuzamos, hazánkban is megfigyelhető trend jelent meg a lakosság részéről: sokan

” Korszerűbb technológiára váltani pedig ebben a szakmában rendkívül nagy befektetéssel jár, a megtérülés pedig gyakran nagyon hosszú távú vagy kétséges.

kor – ez több ezer dollárral emeli a költségeket, de a tulajdonosok a végén mégis boldogan veszik birtokba az új otthonukat... Ezek a jellemzően külvárosi épületek baromi gyorsan kivitelezhetőek, egyszerűen átalakíthatók az új igényeknek, és jó ízlés mellett csoda szépek, adott esetben pedig Barbie-házszerűen giccsesek is lehetnek. Belelátva az épületek konstrukciójába, európai szemmel kicsit furcsák, valahogy úgy érezni, nem hosszú távra készültek, időről időre sokat kell foglalkozni velük: a tetőjavítás, beázások felszámolása, fakiegészítők, pl. tera-

hogyan rengeteg fát felemészt az építésük és a karbantartásuk is. Az esetleges természeti katasztrófák során elpusztult, megsérült otthonok javításához, újjáépítéséhez is hatalmas mennyiségű fára van szükség, ez időről időre előfordul és komoly problémákat is szokott okozni a piacon – de most nem pontosan ez történt. A Kanadával, a hatalmas faexportőrnek számító szomszédal szemben védővám került bevezetésre, a belső piac élénkítésének érdekében. Ennek nyomán természetesen áremelkedés történt, ehhez „tett hozzá” a Covid

kiköltöztek a „zöldbe”, legalábbis a külvárosokba, peremkerületekbe, vagy éppen a nyaralókba. Magyarországon ennek az okai sokszor szociológiaiak, vagy gazdaságiak: belvárosi lakások árán vidéken családi ház vásárolható, így a család bővülése esetén sokan vállalják a költözést és inkább ingáznak. Emellett a koronavírus-járvány is elsősorban a nagyvállalkozásban pusztított, így logikus lépés volt a „menekülés”, ha valahol, akkor az Egyesült Államokban pedig sok nagyváros van! Emellett a technológiai fejlődés ma már sokaknak lehetővé

teszi az otthonról dolgozást: a home office pedig nyilván kellemesebb egy árnyékos teraszon, mint egy zsúfolt kis lakásban. Ez magával hozta az igényt a halogatott felújítások megvalósítására vagy új épületek építésére. De faanyag ehhez az említett okokból „házon belül” nem állt rendelkezésre, a kanadai fa pedig drága volt. Ha nem lett volna mindez elég probléma, az állam gazdaságélénkítésbe kezdett, ami egyébként teljesen logikus lépés. A hitelek és támogatások kihelyezésével a lakosság az igényei és elképzelései mellé tőkét is kapott, így beindult a gépezet! Őrült felvásárlás kezdődött. A kereskedők pedig hamar rátaláltak az európai piacra, és annak tartalékaira. Bár Magyarországról nézve egész Európa hatalmas gazdasági potenciállal rendelkezik, de el kell ismernünk, hogy egy ekkora

globális játékban már nem is olyan nagy szereplő.

Ez az amerikai „faétvágy” nem a rönkökre irányult, hanem a feldolgozott, félig feldolgozott árukra, pl. előkészített építőfák, a frízek és táblásított anyagok, rétegelt lemezek, bútorepítő lapok (hiszen az új/felújított lakásba bútorzat is kelleni fog). Külön említést érdemel az OSB, mely talán a legbrutálisabb áremelkedésen esett át. Tehát az európai készletek iránt hatalmas érdeklődés mutatkozott, rengeteg anyagot felvásároltak, és a kegyetlenül környezetszennyező, ként okádó teherhajókon elszállították, így hiány lett és „drágaság”. Slusszpoén, hogy az orosz állam is a faexport drasztikus szabályozását, korlátozását tervezi, de ez már egy másik horrorsztori.

Mi történt a magyar piacon? „Én tudom, hogy az a baj, hogy hozzánk mindig minden begyűrűzik, begyűrűzik még a begyűrűzés is. Csak a nyomott agyammal azt nem értem, amikor jól ment, no, az mér' nem gyűrűzött be? Egy hétre, próbából?” – idézve Hofi Gézát. Valóban az történt, hogy természetesen a nemzetközi piacot érintő probléma hozzánk is begyűrűzött... A hazai otthon-felújítási program keretében meghirdetett támogatási program is beindult, kicsiben ugyan, de az Amerikában látható hatások, igények jelentek meg. Nem lehetett utazni, szórakozni, így sokan lakásfelújítással ütötték el az időt. Akinek pedig volt „víkendháza”, az több időt töltött ott, az eddig kevésbé zavaró problémák, például az alulméretezett konyhabútor, vagy éppen az öreg

Fenyőfélékből alapvetően importra szorulunk, de a bükk, a tölgyek, az akác, és a sok lehetőséggel kecsgetető nyárfafajok azért rendelkezésre állnak. (magyarmezogazdasag.hu)

nyílászáró cseréjébe kezdett. Így történt, hogy a 68 mm Euro profilos ablakhoz szükséges borovi fríz jelenleg, ha kapható egyáltalán, akkor kb. 2.000 Ft +áfa/fm, én úgy emlékszem, pár éve a felével bátran számoltam. A korábban még 75.000 Ft/köbméter áron beszerezhető luc építőfa ára bőven a duplájára hízott. Fájdalmas belegondolni, hogy egy szép, nagy, de nem hivalkodó családi ház tetőszerkezete simán elnyel kb. 10–15 köbméter építőfát, így már ez az egy változás milliós felé felár dagadhat. Az OSB helyett sok építkező pedig már inkább a helyettesítés felé fordult, pl. gipszkarton vagy bútorlap beépítését választja – reálisan.

Mit tehetünk? Nem sokat, a megemelkedett árakra és az ideiglenes hiányokra hosszú távon fel kell készülni. Néhány elemző az árak

Aki korán ébredt és volt tárolási kapacitása, az még fel tudta tölteni a készleteit a szezonra – persze a tárolásból és a tőkelekötésből eredő költségeket kénytelen lesz a vevő felé továbbhárítani, de legalább ezek kalkulálható összegek maradnak, és most egy ideig nem lesz alapanyaghiány. De kicsiben is tehetünk lépéseket: például itt lehet az ideje a rakosgatott, túltárolt, maradék anyagok alapanyag-felhasználásának. Számos esetben pedig helyettesíthetünk hazai fajjal a nemzetközi piacokon hiánycikké vagy drágává vált fajtákat. Nemes tölgyekkel és bükkal például tudnak szolgálni a magyar erdészetek, tény, hogy drága anyagokról van szó, de ár/érték arányuk lehet, hogy javult ebben a helyzetben. A hungarikumnak számító akácunk kiváló választás lehet az egzotikus, trópusi fák,

folytatásakor igazolást nyert, hogy fenyők helyett rétegelt-ragasztott tartók alapanyagaként általában jól felhasználhatók a nyárfajok is. A '70-es években szerkezeti felhasználásra elsősorban az óriás-, korai és késői nyár jöhetett számításba, magasabb sűrűségük miatt, valamint e fajokból voltak biztosíthatók a kellő hossz- és keresztmetszeti méretek is. A kutatás egy három csuklós főtartókkal szerelt nyárfacsarnok sikeres építésével zárult, mely még ma is áll Kápolnásnyéken, élő példát mutatva a lehetőségre.

Tehát nincs más út, mint az alkalmazkodás, és a még jobb hatékonyság a feldolgozás során. Meg kell becsülni a jelen helyzetben is korrekt alapanyagforrásokat, legyen az erdészet vagy kereskedő, új lehetőség után kell kutatni

” Aki korán ébredt és volt tárolási kapacitása, az még fel tudta tölteni a készleteit a szezonra – persze a tárolásból és a tőkelekötésből eredő költségeket kénytelen lesz a vevő felé továbbhárítani, de legalább ezek kalkulálható összegek maradnak, és most egy ideig nem lesz alapanyaghiány.

ősszel történő beesését vizionálja, a saját magam és környezetemvéleménye viszont ennél szomorúbb: jó esetben 10–20%-os csökkenés után az árak stabilizálódására készülünk. Ennek tudatában úgy gondolom, projekteket elhalasztani az olcsóbb alapanyag reményében nem szabad, mert ha nyerünk is pár hónap múlva az anyagon, az szerencsés ugyan, de a munkadíjak lefelé abszolút biztos, hogy nem fognak menni, gondoljunk csak a napokban beharangozott minimálbér-emelés témájára!

vagy a tartós vörösfenyő helyett, gondoljunk csak a teraszburkolatokra! És a fenyőhelyettesítés: a trianoni döntés óta hazánk fenyő tekintetében gyakorlatilag teljes mértékben importra szorul, ezért már több kutatás folyt, melyek témái olyan műszaki fejlesztések, amelyek a hazai erdőállományok minél jobban történő kihasználását szolgálják. A nemes nyárok fizikai-mechanikai tulajdonságainak első átfogó vizsgálatát hazánkban Erdélyi György és Wittmann Gyula végezte 1969-ben. A kutatások

például helyettesítő fafaj, vagy saját feldolgozású alapanyag képében, még jobb kihozattal kell dolgozni... mindeközben pedig azonos vagy még magasabb minőséget kell prezentálni az ügyfelek felé, hiszen végül ők fizetik a „cechet” – sajnos nem állíthatom, hogy könnyű lesz. ■

Források:

Wittmann Gy.–Puzsik A. (1975),
Faipari Kutatások – A faanyagú rétegelt-ragasztott tartószerkezetek hazai alkalmazásának új eredményei.
portfolio.hu, index.hu gazdasági rovat

FELÜLETKEZELÉS

KÜLTÉRI FELÜLETKEZELÉS ÉS KARBANTARTÁS

A NEM MÉRETTARTÓ SZERKEZETEK FELÜLETKEZELÉSE

A nem mérettartó szerkezetek felületkezeléséhez elsősorban vékony- vagy vastaglazúrrendszer használható. A vékonylazúrokat nem mérettartó faanyagból (pl. gyalult deszka, palló, gerenda) készülő, esőnek, csapadéknak közvetlenül kitett kültéri faszerkezetek (pl. kerítések, pergolák, kerti padok, oromdeszkázatok, faházak) védelmére javasoljuk. Fő jellemzője, hogy a fába beszívódik – szemben a vastaglazúrokkal – és a felületen vékony viaszos filmréteget képez, ezért nem gátolja az esetleges repedéseken vagy bútüfelületeken keresztül a fa belsejébe szívódó nedvesség szabad kipárolgását. A repedésre hajlamos elemeket a lehető legnagyobb mértékben ki kell szárítani lazúrozás előtt. A **Milesi** vékonylazúrok maximálisan színtartóak, s biocidtartalmuknak köszönhetően, megvédik a faanyagot a különböző gombáktól. A felületkezelést a fafelület alapos megcsiszolása után lehet megkezdeni. Csiszoláshoz javasolt 120–150-es finomságú csiszolópapírt használni. A gyalult felületek csiszolás nélkül felületkezelésre nem alkalmasak. A vékonylazúrt lazúrecsettel lehet megfelelően felhordani. A felületkezelés során a technológiai előírásokat minden esetben maradéktalanul be kell tartani!

A **Milesi** vastaglazúrrendszerek fő jellemzője, hogy a végső színezésnél is meghatározó gomba-mentesítő impregnálást követően enyhén színezett, testes, lakkszerű filmréteget képezünk a fa felületén, ami egy sima, puha tapintású, elegáns felületet fog biztosítani szerkezetünknek. Ez a filmréteg páraáteresztő, de nem vízáteresztő. A vastaglazúr felhordásánál nagyon ügyelnünk kell arra, hogy a munkadarab teljes felületét lekezeljük,

különös tekintettel a bútüfelületekre, illesztésekre, sarkokra, melyeket egyébként a lakkréteg felhordása előtt megfelelő rugalmasságú akril bázisú, átfesthető tömítőanyaggal javasolunk kitölteni, ezzel is megakadályozva a nedvesség későbbi behatolását a fába. A faanyagot a felületkezelés megkezdése előtt alaposan meg kell csiszolni 120–150-es csiszolópapírral. Ezután lehet az XHT jelölésű színezett impregnálószert ecsettel felhordani

a felületre. 6–8 óra száradás után lehet a töltőalapozót (XBC) felhordani, melynek száradási ideje 12–24 óra. A töltőalapozó megfelelő kiszáradása után köztes csiszolást kell végezni 120–150-es csiszolószivaccsal. A fedőlazúrt (XGC) a csiszolt felület portalanítása után lehet felhordani.

MÉRETTARTÓ SZERKEZETEK

Mérettartó szerkezeteket (nyílászárókat) csak vastaglazúrral vagy festékrendszerrel ajánlott felületkezeltetni. A minél hosszabb élettartam érdekében, a fenyőfélékből készült nyílászárók kültéri oldala kizárólag hibátlan, csomó- és gyantamentes (első osztályú), álló évgyűrűs élfából készülhet. A faanyag nedvességtartalma nem haladhatja meg a 13%-ot. A felületkezelés megkezdése előtt megfelelő többfokozatú csiszolás szükséges, mely a fenyőféléknél 150-es, merantinnál, tölgnél 180-as befejező szemcsefinomságot jelent. Az ablakszerkezeteknél megfelelő éllekerekítéseket (min. R=2 mm), a vízszintes alkatrészeknél megfelelő vízvető dőlésszöveget (min. 15°) kell alkalmazni. Üveg és tömör betétek

A vizesbázisú vastaglazúrrendszer felhasználásánál a következő feltételek szükségesek:

- min. 16–18 °C-os hőmérséklet,
- 50–80% közötti relatív páratartalom,
- 28 °C-nál magasabb hőmérséklet esetén a fedőrétegnél 1–2% XTC 3 lassító adalékot kell használni.

Az impregnáló réteg után a szerkezeti kötéseknel és illesztéseknél (vállkerekítéseknél, hornyoknál, géreknél), ahol a felületet rések és üregek tagolják, átfesthető, időjárásálló és rugalmas tömítőanyagot kell alkalmazni. A nyílászáró tokok fal felőli oldalát legalább egy impregnáló és egy alapozó, vagy fedőréteggel kell ellátni, a nedvesség beszívódásának megakadályozása érdekében. A felületkezelés elvégzése után esős vagy hideg (+5 °C alatti) időjárási feltételek esetén minimum 1 hét pihentetési idő betartása szükséges. Beépítéskor a bevonatot szükséges az erre a célra alkalmas védőszalaggal megvédeni a kisebb mechanikai behatásoktól, a beépítéshez felhasznált építő anyagoktól, mint pl. mésztől, cementtől.

felületkezelés történik. Folyamatos munkavégzéshez a **Wagner Puma** (28/40) pumpa használható ideálisan. A Magyarországon forgalomba helyezett robotok betáplálása a legtöbb esetben Puma pumpával történik. A legerősebb, nyílászáró felületkezeléséhez javasolt **Wagner** pumpa a Leopard (35/70), ami akár két pisztoly szimultán ellátására is képes.

” A Milesi vastaglazúrrendszerek fő jellemzője, hogy a végső színezésnél is meghatározó gombamentesítő impregnálást követően enyhén színezett, testes, lakyszerű filmréteget képezünk a fa felületén, ami egy sima, puha tapintású, elegáns felületet fog biztosítani szerkezetünknek.

szigetelésekor a szilikonos tömítőanyagot megfelelő dőlésszöggel kell kialakítani úgy, hogy a vizet ne tudja felfogni, s az a felületekről szabadon lefolyhasson. A szerkezetek ragasztásánál Woodmax D3-as vagy D4-es fokozatú kültéri ragasztót ajánlunk használni, a technológiai előírások szigorú betartásával.

A **Milesi** Hydrocrom vastaglazúrrendszer kisebb munkáknál felhordható nyomótartályos kézi szórópisztollyal is, de a hatékony munkavégzés érdekében, érdemes **Wagner** dugattyús pumpát használni. Az Evo Motion (20/30) pumpa olyan kisebb műhelyeknek javasolt, ahol viszonylag kevés

A megfelelő pumpa használatával nemcsak a termelékenység növelhető, de a szórásból adódó anyagvesztés is jelentősen csökken. Ablakok szórásához az AC3000-es fúvókát javasoljuk 11/10-es méretben, nagyobb felületekhez pedig az AC3000 fúvókát, 13/10-es méretben. Az **M.L.S. Magyarország Kft.** által

forgalmazott **Milesi** vékony- és vastaglazúrrendszerek elérhetőek a megszokott, hagyományos „Classic” színekben, valamint a jelenleg népszerű, szürke árnyalatokat tartalmazó „Trend” színskála színeiben is. A „Trend” rendszerek kialakításához speciális sárgulásmentes alapanyagokat használtunk fel, így a kezelt faszerkezetek hosszú távon megőrzik eredeti színüket.

FELÚJÍTÁS, KARBANTARTÁS

A kültéri fafelületek megfelelő időközönként felújítást igényelnek. A viszonylag egyszerű felújításokkal hosszú távon lehet a szerkezetek eredeti szépségét és tartósságát megőrizni. Az időjárási viszonyok, mint pl. a napsütés, csapadék, hőmérséklet, ill. mindezek változása fokozottan veszi igénybe a faanyag

a készítmény nem tud áthidalni. Amennyiben a kezelt szerkezetek csapadékhatásnak vannak kitéve, a szerkezet állapotát az első évben folyamatosan nyomon kell követni. Az esetlegesen kialakuló repedéseket mielőbb utókezelni kell.

A vékonylazúrral kezelt felületeket a karbantartást megelőzően enyhén vizes ronggyal alaposan le kell tisztítani. A tiszta és száraz felületre ecsettel vagy hengerrel egyenletesen kell a **Milesi XGT 6...** jelölésű anyagot felhordani. A vékonylazúrrendszer felújítását 2, legfeljebb 3 éves időközönként el kell végezni. A feladathoz színazonos XGT 6... elnevezésű termék a legalkalmasabb. Felújítás előtt a felületekről a zsíros, olajos szennyeződések le kell mosni, ill. törölni, majd 220–240-es csiszolópapírral,

Ecostucco fatapasszal glettelhető, majd száradása után síkba csiszolható.

A felújítandó felületekre két rétegben kell az XGT 6... vékonylazúrt felhordani. Az első réteg felvitele után – kivárva a megfelelő száradási időt – még egy réteget fel kell hordani. Újabb bevonati réteg felhordása előtt ne felejtse el köztes csiszolást végezni 100-as csiszolószivaccsal, vagy 220–240-es csiszolópapírral, amennyiben a két réteg felhordása között több mint 24 óra telne el. Mechanikai sérülés esetén a javítást haladéktalanul el kell végezni. Két felújítási ciklus között a felületek a tisztításon kívül különleges ápolást nem igényelnek. A felületeket mindenképpen közel semleges kémhatású tisztítószerekkel szabad csak tisztítani. A

” Az M.L.S. Magyarország Kft. által forgalmazott Milesi vékony- és vastaglazúrrendszerek elérhetőek a megszokott, hagyományos „Classic” színekben, valamint a jelenleg népszerű, szürke árnyalatokat tartalmazó „Trend” színskála színeiben is.

védelmét szolgáló bevonatokat. A levegő relatív páratartalmának függvényében, a faanyagok zsugorodnak és dagadnak. A fának ezt a mozgását a kültéri bevonatok rugalmasságuknak köszönhetően hosszú időn keresztül követni tudják, de idővel a bevonaton szabad szemmel nem érzékelhető mikrorepedések jelennek meg. A bevonati rétegek a kültéri tényezők hatására tehát elvékonyodhatnak és megrepedezhetnek, ezáltal fokozottan csökken a fából készült szerkezetek védettsége.

A vékonylazúrok elsősorban impregnáló jellegű készítmények, ezért a felületkezelés után tovább száradó faanyagon további repedések alakulhatnak ki, amelyet

vagy 120–150-es csiszolószivaccsal, esetleg finom (FINE) fokozatú filces csiszolóanyaggal (scotch bright, vlies) a felületeket alaposan meg kell csiszolni, és a keletkező csiszolatport tiszta rongydarabbal vagy ecsettel el kell távolítani. A megtisztított felületre legalább két rétegben hordjanak fel ~80 ml/m² mennyiségben a megfelelő színű vékonylazúrból.

Amennyiben erősen leromlott minőségű, elhanyagolt szerkezeteket kell felújítani, érdemes a régi bevonatot teljesen eltávolítani. A felületeket durvább ~180-as papírral nyers fafelületig vissza kell csiszolni. Portalanítás után a repedezett faanyag megfelelő minőségű

felületek különösen érzékenyek az erősen alkoholos tisztítószerekre (pl. üvegtisztítók). A lazúrok és festékek ún. „öregedésével” egyre nagyobb a veszélye a gombafertőzés kialakulásának is. Emiatt javasoljuk a lazúros és a festett felületeket a beépítést követő első évtől évente legalább egy-két alkalommal az XGC 35 jelölésű termékkel áttörölve felfrissíteni. A HYDROCROM vizesbázisú lazúrbevonatot 5 év után alaposan át kell vizsgálni. Amennyiben a fokozott kitétség (erős napsütés) miatt a bevonat elveszítené a fényét, húsos hatását vagy rugalmasságát, akkor a szerkezeteket már az XGC 33 elnevezésű (ecsettel kenhető) termékkel javasoljuk átlakkozni.

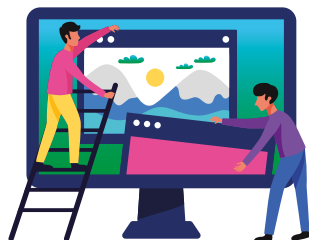
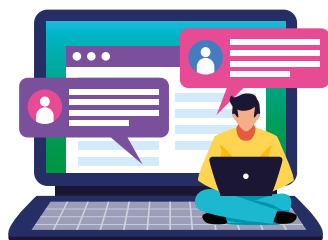
A vastaglazúros és a festett felületeket frissítő kezelés előtt tiszta, vízzel enyhén átitatott ronggyal alaposan le kell tisztítani. A felületeket nem szabad megcsiszolni. A tiszta és száraz, a szettben forgalmazott mikroszálás kendővel egyenletesen kell az XGC 35 jelölésű felújító anyagot felhordani. Felújító lakkozás (XGC 33-mal), vagy festés előtt a felületekről a zsíros, olajos szennyeződések le kell mosni, ill. törölni, majd 220–240-es csiszolópapírral, vagy 120–150-es csiszolószivaccsal, esetleg finom (FINE) fokozatú filces csiszolóanyaggal (scotch bright, vlies) a felületeket alaposan meg kell csiszolni, s a keletkező csiszolatport tiszta rongydarabbal vagy ecsettel el kell távolítani. A megtisztított felületre legalább két rétegben hordjanak fel ~100 ml/m² mennyiségben a felújító lazúrból vagy festékből. Amennyiben erősen leromlott minőségű, elhanyagolt szerkezeteket kell felújítani, érdemes

a régi bevonatot teljesen eltávolítani. (Erősen korhadt szerkezeteket ki kell bontani. Ha megállapítható a könnyező házigomba fertőzés, a falazatot megfelelő falfertőtlenítő szerrel nagyon alaposan át kell impregnálni.) A felületeket durvább 100-as, majd 150-es papírral nyers fafelületig vissza kell csiszolni, az éleket le kell kerekíteni. Portalanítás után a repedezett faanyag megfelelő minőségű Ecostucco Fatapasszal glettelhető, majd száradása után síkba csiszolható. A következő lépésben XHT... jelölésű impregnáló alapozót kell használni, a kiválasztott színnek megfelelően. Az alapozás után – kivárva a megfelelő száradási időt – három-négy réteg XGC 43/M, ill. az XKT 12/M fehér fedőfestéket (valamint ezek színezett változatait) kell felhordani. Újabb réteg felhordása előtt ne felejtse el finoman köztes csiszolást végezni 220–240-es csiszolópapírral, vagy 100–120-as csiszolószivaccsal, ill.

portalanítani. A köztes csiszolást az újabb bevonat felhordása előtt legfeljebb 1–2 órával korábban végezzék. Mechanikai sérülés esetén a javítást haladéktalanul el kell végezni. Az impregnálót nem szabad, míg a fedőlazúr és festéket legfeljebb 10% víz hozzáadásával lehet hígítani. Tűző napsütésben a fenti készítmények nem alkalmazhatóak megfelelően; magas környezeti hőmérséklet esetén az XHT... termékek száradását 0–10%, az XGC ... termékek száradását 0–2% XTC 3 adalékkal lehet lelassítani. Két felújítási ciklus között a felületek a tisztításon kívül különleges ápolást nem igényelnek. A felületeket kizárólag közel semleges kémhatású, alkoholmentes tisztítószerekkel szabad tisztítani. ■

ÚJ SZÍNT VISZÜNK VÁLLALKOZÁSODBA

ITT AZ IDŐ, HOGY
MEGMUTASD MAGAD
A VILÁGNAK!

STRATÉGIAI TERVEZÉS

Mi az integrált marketingkommunikációban hiszünk. Intenzív márkáélményt kínálunk célközönséged számára, a nyomtatott és online média jól bevált módszereit és újdonságait egyaránt kihasználva. Na jó, most inkább az online-t járjuk csúcsra!

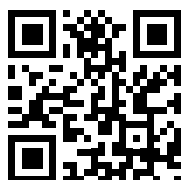
DESIGN ÉS FEJLESZTÉS

Legyen szó kis- és nagyarcuati tervezésről, grafikai tervezésről, kiadványszerkesztésről, animációkészítésről, standdekorációról vagy promóciós termékekről, ötlettől a megvalósításig támogatjuk vállalkozásod!

A digitális jelenlét ma már nem lehetőség, hanem elvárás. Erősíteniél rajta? Mobil app- és webdesignkészítésben, -fejlesztésben számíthatsz ránk!

KOMMUNIKÁCIÓ ÉS MARKETING

A szavaknak ereje van, ha ügyesen bánunk velük. Több évtizedes újságírói, PR-, CSR- és kreatív szövegírói tapasztalattal állunk rendelkezésedre. Facebook Ads és Google Ads kampányok, e-mail-marketing, SEO, közösségi média és tartalommarketing – megannyi mód a céljaid eléréséhez.

www.xmeditor.hu | info@xmeditor.hu | +36-30/408-5805

XMEDITOR

FELSŐMÉRÉS

Különlegesen sokoldalú és precíz

AZ ÚJ FESTOOL OF 1010 R FELSŐMARÓ

A MARÁSNÁL ELSŐSORBAN A PRECIZITÁS SZÁMÍT

A marásnál a precizitás a legfontosabb, és pontosan ezt éri el az új felsőmaró a kétoldalas oszloprög-zítés révén elcsavarodásmentes vezetéssel, valamint a marófejre való szabad rálátással. A marótalp két vezetőoszlopa egyszerre rögzíthető a két oldalon. Az eredmény: elcsavarodásmentes marás optimális marási eredménnyel. A nehézkes és időrabló utómunka így már a

múlté. A precíz marásról emellett a jól belátható munkaterület gondoskodik az OF 1010 R felsőmarónál, hiszen szabad rálátást enged a marószerszámra.

TELJESEN EGYSZERŰEN: FINOMBEÁLLÍTÁS ÉS MARÓ- FEJCSERE

A precizitáshoz döntő mértékben hozzájárul az egyszerűen kezelhető mélységállítás is: a marásmélység nagyobb ráfordítás

nélkül, pillanatok alatt beállítható az OF 1010 R felsőmarón, és az állítókerékkel fokozatmentesen, 1/10 mm pontossággal elvégezhető a finombeállítás. A Festool átfogó marószerszám-kínálatáról ismert, hiszen minden alkalmazáshoz van egy optimális maró. A befogópatron körüli munkaterület nyitott kialakítású, így jól hozzáférhető, ezért rekordgyorsasággal és biztonságosan elvégezhető a marófejcsere.

Szabad rálátás a marószerszámra.

A rekord gyorsaságú és biztonságos marófejcserehez a marótalp munkaterülete jól hozzáférhető.

A precizitáshoz döntő mértékben hozzájárul a finom mélységállítás is: a marásmélység nagyobb ráfordítás nélkül, pillanatok alatt beállítható az OF 1010 R felsőmarón, és az állítókerékkel fokozatmentesen, 1/10 mm pontossággal elvégezhető a finombeállítás.

Az OF 1010 R a maráskor biztonságosan felfekszik a vezetőszíne, az eltolható magassági támasznak köszönhetően.

OF 1010 R MŰSZAKI ADATOK

Teljesítményfelvétel	1.010 W
Üresjárat fordulatszám	6.500–26.000 ford./perc
Befogópatron-átmérő	6–8 mm
Marási löket	55 mm
Marási mélység finomállítás	8 mm
Talpnylás	50 mm
Csatlakozás elszívás részére Ø	27/36 mm
Súly	3 kg

” Az új felsőmaró kifejlesztése során a precizitás mellett az egészséges és ergonomikus munkavégzés is a középpontban állt.

A fogazások marása is egészen egyszerű az új OF 1010 R és a VS 600 csapozósablon használatával: ideális a fecskéfarkas és az egyenes csapozás marásához.

EGÉSZSÉGES ÉS ERGONOMIKUS KÖNNYEDSÉG

Az új felsőmaró kifejlesztése során a precizitás mellett az egészséges és ergonomikus munkavégzés is a középpontban állt. A kompakt felépítés, a csekély tömeg és az ergonomikus nyeles fogantyú révén az új felsőmaró különösen jól kézre áll, biztonságosan és kényelmesen vezethető. Emellett az egyedülálló forgácsfogó közvetlenül a marószerszámnál, illetve a mobil elszívóval együtt tiszta és egészséges munkavégzést biztosít az élmaráshoz. A bajonettzár segítségével az új felsőmaró egyszerűen és biztonságosan összekapcsolható a D 27 és D 36 elszívótömlőkkel.

RENDSZERBEN SOKOLDALÚ

Aki jó minőséget szeretne, annak nem szabad kompromisszumot kötnie. Ezért a Festool a maráshoz is összehangolt, sokoldalú és hatékony rendszert kínál: gépeket, marószerszámokat és tartozékokat egy kézről. A rendszertartozékok széles választékával az alkalmazás lehetőségei szinte korlátlanok: marószerszámok, marósablonok, LR 32-es lyuksorrendszer, vezetősínek és VS 600 csapozósablon áll rendelkezésre. ■

Az új OF 1010 R felsőmaró őrztől kapható a szakkereskedésekben. További információkat a www.festool.hu címen talál.

Illusztráció: Festool GmbH

FESTOOL
Kompromisszumok nélkül

VÁLLALKOZÁSI PRAKTIKÁK, ÉRDEKESSÉGEK, HASZNOS TANÁCSOK

MIÉRT NEM TALÁLKOZUNK KÉMÉNYSEPRŐVEL A CSALÁDI HÁZUNKBAN?

Gyakori eset, hogy az egyéni vállalkozás székhelyét családi házba jegyzik be. Ez praktikus megoldás, mivel egy induló, vagy már jól működő vállalkozás is ezzel faraghat a költségeken – s nem utolsósorban a jogalkotó is lehetőséget biztosít erre. A kéményseprőipari tevékenységről szóló törvény értelmében azonban a kémények ellenőrzése ebben az esetben nem ingyenes. A jogszabály szerint: amennyiben gazdálkodó szervezet székhelye van bejegyezve a családi házba, akkor nem térítésmentes a szolgáltatás. Mivel az egyéni vállalkozó gazdálkodó szervezetnek minősül, ezért bizony az évenkénti kéményellenőrzésért fizetni kell. Fontos továbbá, hogy a kéményellenőrzést, mint szolgáltatást, magunknak kell megrendelni, az nem automatikus.

Tehát, ha a szerencsében bízva már régen fogtuk meg a gombunkat, annak az az oka, hogy a kéményseprőt meg kell invitálnunk!

Forrás:

<https://tavitv.hu>

<https://kataszabalyok.autokata.hu>

SZÜKSÉGES-E CÉGTÁBLA?

A cégér vagy céhjelvény a középkorban elterjedt reklám- és tájékoztató eszköz volt. Ez a sokszor szemet gyönyörködtető „jelölés” a modern korban is megtalálható, sőt, egyre

fontosabb szerepet tölt be a vállalkozások marketingtevékenységében. Egyik egyszerű formája a cégtábla. A cégtáblával a cég székhelyét vagyunk kötelesek megjelölni. De mi a helyzet az egyéni vállalkozások esetében, hiszen ezek nem minősülnek cégnek?

A jogszabályi háttér alapos megismerését követően (a jogi megfogalmazások és útvesztők fondorlatos megfogalmazásának értelmezéséhez azért szükségeltetik egyfajta átszellemült lelkiállapot...) hamar belátjuk, hogy bizony fel kell tüntetnünk az egyéni vállalkozás székhelyét, méghozzá jól látható módon. Jogszabályi háttér: Az egyéni vállalkozóról szóló törvény (Evecvtv.) úgy rendelkezik, hogy a székhely, telephely, fióktelep fogalmára a cégtörvény rendelkezéseit kell

alkalmazni. A „gazdasági társasjáték” következő mezőjére lépve, a cégtörvényben azt is olvashatjuk, hogy a székhelyet cégtáblával kell megjelölni.

Ahhoz, hogy teljes mértékben jogkövető vállalkozók lehessünk, a kapun vagy a postaládán helyezünk el egy jól olvasható feliratot, melyen szerepel a vállalkozás neve és az egyéni vállalkozó, vagy e.v. megjelölés. Erre a posta és a csomagküldő szolgáltatások miatt is szükségünk lehet, főleg akkor, ha fantáziánévvel is elláttuk a vállalkozásunkat.

A genotermében elhelyezett, A4-es fénymásolópapírra, alkoholos filccel felírt megjelölés felragasztásánál persze sokkal elegánsabb megjelölési forma is létezik.

Mivel a cégtábla egyfajta biza-

lomkeltő és bizalomerősítő eszköz, ezért annak megtervezését és kivitelezését is nagy gonddal végezzük. Így két legyet üthetünk egy csapásra. Egyrészt eleget teszünk a jogalkotó előírásainak, másfelől komoly lépést is tettünk a későbbi marketingtevékenységünk megalapozásához.

Forrás:

<https://kataszabalyok.autokata.hu>

AZ EGYÉNI VÁLLALKOZÓ ÉS A FANTÁZIANÉV ESETE

Sokszor találkozunk nagyon frapáns cégnevekkel. Ezek eredete sok esetben egy közgazdasági szakdolgozat témája is lehetne, de valljuk be, pár cégnév olyannyira

átgondolt és annyira pontosan tükrözi a gazdasági tevékenység profilját, hogy az már művészet.

Amikor egyéni vállalkozást indítunk, kicsit mindenki sajnálja, hogy nem lehet „fantázianeve”, mert egyfelől „menő”, másfelől az is elképzelhető, hogy nem mindenki elégedett a saját nevének hangzásával, amit ráadásul sokkal bonyolultabb folyamat módosítani.

Jó hírünk van: egyéni vállalkozóként is használhatunk fantázianevet!

Ehhez nem kell mást tenni, mint benyújtani egy 'T101E' betűjelű nyomtatványt a NAV felé (a T101E nyomtatvány A01-es lap 8. pontját kell egyébként kitölteni). Innentől számlázhatunk, adózhatunk a fantázianeve alatt, de a kötelező

adatokat ugyanúgy fel kell tüntetnünk.

További jó hír, hogy a kormányablakba nem kell időpontot foglalni, mivel a fantázianeveket a NAV tartja nyilván.

Forrás:

<https://kataszabalyok.autokata.hu>

MILÁNÓI DIÁKOK MOBIL CNC-T ÉPÍTENEK

2019 óta fejlesztik diákok azt a mobil CNC-felsőmarót, ami inkább emlékeztet egy marsjáróra, mintsem egy szerszámgépre. A cél, hogy a 10 kg súlyú, 1.000 W teljesítményű eszköz alkalmas legyen marási és gravírozási feladatokra. Mindezt saját előtollással. A projekten felbuzdulva céget is alapítottak, mely mára több formatervezési díjat is bezsebelt. A milánói diákok által kifejlesztett Goliath mobil CNC, gépi előtollással rendelkezik. A mozgó marószerszámot huzalok vezérlik, olyan helyzetérzékelők alapján, amelyek az alapanyag sarkaihoz vannak rögzítve (átlósan 3,5 m-ig). A meghajtás három „körirányú” keréken keresztül történik. Ezeket úgy tervezték, hogy lehetővé tegyék az egyenletes mozgást és ezáltal a pontos vágást minden feldolgozási fázisban. A keletkező port a gép egy saját tartályban gyűjti. Mint tudjuk, nem ez az első projekt, ami a programvezérelt marást a műhelyünkbe hozhatja. Azonban ez az első, ami emberi beavatkozás nélkül lesz képes önállóan dolgozni. ■

www.goliathcnc.com

TANÉVZÁRÓ ÉS DIPLOMAÁTADÓ ÜNNEPSÉG A SIMONYI KÁROLY KARON

A Soproni Egyetem Simonyi Károly Műszaki, Faanyagtudományi és Művészeti Kar 2021. június 24-én tartotta tanévzáró nyilvános kari tanácsülését, melyen sor került a diplomák átadására, a doktoravatásra, a kitüntetések és elismerések átadására, valamint a kari és intézeti vezetők számára a következő időszakra szóló megbízatásuk átadására is.

A végzős hallgatókat először prof. dr. Lakatos Ferenc, a Soproni Egyetem kutatási és külügyi rektorhelyettese köszöntötte rektor úr képviseletében. Ezután prof. dr. Magoss Endre dékán ünnepi beszéde következett.

A 2020/2021. tanév II. félévében három doktorjelölt védte meg sikeresen doktori disszertációját, ezért Báder Mátyas doktorjelölt előterjesztette kérését az avatandó doktorok nevében (Báder Mátyas, Brahmia Fatima Zohra és Nagy Máté), hogy az eskü letétele után őket az anyagtudomány és technológiák PhD-doktorává avatni szíveskedjenek. Dr. Németh

Róbert professzor úr, a Cziráki József Doktori Iskola vezetője előterjesztette a doktoravatást, majd az eskü letétele után prof. dr. Lakatos Ferenc a Soproni Egyetem rektora és Szenátusa nevében ünnepélyesen és szeretettel doktortársává fogadta a jelen lévő doktorjelölteket.

Az ünnepség a kitüntetések és elismerések átadásával folytatódott. A Soproni Egyetem Szenátusa és rektora Soproni Egyetem Arany Égvyűri kitüntető oklevelet alapított, mely az idei évben került először átadásra. Az oklevél azon nyugdíjas kollégáknak adományozható, akik legalább 20 évet töltöttek a Soproni Egyetem szolgálatában, példamutató, értékteremtő tevékenységükkel hozzájárultak a Soproni Egyetem közösségének építéséhez, nyugdíjas éveik alatt is rendszeres kapcsolatot ápoltak a Soproni Egyetemmel, és támogatták az egyetem hagyományőrzését, közösségének tevékenységét, az egyetem hírnevének továbbélését. Ezen kitüntetést az idei évben a Si-

monyi Károly kártól prof. dr. Winkler András, prof. dr. Hargitai László és prof. dr. Rónai Ferenc nyugalmazott egyetemi tanárok kapták, elismerve az egyetemen töltött több évtizedes szakmai pályafutásukat, példaértékű oktatói, szakmai, gyakorlati tudásukat, elhivatottságukat. Szakmai tevékenységükkel mindannyian nagyban hozzájárultak az egyetem jó hírnevének megalapozásához.

A kitüntetéseket prof. dr. Lakatos Ferenc rektorhelyettes úr adta át dr. Winkler András professzor úrnak, dr. Hargitai László professzor úr képviseletében fiának, Hargitai Gábornak, valamint dr. Rónai Ferenc professzor úr képviseletében szintén a fia, Rónai Ferenc vette át az elismerést.

Ezután a hallgatói kitüntetések átadása következett. Az egyetem rektora Rektori Dicséretben részesítette Horváth Fruzsina faiparimérnök-hallgatót és Szilágyi Botond Sándor avatandó mechatronikai mérnök hallgatót kiemelkedő közösségi munkájukért, valamint a Hallgatói Önkormányzatban vállalt feladataikért.

Az egyetemi tanulmányaik alatt nyújtott példamutató tanulmányi teljesítményéért és közösségi életben való aktív részvételéért a Simonyi Károly Műszaki, Faanyagtudományi és Művészeti Kar dékánja Dékáni Dicséret kitüntetésben részesítette Gurdák Viktória avatandó formatervezőt, Szabó Barnabás avatandó építőművészt, Tukovits Balázs gazdaságinformatikus mesterszakos hallgatót, Veres Gusztáv Bendegúz avatandó építőművészt és Würth Tamás gazdaságinformatikus mesterszakos hallgatót.

Az Alkalmazott Művészeti Intézet Formatervező Tanszéke 2014-ben Gollob József formatervező művész tiszteletére díjat alapított, melyet Gollob József-díjnak nevezett el. A díjat minden évben a formatervezés BA és a formatervező művész MA szakok diplomabizottsága ítéli oda az arra érdemes diplomázónak. A 2020/21-es tanévben a díjat Gurdák Viktória formatervező kapja „Pozitív-negatív téri forma-logikai játék” című szakdolgozatának elismeréseként.

Az Alkalmazott Művészeti Intézet Tervezőgrafika Tanszéke 2021-ben diplomadíjat alapított és nevezett el Hertul mester tiszteletére, aki Sopronban született miniátor volt, a magyar király szolgálatában állt, melynek fejében Fertőmeggyes falut kapta birtokul. A díjat minden évben a Tervezőgrafika BA és a Tervezőgrafika MA szakok diplomabizottsága ítéli oda az arra érdemes diplomázónak. A 2020/21-es tanévben a Hertul mester-díjat Bogdán Kinga tervezőgrafikus kapja „Újszülöttek és csecsemők látásának fejlődését segítő vizuális játékok” című szakdolgozatának elismeréseként. Az Alkalmazott Művészeti Intézet Építőművészeti Tanszéke 2021-ben diplomadíjat alapított és nevezett el dr. Kubinszky Mihály építész professzor tiszteletére, példaként állítva munkásságát a hallgatók és munka-

társak elé. A díjat minden évben az Építőművészet BA és az Építőművész MA szakok diplomabizottsága ítéli oda az arra érdemes diplomázónak. A 2020/21-es tanévben a Kubinszky Mihály-díjat Tóth Bori építőművész kapja „Az építészet szerepe a gyermekkori fejlődésben – Mozgásterápia és képességfejlesztő központ” című szakdolgozatának elismeréseként. A diplomadíjat dr. Lenkei Balázs az Alkalmazott Művészeti Intézet igazgatója adta át.

Prof. dr. Molnár Sándor, a Faipari Mérnöki Kar volt dékánja tiszteletére barátai és munkatársai munkásságának elismeréseként létrehozták a Molnár Sándor Emlékalapot. Az alap célja, hogy elismerje a kar azon hallgatóinak tevékenységét, akik tanulmányaik folyamán a faipar fejlesztéséért végeznek tudományos munkát. A Faipari Egyetemi Kutatásért Alapítvány Molnár Sándor Emlékalapjának díját idén az alap létrehozása és működtetése terén végzett érdemeik elismeréseként Ecseri József és Varga Jenő hallgatók kapták, a díjat prof. dr. Magoss Endre dékán adta át.

A kitüntetések és elismerések átadása után elérkezett az oklevél-átadás ünnepélyes pillanata, amikor

mindazoknak, akik eleget tettek tanulmányi kötelezettségüknek, oklevelet nyújtottak át, hogy szakmájuk, hazájuk és az emberiség javára tevékenykedhessenek. Azok, akik nyelvvizsga hiányában nem kaphattak oklevelet, tanúsítványt vehettek át, mely igazolja tanulmányaik teljesítését.

Joóbné dr. Preklet Edina oktatási dékánhelyettes ismertette a Záróvizsga Bizottságok munkáját és a záróvizsgák eredményeit, majd dékánhelyettes asszony levezetésével a végzős hallgatók letették esküjüket és átvették diplomájukat, ill. végzettséget igazoló tanúsítványukat. Faipari Mérnöki alap- és mesterszakon 9 fő, Ipari Termék- és Formatervező Mérnöki alapszakon 1 fő, Mechatronikai mérnöki alapszakon 3 fő, Gazdaságinformatikus alapszakon 3 fő, Gazdaságinformatikus felsőoktatási szakképzési szakon pedig 2 fő, Építész mesterszakon 7 fő, Műszaki menedzser mesterszakon pedig 2 fő tett sikeres záróvizsgát. Tervezőgrafika alap- és mesterszakon 17 fő, Formatervező alapszakon 9 fő, valamint Építőművészet alapszakon és Építőművész mesterszakon összesen 12 fő tett sikeres záróvizsgát.

Az ünnepélyes átadás és a gratulációk után a végzettek nevében Bánfarkas Laura tervezőgrafikus köszönte meg az egyetem valamennyi dolgozójának áldozatos munkáját és önzetlen segítségét. Az egyetem modellváltása jegyében 2021. július 1-jétől a kar új szervezeti felépítéssel folytatja munkáját, ezért a tanévzáró és diplomaosztó ünnepségen került sor a kari és intézeti vezetők számára a következő időszakra szóló megbízatásuk átadására is. A dékáni, dékánhelyettesi és intézetigazgatói megbízóleveket prof. dr. Lakatos Ferenc rektorhelyettes úr adta át. A Soproni Egyetem rektora a kar dékáni feladatainak ellátásával prof. dr. Magoss Endre egyetemi tanárt, a

kar oktatási és hallgatói projektekért felelős dékánhelyettesi feladatainak ellátásával Joóbné dr. Preklet Edina egyetemi docenst, a kar kutatási és ipari kapcsolatokért felelős dékánhelyettesi feladatainak ellátásával pedig dr. Pásztory Zoltán tudományos főmunkatársat bízta meg.

A Soproni Egyetem rektora a kar Faipari és Műszaki Intézete intézetigazgatói feladatainak ellátásával dr. Fehér Sándor egyetemi docenst, az Alkalmazott Művészeti Intézet intézetigazgatói feladatainak ellátásával dr. Lenkei Balázs egyetemi docenst, az Informatikai és Matematikai Intézet intézetigazgatói feladatainak ellátásával dr. Hegyháti Máté egyetemi docenst, a Faépítészeti Intézet intézetigazgatói feladatainak

ellátásával pedig prof. dr. Markó Balázs egyetemi tanárt bízta meg. A megbízások átvétele után prof. dr. Magoss Endre dékán megköszönte a rektori vezetés felé a bizalmat és a megtisztelő kinevezéseket, vezetőtársaitól pedig azt kérte, hogy lelkiismeretesen végezzék vezetői munkájukat, melynek során különös figyelmet fordítsanak az intézetek és a testvér karok közötti együttműködésekre. Ezen felül dékán úr megköszönte dr. Bak Miklós leköszönő dékánhelyettesnek az elmúlt évek vezetői munkavégzését. Az ünnepség végén a frissdiplomásoknak és minden végzettnek szakmai életükben sok sikert, munkájukban örömet és boldog családi életet kívánt a kari tanács. ■

9. LOMBOSFA KONFERENCIA (9TH HARDWOOD CONFERENCE)

2021. június 24–25-én online került megrendezésre a „9. Lombosfa Konferencia” (9th Hardwood Conference).

A rendezvény a Soproni Egyetem Simonyi Károly Kar, a cseh Mendel University in Brno, az osztrák Wood K Plus és a Faipari Tudományos Egye-

sület közös szervezésében jött létre. A konferencia hosszú utat tett meg a 2003-as évi első rendezvény óta. Prof. dr. Molnár Sándor már akkor felismerte, előre látta a lombos faanyagok tematikájának fontosságát. Mára egyértelmű, hogy az olyan jelentős európai „fanagyhatalmak”, mint Németország, Ausztria, Svájc

vagy a skandináv országok, sorra indítják a lombosfa-gazdálkodással, feldolgozással és termékfejlesztéssel kapcsolatos projektjeiket. A soproni konferencia létjogosultságát bizonyítja a jelentkezők, érdeklődők száma és összetétele.

A rendezvényen a világ 22 országának (4 kontinensről) 32 intézménye

képviseltette magát (AT, BE, BG, CRO, CZ, ESP, FR, GER, HU, IT, LAT, MAS, NGR, PL, ROU, RUS, SI, SK, SRB, SUI, SUR, VIE). A konferencia résztvevőinek száma 82 fő volt. A konferencia teljes időtartama alatt 43 előadás hangzott el, és 21 poszterprezentációt láthattak a résztvevők. Szakmánk, ill. a tudományág jövőjére nézve pozitív jelenség, hogy a résztvevők között magas arányban (~40%) voltak jelen fiatal kutatók, köztük szép számmal a Soproni Egyetem doktoranduszai, valamint BSc- és MSc-hallgatói. Hazánk fagazdaságára jellemző a lombos fák igen magas (kb. 85%)

részaránya. Ugyanakkor az európai fafeldolgozó ipar is kihívásként éli meg a lombos faanyagok feldolgozását. Számos oka van, hogy a lombos faanyagok feldolgozása egyre fontosabb szerephez jut Európában. A legfontosabbak az erdőgazdálkodási módszerek megváltozása, az ökológiai szempontok fokozottabb érvényesülése, és a lombosfa erdők részarányának növekedése. A konferencia stratégiai célja, hogy segítse a lombos faanyagot feldolgozó ipar és a kutató-oktató intézmények összeurópai hálózatának kiépülését. Ki kell alakítani egy versenyképes és innovatív feldolgozási láncot. Új koncepciók megfogalmazására, új innovatív gyártási rendszerekre van szükség, ki kell alakítani a kutatóintézetek és az üzemek közötti hatékony technológiatranszfert. Ennek megfelelően a konferencia előadásai a lombos fák erdőgazdálkodási aspektusait, a lombos faanyagok (angolul hardwood) anyagtulajdonságait, feldolgozási technológiákat, a belőlük gyártható termékeket és a piaci helyzetet tárgyalták, ill. mutatták be a legújabb tudományos és gyakorlati eredményeket. A konferencia, ill. a résztvevőkkel folytatott személyes konzultációk eredményeként több kutatási együttműködési lehetőség is megfogalmazódott, melyek reményeink szerint közös pályázatokban, majd azt követően sikeres együttműködésekben válnak valóra.

A konferencia, ill. a résztvevőkkel folytatott személyes konzultációk eredményeként több kutatási együttműködési lehetőség is megfogalmazódott, melyek reményeink szerint közös pályázatokban, majd azt követően sikeres együttműködésekben válnak valóra.

SZERVEZŐK: prof. dr. Németh Róbert, dr. Bak Miklós, dr. Báder Máttyás, dr. Christian Hansmann, dr. Peter Rademacher ■

A konferencia kiadványa megtekinthető és letölthető a http://www.hardwood.uni-sopron.hu/?page_id=42 linken.

ÚJ SZERVEZETI STRUKTÚRA ÉS ÚJ ARCULAT A SOPRONI EGYETEMEN

SZERVEZETI STRUKTÚRAVÁLTÁS

Jelentős szervezeti modellváltást hajtott végre az alapítványi működést követően a fenntarthatóságot zászlójára tűző Soproni Egyetem. A fenntarthatóság gondolata nemcsak a képzések és kutatási területek újragondolásában, hanem a

fenntartható módon működtethető intézmény kialakítása területén is érvényesül. 2021. július 1-jétől új, egyszerűbb szervezeti struktúra lép életbe, amely új, és újra kinevezett kari vezetők irányításával hivatott a 21. század kihívásaira választ adó oktatási és kutatási kínálatát erősíteni.

AZ EGYETEM ÚJ LOGÓJA

A Soproni Egyetem immár négy karral, valamint egy tudományos intézettel rendelkező, országos és regionális szerepű, nemzetközileg is elismert és keresett felsőoktatási intézmény, mely a nyugat-magyarországi régió egyik legkedveltebb

szellemi, oktatási és kutatási központja.

Az egyetem karain az oktatás évszázados hagyományokra tekint vissza. Ezeket a hagyományokat megőrizve, de az egyetemi integráltságot, sokszínűséget és modernizációs törekvéseket is alapul véve, új arculat került kialakításra.

A Soproni Egyetem új logójában ligatúraként egy klasszikus pajzsos címer körvonalait formázó, Sopront szimbolizáló S betű foglalja magába az univerzitásra utaló U betűt. A címerben megjelenik a nagy múltú egyetem alapítási éve, az 1735-ös évszám is. A Leghűségesebb várossal (Civitas fidelissima) ápoltszoros köteléket a Sopron városcímerből átemelt, stilizált, háromormú ostrompárkányzat motívum szimbolizálja a pajzsforma felett. Ez elhelyezkedéséből fakadóan egy koronára emlékeztet, így egyszerre a város rangjára, koronázóváros (1625) múltjára, valamint egyetemünk III. Károly király általi alapítására is utal.

A tervezés során kiemelten fontos cél volt, hogy olyan logó készüljön, amely kivehető és felismerhető egy telefon kijelzőjén is, akár egy profilkép méretében is, tehát megfelel a 2020-as évek digitális kommunikációja által állított kihívásoknak. További fontos szempont

volt, hogy az arculat és a logó egy intézményt, egy egyetemet képvisel, ennek okán legyen a karok szintjén is egységesebb a megjelenés, a kivülálló számára is egyértelműen és erőteljesen mutassa a négy kar intézményi kapcsolatát. Ezt az egységes forma kialakításával,

de a karok tradicionális színeinek megtartásával érték el. Az arculati elemek lecserélése hosszabb folyamat eredménye lesz az egyetemi online és offline térben, így egy ideig még találkozhatnak a korábbi arculattal is párhuzamosan. ■

ÚJ NÉVEN FOLYTATJA TOVÁBB A SIMONYI KÁROLY KAR

A Soproni Egyetem modellváltásával kapcsolatban a Simonyi Károly Műszaki, Faanyagtudományi és Művészeti Kar 2021. augusztus 1-jétől Faipari Mérnöki és Kreatívipari Kar néven folytatja tevékenységét. A névváltozással hangsúlyozni szeretné a kar azt a két iparágat, amelyeket képzéseik,

kutatásaik és szolgáltatásaik elsősorban támogatnak. Az unikális faiparimérnök-képzés mellett a fafeldolgozás minden fajtája

megjelenik képzéseikben és mára már – igaz, fás gyökerekkel – a kreatívipar is kiemelt iparágai közé tartozik. ■

Belevágunk
a közepébe...

faipar.hu
magyar asztalos

- ▶ **Naponta frissülő tartalom** hírek, cikkek hiteles forrásból, a fa- és asztalosipart érintő legfontosabb témákban.
- ▶ **Hirdetési lehetőségek**, kampányok az Ön igényei szerint.
- ▶ **Előfizetőként online is olvashatja** a Magyar Asztalos újság aktuális és régebbi számaait.

Kérdés esetén forduljon hozzánk bizalommal!
faipar@xmeditor.hu

Veszprém megyében
le hívható pályázati támogatással
jelenleg is működő
Bútorlapszabászat jutányos áron eladó!

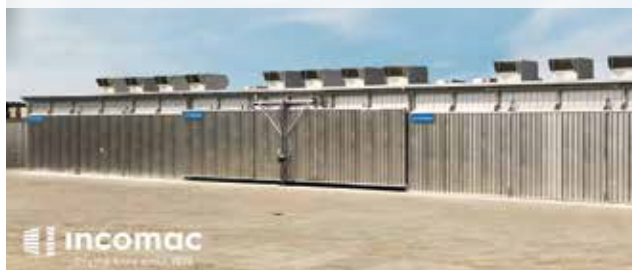
Érdeklődni: +36-20/973-6866

Gépeink, a támogatási előírásnak megfelelően
4 hónapnál nem régebbiek.

incomac
Drying Kilns since 1975

- FAIPARI SZÁRÍTÓKAMRÁK, GŐZLŐKAMRÁK,
- RAKLAPSZÁRÍTÓK ÉS HŐKEZELŐK,
- KONVEKCIÓS, KONDENZÁCIÓS TECHNOLÓGIA, ELŐRE MEGÉPÍTETT KAMRÁKBA IS,
- AKÁR TELJES KÖRŰ KIVITELEZÉSSSEL.

JG-MAX BT.

H-6500 Baja, Grassalkovich u. 3.
Tel.: +36-79/427-348 ■ Mobil: +36-70/537-5387
E-mail: info@jgmax.hu ■ www.jgmax.hu

CAPE
woodworking machinery

- PROFESSZIONÁLIS AUTOMATA RAKLAPGYÁRTÓ GÉPSOROK,
- KÁBELDOB GYÁRTÓSOROK, RAKATOLÓ AUTOMATÁK

JG-MAX
Hasítson velünk!

Fabunio
DESIGN

Manapság felkapott kifejezést szeretnénk tisztázni, hogy mit is jelent pontosan, miért is ilyen fontos az áhított cél elérése a bolygó élőlényei és a következő generációk számára.

A zero waste szó szerinti jelentése: nulla hulladék. A teljesen hulladékmentes életmódra utal, a szemléletmód alapelve, hogy újrahasznosítás, tehát utólagos hulladékgazdálkodás helyett inkább a megelőző gondolkodásmódot válasszuk. A folyamat a tervezőasztalnál kezdődik, ahol már tudatos módon környezetbarát vagy másodnyersanyag felhasználásával történik a termék tervezése,

END
ECONOR DESIGN

ZERO WASTE AZ EGYETLEN ÚT?

a formavilág és a minőség a hosszú élettartamú felhasználást szolgálja. A gyártás során a hulladék és a selejt minimalizálása gazdasági hasznot jelent, a környezettudatosság mellett. A károsanyag-kibocsátást és a logisztikai költségeket nagyban csökkenti, ha a gyártás egy adott földrajzi helyen történik, a késztermékek forgalmazása is lokális. **A termék életciklusának a végén nem hulladék képződik, hanem újabb nyersanyag, így a már újrahasznosított termék anyagát újra és újra lehet használni, folyamatos körforgásban tartani.**

A tudatos gyártás mind társadalmi, mind gazdasági érdek. A Földünket kezdjük teljes mértékben kizsigerelni javaiból, így fontos, hogy minden kitermelt nyersanyagot felhasználjunk, hulladékmentesen. Európai viszonylatban széles skálán mozog az egyes országok hozzáállása a környezettudatos életmódhoz. Van, aki szigorúan környezettudatosan él, nem lát más opciót az élet fenntartására, míg más helyeken nem veszik komolyan, vagy akár tagadják a globális felmelegedést. Amiben mindenki egyetért, hogy a Földünk változik, egyre szélsőséesebb

CHILL újrahasznosított poliuretánhabból készült lounge ülőke. Forrás: econordesign.hu

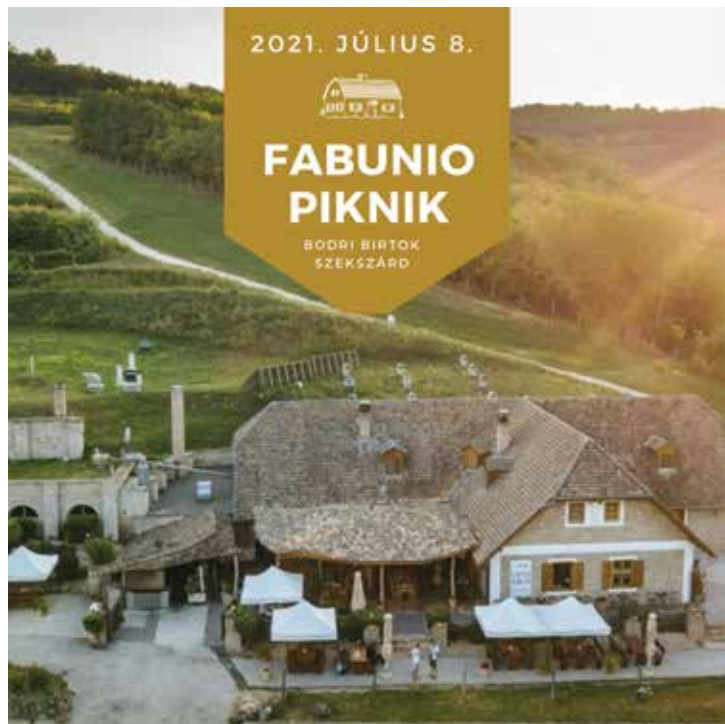

időjárást produkál, akár egy emberöltő alatt átalakul az adott ország klímája. A nagyobb hatásfok elérése érdekében, a lakossági törekvések mellett a gyártók, illetve az országvezetők döntései nagy szerepet játszanak az életterünk megóvásában, a következő generációk körülményeinek biztosításában. Mindenki a saját lehetőségei szerint döntsön a tudatos opció mellett, bármilyen iparban is dolgozik. Az END Stúdió a design nyelvén szól az emberekhez. Nem feltétlen kell, hogy egy fenntartható vagy újrahasznosított bútor tákormány vagy selejtes termék legyen, mint, ahogy elsőre az ember gondolja a korábbi tapasztalatok által. ■

Fabunio TAGJA

Az ECONOR Design Kft. tavaly ősszel indult, egyike azoknak a cégeknek, akiknek a környezettudatos tervezés és gyártás a hitvallásuk, így zöldítve a hazai designpiacot. Az END Stúdió lokális forrásból szerzi be az alapanyagokat, amiket újrahasznosít és modern formára alakít. A natúr fa bútorok mellett jelenleg kísérleti fázisban van az építőipari habok újrahasznosítása is. A cég központja Gyöngyösön található, a Mátra lábánál, ahol igazán közelről megtapasztalható a természet szépsége és annak megóvásának fontossága. Az END megálmodója és tervezője Dávid Nóra ipari termék és formatervező mérnök.

Forrás: fabunio.hu

FABUNIO PIKNIK

A pandémia ideje alatt számos rendezvény elmaradt, az online felületeken való kommunikáció ugyan adott némi vigaszt és újfajta lehetőségeket, de mégis nagyon hiányoltuk az olyan alkalmakat, ahol személyesen is találkozhatunk tagjainkkal, így született meg a Fabunio Piknik ötlete, egy olyan rendezvény, ahol kicsit megpihelve, szakmai-baráti beszélgetéseket folytathatunk rég nem látott ismerősökkel.

Nagy örömünkre szolgált, hogy a július 8-án, a szekszárdi Bodri Birtokon megrendezett eseményre a nyári szabadságolások ellenére is sokan eljöttek.

Az eseményt igazán ünnepivé tette, hogy átadhattuk jelen lévő tiszteletbeli tagjainknak az okleveleket. Üdítő volt hallani a régi találkozók emlékét és a jelenleg is aktív tevékenységeket. Kedves Baranyai Pál, Bodovics György, Hidas Mátyás, Halasi Rita Mária, Hőbör Tamás, Kálmán István, Kormos Ernő, Koronka Lajos, Molnár Péter, Pintér-Péntek Imre, Szabó Pál, Szili József és Tóth Eszter, ezúton is köszönjük nektek mindazt a munkát, amit a faiparért tettek!

A közös ebéd végeztével minden jelenlévő röviden beszámolt aktuális tevékenységéről, és a pandémia okozta változásokról. A fennálló gazdasági helyzet természetesen a faipart sem kímélte, de szerencsére elmondható, hogy tagjaink így is szorgalmas munkával töltött évet tudhatnak maguk mögött. Külön öröm, hogy többen számoltak be a cégen belüli sikeres generációváltásról. A visszajelzések és saját élményeink is arra ösztönöznek, hogy az első Fabunio Piknikkel hagyományt teremtsünk. Jó volt látni Titeket, viszont látásra mihamarabb! ■

GÉP / SZERSZÁM

[faipari és asztalosipari gépek]

MARTIN LAPSZABÁSZGÉP: MARTIN T65 lapszabász. Motor: 5,5 kW. Újszerű állapotban. Motorosan működik az emelés, döntés, elővágó fel-le mozgatója. Ár: 6300000 Ft. Tel.: +36-30-2743429.

MARTIN LAPSZABÁSZGÉP: MARTIN T65 lapszabász. Motor: 5,5 kW. Újszerű állapotban. Motorosan működik az emelés, döntés, elővágó fel-le mozgatója. Ár: 6300000 Ft. Tel.: +36-30-2743429.

OTTE FELMÉRŐS ELZÁRÓ: OTT PV12-Felmérés előfűzőző gép. Ár: 4500000 Ft. Tel.: +36-30-2743429.

GMC FÜGGŐLEGES LAPSZABÁSZ: GMC KGS 400 E függőleges, elővágós lapszabász gép eladó. Motor: 3 kW. Ár: 1490000 Ft. Tel.: +36-30-2743429.

SOROZATFÚRÓ: Gannomat sorozatfűrő, 6 állítható fejjel gép eladó. Ár: 580000 Ft. Tel.: +36-30-2743429.

KONTAKTCSISZOLÓ GÉP: OTT 1300-as kontaktcsiszoló eladó. Ár: 2750000 Ft. Tel.: +36-30-2743429.

KONTAKTCSISZOLÓ GÉP: OTT 1300-as kontaktcsiszoló eladó. Ár: 2750000 Ft. Tel.: +36-30-2743429.

KONTAKTCSISZOLÓ GÉP: HESS Expert 2 oldali kontaktcsiszoló eladó. Ár: 3900000 Ft. Tel.: +36-30-2743429.

KERETPRÉS: PANHANS KERETPRÉS ELADÓ. Ár: 790000 Ft. Tel.: +36-30-2743429.

SCM elővágós lapszabászgép: SCM Technomax S350 WS elővágós lapszabászgép eladó. Szán 3200-as, motor: 4 kW, 637 kg. Ár: 1850000 Ft. Tel.: +36-30-2743429.

SCM ELŐVÁGÓS LAPSZABÁSZ: SCM Technomax S350 WS elővágós lapszabászgép eladó. Szán 3200-as, motor: 4 kW, 637 kg. Ár: 1850000 Ft. Tel.: +36-30-2743429.

SCM KOMBINÁLT GYALUGÉP: SCM MiniMaxFS30 kombinált gép. 2 művelet. Motor: 3 kW. Ár: 6500000 Ft. Tel.: +36-30-2743429.

WEINIG többfejes gyalgép: WEINIG U23E többfejes gyalgép eladó. Ár: 3800000 Ft. Tel.: +36-30-2743429.

WEINIG U többfejes gyalgép: WEINIG U23E többfejes gyalgép eladó. Ár: 3800000 Ft. Tel.: +36-30-2743429.

SCM K 208 ÉLZÁRÓ: SCM OLIMPIC K 208 előmáros élzáró eladó. Ár: 4200000 Ft. Tel.: +36-30-2743429.

SCM K 208 ÉLZÁRÓ: SCM OLIMPIC K 208 előmáros élzáró eladó. Ár: 4200000 Ft. Tel.: +36-30-2743429.

HOLZ-HER 1317 előmáros élzáró: Holz-Her 1317 előmáros élzáró eladó. Ár: 4500000 Ft. Tel.: +36-30-2743429.

BÜKKFURNÉR frizes, 0,9 mm, extra: Bükkfurnér extra minőségű, frizes, 0,9 mm-es. Hossz: 2500 - 3000 mm, szélesség: átlag 150 mm. Egy köteg kb. 30 m². Ár: 480 Ft/m². Ár: 480 Ft. Tel.: +36-1-2213694.

STAYER leszabó munkahely: Profi, nagyon pontos acél sín leszabó munkahely elszívó csonkkal, D 160 mm fűrészlappal. 220 V, 1100 W. Max. szelvénymeret: 70x100 mm. Asztalméret: 5240x840x850 mm. Az asztal hossza 2000 mm-re rövidíthető. Ár: 43000 Ft. Tel.: +36-1-2213694.

FÜGGŐLEGES LAPSZABÁSZ GÉPEK: Függőleges lapszabászgép eladók: GMC KGS 400 E motor: 3 kW. Gy. év: 2007. 1 390 000 Ft. GMC KGS 400 E elővágós, motor: 3 kW. Gy. év: 2004. 1 490 000 Ft. Putsch Meniconi Univer SVP 145 karcolás, fej dönthető. 1 590 000 Ft. Tel.: +36-30-2743429.

FÜGGŐLEGES LAPSZABÁSZGÉPEK: Függőleges lapszabászgép eladók: GMC KGS 400 E motor: 3 kW. Gy. év: 2007. 1 390 000 Ft. GMC KGS 400 E elővágós, motor: 3 kW. Gy. év: 2004. 1 490 000 Ft. Putsch Meniconi Univer SVP 145 karcolás, fej dönthető. 1 590 000 Ft. Tel.: +36-30-2743429.

ÖTTENGELYES gyalgép: Eladó használt Griggio G23 öttengelyes gyalgép. Nagy termelékenységű, rendkívül robusztus felépítésű ipari gép. Nagyon széles felhasználási lehetőséget kínál a profilozás és a gyalulás területén egyaránt. Érdeklődni lehet a +36205599629-es telefonszámon. Ár: 2490000 Ft. Tel.: +36-20-5599629.

ROBLAND Z3200: Robland Z3200 használt lapszabászgép kitűnő állapotban eladó 1.290.000 Ft-os áron. Érdeklődni és részletes információkat kérni a +36205599629-es telefonszámon lehet. Ár: 1290000 Ft. Tel.: +36-20-5599629.

MARÓSBALON: IMG sablon konyhalemez összeharásához. A kép illusztráció. Érdeklődni lehet a szerszám@paliszander.hu címen vagy a 061/770-7033 telefonszámon. Ár: 5 Ft. Tel.: +36-20-5599629.

HASZNÁLT PT260 gyalgép: A PT 260-as gyalgép ideális választás azoknak a vásárlóknak, akiknek fontos a mobilitás, vagy kevés hellyel rendelkeznek. Érdeklődni lehet a +36205599629-es számon. Ár: 250000 Ft. Tel.: +36-20-5599629.

T500F marógép: A T500 F típusú marógép ideális választás azoknak a vásárlóknak, akiknek fontos a kis helyen való minőségű munkavégzés. Érdeklődni lehet a +36205599629-es telefonszámon. Ár: 350000 Ft. Tel.: +36-20-5599629.

KOMBINÁLT gyalgép: Kiváló állapotban eladó egy használt Robland SD510 kombinált gyalgép. Érdeklődni lehet a +36205599629-es telefonszámon. Ár: 1690000 Ft. Tel.: +36-20-5599629.

GÉRVÁGÓ gép: Virutex kézi gérvágó gép felsőszattal, melynek segítségével könnyen és gyorsan dolgozhat. Áráról érdeklődni lehet a szerszám@paliszander.hu címen vagy a 061/770-7033 telefonszámon. Ár: 5 Ft. Tel.: +36-20-5599629.

KÉZI zárhellyelmaró: Virutex kézi zárhellyelmaró, melynek segítségével a helyszíni munkavégzés megvalósítható. Áráról és felszereléséről érdeklődni lehet a szerszám@paliszander.hu címen vagy a 061/770-7033 telefonszámon. Ár: 5 Ft. Tel.: +36-20-5599629.

KÉZI gumihellyelmaró: Virutex kézi gumihellyelmaró, melynek segítségével könnyen és gyorsan dolgozhat. Érdeklődni a szerszám@paliszander.hu címen vagy a 061/770-7033 telefonszámon. Ár: 5 Ft. Tel.: +36-20-5599629.

EGYENGETŐ-VASTAGOLÓ gyalgép: Rendkívül gyors átlálás egyengető vagy vastagsági funkcióra. Vastagsági gyalgéppel a pontos méretet mérőskála mutatja. A fűrészpont, ami kérhető tartozék, nagyon gyors és egyszerűen fel- és leszerelhető anélkül, hogy a korábbi méret beállításáig megváltozna. Hosszlyukfűrő opcionálisan tudunk adni a géphez, melynek ára: 50000 Ft + áfa. Érdeklődni lehet a +36205599629-es telefonszámon. Ár: 370000 Ft. Tel.: +36-20-5599629.

ÉLZÁRÓ gép Technoma KT2: Eladó egy használt előfűzőző gép. Jó állapotú, kiválóan működik. Érdeklődni lehet a +36205599629-es telefonszámon. Ár: 1290000 Ft. Tel.: +36-20-5599629.

HASZNÁLT gyalgép: Eladó egy használt 4 tengelyes gyalgép. Érdeklődni lehet a +36205599629-es telefonszámon. Ár: 1490000 Ft. Tel.: +36-20-5599629.

HASZNÁLT függőleges lapszabász: Eladó 1 db nagyon jó állapotú használt függőleges lapszabász gép, melynek ára 1.390.000 Ft. Érdeklődni lehet a +36205599629-es telefonszámon. Ár: 1390000 Ft. Tel.: +36-20-5599629.

HASZNÁLT Virutex élzáró: Eladó egy használt Virutex EB35 élzáró gép. Korának megfelelő állapotban van, 15 éves gép. További információk a +36205599629-es telefonszámon. Ár: 390000 Ft. Tel.: +36-20-5599629.

HASZNÁLT ablakgyártó: Eladó egy kiváló állapotban lévő Colombo típusú többtegyes csapozógép és egy profilozógép. Mindkettő szoftveres vezérléssel rendelkezik. A két gép együtt ablakgyártó központként üzemeltethető, 1 fő munkatárs segítségével. Az áról és a szállításiról érdeklődni lehet a +36205599629-es telefonszámon. Tel.: +36-20-5599629.

HASZNÁLT sorozatfűrő: Eladó egy használt 2x21 (42) orsó sorozatfűrő gép. Újszerű állapotban. Kiváló hosszú munkadarabokhoz. Nagyon kedvező áron elérhető most kínálatunkban. Érdeklődni lehet a +36205599629 telefonszámon. Tel.: +36-20-5599629.

ELSZÍVÓ ventilátorok, csövek: Többféle szivattyút (5,5-15-18-54 kW-os), hidraulikataratók 2 db (400 literes), az ehhez tartozó kitaroló gerenda és hidraulikahengerek, illetve légttechnikai elszívó csövetestek (normál horganyzott és acél) 430 mm és 450 mm-es, 600mm-es átmérővel, valamint 200-600mm-es idomok eladók. Méret szerinti specifikációt e-mailben küldök. Ár: 39900 Ft-tól (ventilátor). Csövek: 4000 Ft/m-től. Idomokat ism-árbánadom. Kisebb átmérővel van többféle idomom, 45', Y-elágazó, stb. Tel.: +36-70-3286913. "

ELSZÍVÓ- és tárolósiló: Rozsdamentes siló központi elszívóval, átm. Ø 4 méter, 4 elszívó-csatlakozással, csigás továbbítás, 2 kimerővel. Elszívó: 158 db zsák, DM: 200 mm, hossza: 6 m. Leszerelt állapotban, pomáz raktárunkban bármikor megtekinthető. Tárolósiló Ø 5 m. Magassága: 8 m. Nettó tárolókapacitás: 42 m³. Kérésre teljes ajánlatot küldök képekkel, leírással. Tel.: +36-70/328-6913.

[szerszámok]

HASZNÁLT faipari szerszám: Használt újralapokzott falcmaró, újszerű állapot. Ár: 25000 Ft. Tel.: +36-76-505560.

FÜRÉSZLAP: A CMT extra vékony univerzális fűrészlappal kiváló a vágás és gyors a munka. A méretekről, árakról, típusokról érdeklődni lehet a szerszám@paliszander.hu címen vagy a 061/770-7033-as telefonszámon. Ár: 5 Ft. Tel.: +36-20-5599629.

MARÓSZERSZÁM: CMT falcoló szett csapággal. A kép illusztráció. Érdeklődni lehet a szerszám@paliszander.hu címen vagy a 061/770-7033-as telefonszámon. Ár: 5 Ft. Tel.: +36-20-5599629.

MARÓSZERSZÁM: CMT fogantyúmaróval könnyen és minőségileg dolgozhat. A kép illusztráció. Érdeklődni lehet a szerszám@paliszander.hu címen vagy a 061/770-7033-as telefonszámon. Ár: 5 Ft. Tel.: +36-20-5599629.

HASZNÁLT faipari szerszámok: Guhdo 12 db-os HM felsőmaró-kít. Ár: 8.000 Ft+áfa. HSS rádiuszmaró átm. 140x40x50. Ár: 10.000 Ft+áfa. Használt faipari szerszámok (marók, körfűrészek, láncmarók, folt- és fothellyelmarók, gyalukések nagy választékban. Ár: 2.000 Ft-tól 10.000 Ft-ig. Ár: 50000 Ft. Tel.: +36-76-505560.

HASZNÁLT faipari szerszám: Guhdo 12 db-os kézi felsőmaró-kít. Ár: 8.000 Ft. HSS rádiuszmaró 140x40x50 mm. Ár: 10.000 Ft. Használt faipari szerszámok (marók, körfűrészek, folt- és fothellyelmarók, gyalukések) nagy választékban. Ár: 2.000 Ft-tól 10.000 Ft-ig. Tel.: +36-76-505560.

ÚJ faipari szerszámok: Új faipari körfűrészlapok (Witox), új faipari felsőmarók (Klein), gatterlapok és marószerszámok használt árban a készlet erejéig. Tel.: +36-76-505560.

ÚJ faipari szerszám: Új faipari gatterlapok (Witox), új faipari felsőmarók (Klein), gatterlapok és marószerszámok az új ár 50-60%-áért. Tel.: +36-76-505560.

HASZNÁLT faipari szerszám: Leitz cserélhető betétű csap- és gatterlapok. Tel.: +36-76-505560.

HASZNÁLT faipari szerszám: Leitz cserélhető betétű csap- és gatterlapok. Tel.: +36-76-505560.

[lerdészeti gépek]

MOBIL daráló: Mobil darálógép, 350 mm-es rönkméregű. Top állapot, rendszeres karbantartás. Tulajdonostól eladó, 8 éves technológia, apríték mérete: 2-3 cm. Teljesítmény: 44 kW. Megtekinthető Kiskunhalas környékén, előzetes egyeztetés alapján, az alábbi telefonszámon: 0670-388-7588, +36-70-3286913.

[legyéb gépek, szerszámok]

MOZGÓROSTÉLYOS kazán, 2000 kW: Schmid mozgóróstyelyos 2000 kW-os teljesen automata működésű aprítékos

kazán eladó. Gyengébb minőségű fűtőanyag optimális égetésére alkalmas. Mozgóróstyely működése hidraulikus, teljes vezérlés, automata hamukihordás, pernyeleválasztóval, füstgáz-recirkulációs rendszerrel, pneumatikus hőcserélő levő rendszerrel a folyamatosan fenntartható magas hatásfokért. Bontás mászkálási lehetőségek. További fotók! Az ár nettóban értendő. Magyarországi értékesítés esetén az áfa a megadott áron felül értendő. Ár: 29900 €.. Tel.: +36-70-3286913.

MOZGÓROSTÉLYOS kazán: Gyártó: Bioflam. Típus: V - 10 E. Működési mód: mozgóróstyelyos. Teljesítmény: 968 kW. Évjárat: 1994. Szériaszám: 394. Előremeneti hőmérséklet: max. 120 Celsius-fok. Fűtőanyag: biomassa. Nagyon keveset használtak, tartalék kazánként funkcionál, évente kb. 2 hetet üzemelt. Eklétrás apríték bunkerrel, anyagtovábbítóval, automata hamukitárolóval. Az ár nettóban értendő a helyszínen. Ár: 26500 €. Tel.: +36-70-3286913.

450 kW-os, eklétrás kazán: Teljesen automata működésű, fatüzelésű kazán eladó. Részai: kazánest, csigás behordó, multiciklon, pernyeleválasztó, vezérlés. Tüvevazérlés telefonos applikáció kereszttel lehetséges/Fire View 2000. Teljesítmény: 450 kW, melegvízes rendszer. Rostély: léghűtéses mozgó r. Fűtőanyag-ndevességtartalom max. 50%. W40. Apríték összetete: lehet W40-es apr. fűrészpor, forgács és ennek elegye. Leszerelt állapotban megtekinthető szentendre raktárunkban, nagyon jó állapotú. Időpont-egyeztetés szükséges. Tel.: +36-70-3286913.

350 kW-os fatüzelésű kazán: Fatüzelésű automata kazánberendezés, csigás aprítékbehordóval, napi tartály, füstgázventilátor, Logic 500-as vezérlés. Technikai adatok: Teljesítmény: 350 kW. Melegvízes rendszerű kazán, tüzelőanyag nedvesség tartalom: 50%-ig, minőség: G40. Hulladékfa-tüzelés manuális lehetséges. Nr: 2323. Lebonva megtekinthető szentendre raktárunkban, előzetes időpont-egyeztetéssel. Tel.: +36-70-3286913.

KÉMÉNY: Kémény magassága: 20,0 m, külső kémény átmérő: 1.000 mm. Anyagvastagság: 6,0 mm. Anyaga: acél. Gyártási év: 1998. Csatlakozási pont 3,0 m. Kémény 2: Magassága: 10 m, külső kémény átmérő: 400 mm. Anyagvastagság: 2,0 mm. Anyaga: alu. Megtekinthető szentendre raktárunkban. Tel.: +36-70-3286913.

VANICEK szárítókamra: Vanicek szárítókamra gépészete ventilátorral, 4 rádiórral, ajtóval, szellőztető eladó. Méret: nettó: 7,2x5,3x3,2 m (HxSzXM). Megtekinthető előzetesen egyeztetett időpontban, Budapestben. Tel.: +36-70-3286913.

500 kW-os fás kazán és ciklon: 500 kW-os fatüzelésű kazánberendezés eladó, 10 m3-es hőcserélővel, kb. 3 évet használtak, profilválas miatt eladó. Megtekinthető Debrecen környékén, előre egyeztetett időpontban. Tel.: +36-70-3286913.

FATÜZELÉSŰ kazán, 350 kW: Automata faapríték-adagolási kazán, 350 kW, kompletten eladó. Részai: égéster, hőcserélő, pernyeleválasztó, beadagoló csiga, füstgázvezetés, vezérlés, gépnyök. Lebonva megtekinthető pomázi raktárunkban. Tel.: +36-70-3286913.

ALAPANYAG

[fűrészáru, faanyag]

ÉGER, nyír, nyár, akác: Éger, nyír, nyár, akác, hárs, kőris, tölgy, vörös tölgy, juhar, cseresznye, kerti dió, fekete dió, körte stb. fűrészáru, széles választékban eladó, közvetlenül a termelőtől. Fűrészüzem, 8706 Nikla, Petőfi ú. 42. Tel./fax: 0036-85-336088. Mobil: 0036-306-391500. Technikai azonosító: AA5824784.

ERLE, Birke, Pappel, Akazie, Erle, Birke, Pappel, Akazie, Linde, Esche, Eiche, Roteiche, Ahorn, Kirsch, Garten-Suss, Schwarz-Nuss etc. Schmittware verkaufen, direkt vom Hersteller. Saegewerk, 8706 Nikla, Petőfi ú. 42. Tel./fax: 0036-85336088. Mobil: 0036-306-391500, 0036-309-391500. EUTR: AA5824784.

VÖRÖS tölgy: Széleztelen, légszáraz vöröstölgyfűrészáru eladó, közvetlenül a termelőtől. Érd.: 06-306391500, 06-85336088. Technikai azonosító: AA5824784.

JUHAR: Juhar fűrészáru, széleztelen, légszáraz és friss eladó, közvetlenül a termelőtől, már 65.000 Ft/m³-tól. Fűrészüzem, 8706 Nikla, Petőfi ú. 42. Tel./fax: 06-85-336088. Mobil: 06-309-391500, 06-306-391500. Technikai azonosító: AA5824784.

AHORN: Ahorn Schmittholtz, unbesaemte, luftgetrocknete und frische zum Verkauf, direkt vom Hersteller, per LKW Ladung. Saegewerk, 8706 Nikla, Petőfi ú. 42. Tel./fax: 0036-85336088. Mobil: 0036-309391500, 0036-306391500. EUTR: AA5824784.

NYÍR FÜRÉSÁRU: Légszáraz, széleztelen, nyír fűrészáru eladó, közvetlenül a termelőtől. Fűrészüzem, 8706 Nikla, Petőfi ú. 42. Tel./fax: 06-85-336088. Mobil: 06-309-391500, 06-306-391500. Technikai azonosító: AA5824784.

NYÁR FÜRÉSÁRU: Légszáraz és friss, széleztelen nyár és csomoros nyár fűrészáru eladó, közvetlenül a termelőtől. Fűrészüzem, 8706 Nikla, Petőfi ú. 42. Tel./fax: 06-85-336088. Mobil: 06-309-391500, 06-306-391500. Technikai azonosító: AA5824784.

PAPPEL: Luftgetrocknete und frische, unbesaemte Pappel zum Verkauf, direkt vom Hersteller, per LKW Ladung. Preislt. Vereinbarung. Saegewerk, 8706 Nikla, Petőfi ú. 42. Tel./fax: 0036-85336088, 0036-309391500, 0036-306391500. EUTR: AA5824784.

ÁLLÁS

[állást keres]

GYAKORLATI mérnöki munkák: Több évtizedes faipari-butor-gyártási, belseőépítési, hálózatépítési gyakorlati - vállalkozási formában - vállalom projektek vezetését, teljes megvalósítását, helyszíni szerelések szervezését, vezetését, belseőépítési projektek megvalósítását, és az ehhez kapcsolódó egyéb szolgáltatásokat is. István, Eger. Tel.: +36-70/850-6228.

Milesi-vel a különbség érezhető.

fafelületkezelő anyagok

M.L.S. Magyarország Kft.

2310 Szigetszentmiklós, Sellő utca 8.

Tel./fax: 24/525-400.

Szakipari
vizszonteladók:

Felületkezelő anyagok kültérre, beltérre

E-mail: milesi@mls.hu • www.milesi.hu

ASZÓD	VÖRPI BT. Hunyadi u. 52.	28/500-555	KECSKEMÉT	SZÍN-FA-LAKK Szabadkai u. 2.	76/325-255
BÉKÉSCSABA	SZÍN-FA-LAKK Gyulai út 51.	66/325-255	KESZTHELY	EUROFA 2000 KFT. Sömögye dűlő	83/318-801
BONYHÁD	HERBAVIT KFT. Zrínyi Miklós u. 25.	74/550-085	MISKOLC	FRITZ KFT. Soltész Nagy Kálmán út 33.	20/518-5866
BUDAÖRS	PB COLOR KFT. Szabadság út 103.	23/415-292	MÓR	ER-FA 2000 KFT. Asztalos u. 3.	22/563-750
BUDAPEST III.	SYGNUM-CAR KER. ÉS SZOLG. KFT. Szentendrei út 113.	1/430-0462	NYÍREGYHÁZA	JOE NÉNI FESTÉKBOLTJA, Debreceni út 106. B.	42/460-922
BUDAPEST X.	FEFA – Milesi szakkereskedés Maglódi út 10/a.	1/261-7075	PÉCS	SZINKRÓN KFT. Mohácsi u. 111.	72/510-930
BUDAPEST XV.	KÁLMÁN BÚTORIPARI KFT. Szentmihályi út 54.	1/306-4941	PÉCS	GYURASICS KFT. Névtelen u. 5.	72/333-611
CEGLÉD	KÖRÖS-COLOR BT. Alszegi u. 12.	53/322-745	PILISVÖRÖSVÁR	MÜLLER ÉS TÁRSA BT. Fő út 3.	26/332-034
DEBRECEN	MORUS 21 BT. István út 151.	30/261-7872	SÁROSPATAK	METOR 92 KFT., Bláthy Ottó u. 5.	47/511-057
DOROG	DOSZÉNKER KFT. Hantken Miksa u. 8.	33/521-251	SOPRONKÓHIDA	MOSER TIBOR EV., Pesti B. út 17/a.	30/937-2387
DUNAFÖLDVÁR	KEMI-KER KFT. Reitter köz 10.	75/343-121	SZEGED	SZÍN-FA-LAKK, Dorozsmai út 35.	62/325-255
DUNAÚJVÁROS	KEMI-KER KFT. Verebély u. 3-5.	25/433-530	SZÉKESFEHÉRVÁR	ER-FA 2000 KFT., Zámolyi út	22/512-000
EGER	NBN KERESKEDŐHÁZ Külsősor út 2.	36/515-855	SZOMBATHELY-SÉ	WÉBERKER KFT. Hétevezér u. 8.	94/352-836
GYÖNGYÖS	COLOR FESTÉKUDVAR KFT. Pesti út 32.	37/312-189	TAKSONY	FABULI STYLE KFT. Fő út 2/b.	24/510-510
GYŐR	HORVÁTH FESTÉKHÁZ BT. József A. út 47.	96/436-692	TAPOLCA	PÁLFFY ÉS PAPP KFT., Nyárfa u. 3.	87/414-665
HEREND	ÁRKOSSY KFT. Külterület (Shell-kút)	88/513-630	TÁT	POLIFORG 2000 KFT., József Attila u. 27.	33/504-920
KECSKEMÉT	GALIGNUM BT. Kadarka u. 15.	76/505-886	VÁC	BÍBOR KFT., Magyar u. 5.	27/316-417
			ZALASZENTGRÓT	MILVER TRADE KFT., Várrét u. 21.	83/360-000

FÉNYLAKK V

kültéri selyemfényű
vékonylazúr

Új!

FÉNYLAKK V

Egy lazúrban fedőlakk és faanyagvédőszer

- kerti bútorok, pergolák, kerítések bevonására
- könnyű, egyszerű felhordhatóság
- ecsetelésre beállítva
- 2 rétegben pár évig már megfelelő védelmet ad
- bármely színre beállítjuk
- 1, 5, 10 és 20 kg kiszerelésben

KÖRNYEZETKÍMÉLŐ!
NEM TŰZVESZÉLYES!
(VOC tartalom: 0)

Mintabolt: 1038 Budapest, Dúne u. 19. • Tel./Fax: (1) 245-3904, (30) 570-2000 • Nyitvatartás: hétfőtől péntekig 9-17-ig

FÉNYLAKK Kft. • www.fenylakk.hu

Sághy Endréné ügyvezető, okl. vegyész- kutató-mérnök, önálló műszaki-festékipari szakértő mobil: (30) 496-74-95 Sághy Ervin ügyvezető mobil: (30) 305-34-38
Székhely: 2011 Budakalász, Bodza u. 2. • Tel./Fax: (26) 340-791